

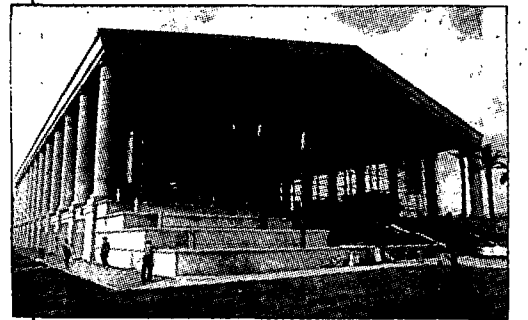
Cardenal Carles: «Treballen per construir, sovint amb dolor i sang, un món de germans i fills de Déu»

El testimoniatge dels nostres missioners

El diumenge 19 d'octubre s'escau la celebració de la jornada del Domund. Aquest dia santa Teresa de Lisieux, patrona de les missions, serà proclamada doctora de l'Església. Mons. Gaucher, bisbe auxiliar de Bayeux-Lisieux, explica en una entrevista les raons per les quals ella s'ha fet mereixedora d'aquest significatiu títol eclesial. A més a més, recordem dos missioners catalans màrtirs, el P. Josep M. Gran i Cirera i el P. Joaquim Vallmajó Sala, i incorporem el testimoniatge de quatre missioners catalans que treballen al Camerun i a la Costa d'Ivori, com diu el cardenal Carles en la seva exhortació pastoral sobre el Domund (publicada íntegrament en el número passat), «per construir, sovint amb dolor i sang, un món de germans i fills de Déu».

**En Primer Pla,
a les pàgines 3-8**

El germà Adrià Trescents, nou col·laborador

«La Flor i Nata»

Adrià Trescents, germà de La Salle, comença avui la seva col·laboració amb nosaltres amb un escrit titolat «La Flor i Nata», un comentari que li ha inspirat la inauguració del Teatre Nacional de Catalunya. Cada setmana podreu seguir els seus articles a l'espai *Notes insignificants*. El germà Adrià, Creu de Sant Jordi, és un testimoniatge vivent d'entrega als més pobres, sobretot dins el món dels reclusos i de la prostitució. El seu llenguatge és directe i incisiu. Serà el portaveu dels que no tenen veu en la nostra Església i en la societat en general. I ens farà pensar.

Article a la pàgina 15

Amb el lema «La família: do i compromís, esperança de la humanitat»

II Trobada Mundial de les famílies a Rio de Janeiro

De l'1 al 3 d'octubre unes dues mil cinc-cents persones procedents de més de cent països van participar en el fòrum sobre la família, organitzat pel Pontifici Consell per a la Família, que presideix el cardenal López-Trujillo. Després del fòrum, i amb motiu de la presència de Joan Pau II, es van celebrar diversos actes multitudinaris, que van culminar amb la missa que el Papa va celebrar el diumenge 5 d'octubre al parc «Aterro do Flamengo», i a la qual van participar prop de dos milions de fidels. Aquesta celebració va ser retransmesa

per Mundovisió a 48 països. En ella el Sant Pare digué que «a través de la família, tota l'existència humana està orientada envers el futur. En ella l'home ve al món, creix i madura». En una al·lusió clara als intents d'equiparar els matrimonis amb les unions de fet, Joan Pau II va explicar que «la família és una comunitat que no pot ser substituïda per cap altra». La primera Trobada Mundial de les famílies es va celebrar a Roma el 1994.

Informació a les pàgines 19 i 20

PUBLICITAT

ATENCIÓ

Si creus que el "Marketing" i els negocis també han de seguir la filosofia que es desprèn d'aquest setmanari, truca'ns (tel. 238 00 58) podem ser-te útils pel que fa a la realització de catàlegs, fulletons, pòsters, etc. Un diàleg no ens compromet i pot ser efectiu. Demana per en Jaume.

3 Teresa de Lisieux, doctora de l'Església

9 Reunió de tardor dels bisbes de la Tarraconense

30 Justícia i Pau: contra la pena de mort

Editorial

El Concili Tarraconense, ara

Comencem el segon curs d'aplicació de les resolucions conciliars, després del seu reconeixement per Roma, el juny de 1996. Els anys passen de pressa i la vertiginosa successió dels esdeveniments, accentuada per l'exuberància informativa, crea la sensació enganyosa que hagués passat més temps. En realitat, ara és l'hora de treballar amb decisió perquè el gran esdeveniment conciliar assoleixi tota la seva eficàcia. És fàcil de crear un clima il·lusionat quan neix un projecte. L'important, però, és saber mantenir la il·lusió a l'hora de la seva plena realització.

Les resolucions del Concili Provincial Tarraconense comprometen totes les instàncies de la nostra Església. Convé que cada una assumeixi les seves responsabilitats.

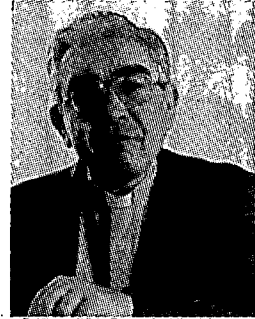
Hi ha tasques que corresponen primordialment a la Conferència Episcopal Tarraconense: la creació d'un projecte global de catequesi, la preparació d'un pla de posada al dia i de formació permanent de tots els subjectes de la pastoral, la redacció d'un directori marc de la pastoral sacramental, l'elaboració d'un directori de l'arxiprestat, la recerca de la forma jurídica que garanteixi una acció pastoral més coordinada de les diòcesis catalanes... Sabem que s'està treballant en alguns d'aquests punts. Potser resultaria estimulante rebre'n més informació.

Altres resolucions depenen de cada bisbe diocesà, dels rectors de les parròquies, de tot el poble de Déu. Les diòcesis hi treballen de diverses maneres: amb plans específics, amb l'establiment d'objectius pastorals prioritaris trets de les resolucions conciliars, amb acords dels Consells Presbiterals i dels Consells Pastorals.

Cal que no deixem de la mà el llibre del Concili i que tots, cadascú des de la seva responsabilitat eclesial, ens proposem de tirar endavant les resolucions conciliars: actuant, parlant, suggerint, demanant. No podem malmetre l'intens treball del Concili ni deixar que es converteixi en frustració. Tot i tractar-se d'un treball bàsicament comunitari, de conjunt, una actitud personal positiva i tenaç pot tenir una importància decisiva. Els Consells Pastorals —de diòcesi, d'arxiprestat, de parròquia— tenen un paper important en l'aplicació del Concili. Cal que analitzin les situacions reals i que es decideixin, amb esperit creatiu, a transformar-les.

Tots som cridats a superar la cultura de la queixa i de la culpabilització dels altres i a avançar en un procés de conversió i de reforma alhora. Conversió de cor: sense ella no arribaríem a percebre la veu de l'Esperit que alena sota la lletra de les 170 resolucions conciliars. Reforma, és a dir, treball joiós, perseverant i realista per posar tota la nostra vida eclesial en coherència amb l'Evangeli.

Sumari

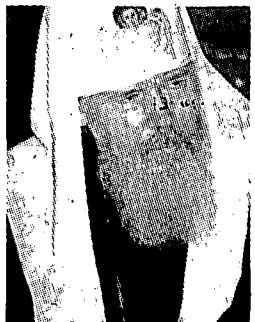
3

Teresa de Lisieux,
doctora de
l'Església

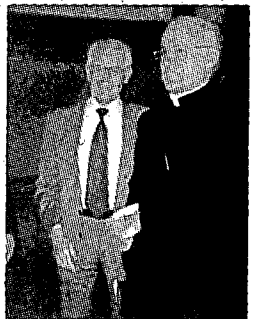
9

Reunió de
tardor dels bisbes
de la Tarraconense

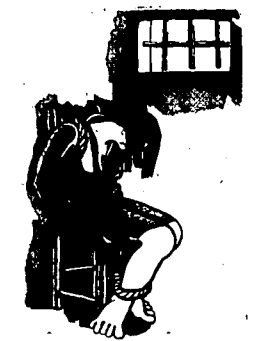
21

Alexis II
condiciona una
trobada amb el Papa

29

Inauguració
de curs de la
Fundació Maragall

30

Justícia i Pau:
contra la
pena de mort

CATALUNYA CRISTIANA

Direcció: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Núria Oriol i Palarea

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Francesc Gamissans, Marta Puyol, David Vidal

Assessorament lingüístic: Meritxell Cucurella Jorba

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Guillem Farré, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Miriam Díez, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Raquel Planas, VIC

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 490 59 88,
Fax 490 20 35 - Internet: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerència: Jaume Vinyals i Rovira

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30
08011 BARCELONA - Tel. 454 16 30 / 17 77 - D.L.B. 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,
Gibraltar i Portugal 9.880 ptes.
Resta d'Europa: 20.384 ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 ptes.

Teresa de Lisieux, patrona de les missions i nova doctora de l'Església

■ Mons. Guy Gaucher parla del sentit d'aquest important esdeveniment

LISIEUX.— La notícia donada per Joan Pau II a París estava a l'aire des de feia molt de temps i era molt esperada a Lisieux i arreu: el 19 d'octubre el Papa declara santa Teresa de Lisieux doctora de l'Església. La «petita» Teresa es converteix en el 33 doctor de l'Església i la tercera dona en rebre aquest títol.

En una entrevista concedida al butlletí de la Conferència dels bisbes de França, Mons. Guy Gaucher, autor del recent llibre *Histoire d'une vie, Thérèse Martin* («Història d'una vida, Teresa Martin»), parla del sentit d'aquest esdeveniment. El bisbe auxiliar de Bayeux-Lisieux explica perquè l'espiritualitat carmelitana ha permès que siguin reconeguts tres doctors de l'Església.

—Remarquem que els doctors del Carmel ho són en el segle xx. Pius XI havia refusat el doctorat de santa Teresa d'Àvila (segle xvi) l'any 1923 i el de

seva relació viscuda amb Déu. Aquests tres mestres han esdevingut universals, la seva influència va més enllà del Carmel i aporten a l'Església i al món els tresors de saviesa teològica i espiritual.

—Entre els 33 doctors de l'Església, hi ha figures comparables a santa Teresa de Lisieux?

—A part de santa Caterina de Siena, laica consagrada, morta als 33 anys, no veig cap doctor de l'Església comparable a santa Teresa de Lisieux, morta als 24 anys. En obrir, l'any 1970, l'accés al doctorat a les dones que no han escrit tractats de teologia, el papa Pau VI va regirar els criteris tradicionals del doctorat a l'Església, ja que introduïa les dones que no tenien accés al «saber», fins ara reservat als homes (Caterina de Siena era il·letrada).

—De quina manera aquesta distinció renovarà la recerca teològica actual?

—Caldrà que la teologia tregui conseqüències d'aquests fets. Des de fa 27 anys, la nominació de dos doctors femenins ha passat gairebé desapercebuda. Potser el doctorat de la «petita» Teresa —que el pare Urs von Balthasar anomenava «la gran petita Teresa»— provocarà un debat: «Què és això de la teologia?» «És que aquestes dones

són teòlogues?» Ja l'any 1973 el mateix Urs von Balthasar demanava que la teologia masculina integrés les aportacions específiques de les santes dones místiques. A partir d'aleshores, els treballs universitaris sobre Teresa de Lisieux, ja importants, es multiplicaren amb l'arribada de noves generacions.

—Quina relació veieu entre Teresa de Lisieux i la joventut

d'avui? Ella pot servir de model als joves?

—Fa anys que en la pastoral del pelegrinatge de Lisieux constatem l'impacte de Teresa sobre els joves. El llibre *Teresa i els joves* n'és un exemple. Els joves d'avui són una generació fragilitzada familiarment i afectiva (fent un paral·lelisme, Teresa va estar durant deu anys ferida pel dol de la pèrdua de la seva mare); una generació sovint sinistrada espiritualment que cerca un amor absolut (Teresa va bastir tota la seva vida en l'amor a Jesús); els joves àvids de santedat en el quotidià (Teresa obre aquest camí en la vida ordinària, alhora amb desigs infinits i realisme agut enmig de la seva impotència personal); un llenguatge evangèlic senzill que tothom entén, un missatge de proximitat que és un testimoni de vida. Tot això —i altres realitats encara— fa de Teresa una germana molt present en la vida dels joves. I cal, evidentment, afegir que aquells que li pregunten experimenten el seu ajut en la vida.

—¿Quin sentit ha volgut donar el Papa a aquest doctorat en la preparació del Jubileu de l'any 2000?

—De moment, sobre les intencions del Sant Pare només tenim el text dens i sintètic del 24 d'agost del final de la missa a Longchamp. El seu discurs del 19 d'octubre a Roma serà més explícit. Jo mateix, i no sóc pas l'únic, utilitzo habitualment l'ensenyament teresià per preparar el Jubileu. Tota la catequesi d'aquests tres anys preparatoris: Crist, l'Esperit, el Pare, s'alimenta en el missatge teresià (ben aviat sortirà un llibre sobre la seva cristologia), d'igual manera que els tres sacraments i les tres virtuts teològiques.

—Un cop declarada doctora de l'Església, quines són les properes manifestacions previstes?

—Després de 65 anys d'espera,

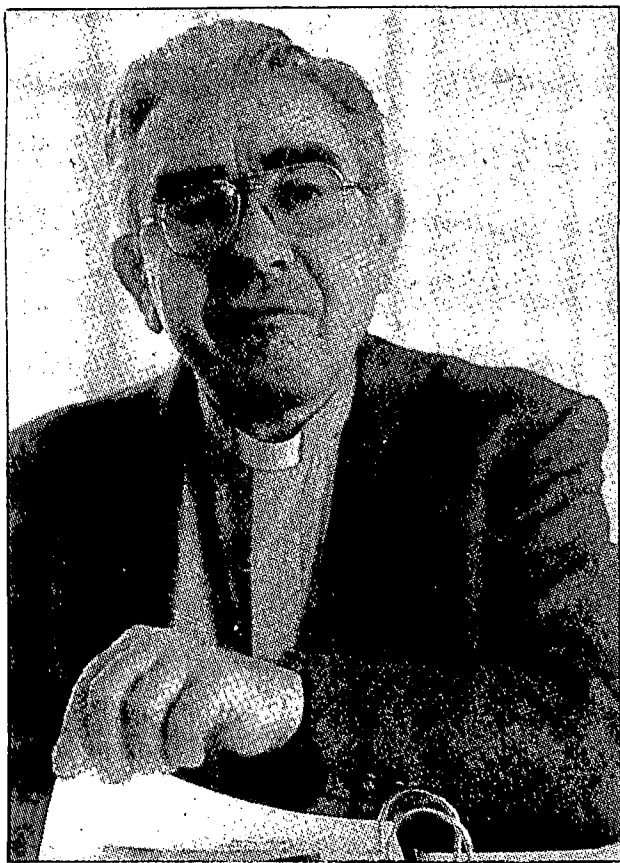

Teresa de Lisieux va obrir un nou camí d'espiritualitat.

aquesta declaració del doctorat de Teresa de Lisieux és tan ràpida que no es poden preveure les conseqüències a llarg termini. De moment diem que la cloenda del centenari de la seva «entrada a la Vida» (30 de setembre de 1897) celebrat a Lisieux, a França i a tot el món, va tenir una coloració particular: «La més gran santa dels temps moderns», segons Pius X, no és només «la més gran taumaturga dels temps moderns», com afirmà Pius XII, sinó doctora de l'Església.

Caldrà desenvolupar el coneixement del seu ensenyament, camí de l'evangeli per al Tercer Mil·lenni. Tots els col·loquis universitaris programats arreu del món l'hauran de tenir en compte. Per fer-ho, disposem d'un instrument de treball incomparable: l'edició crítica de les Obres Completes de santa Teresa en vuit volums i la concordància de les seves obres. Sense oblidar el que remarcava Teresa: Jesús és el «Doctor de l'Església».

Foto: APIC

Guy Gaucher, bisbe auxiliar de Bayeux-Lisieux i especialista en santa Teresina.

santa Teresa de Lisieux el 1932 perquè eren dones. Havia declarat doctor de l'Església sant Joan de la Creu l'any 1926, 334 anys després de mort.

La paradoxa és que la vida carmelita és una vida contemplativa, tanca-da, claustrada aparentment de cara al món. Però les profunditats de la vida espiritual alegren l'home en el més profund de la seva existència, en la

*Pelegrinatges
 i viatges*

AMB L'ASSISTÈNCIA
 TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

G.C. 612

DEMANEU INFORMACIÓ

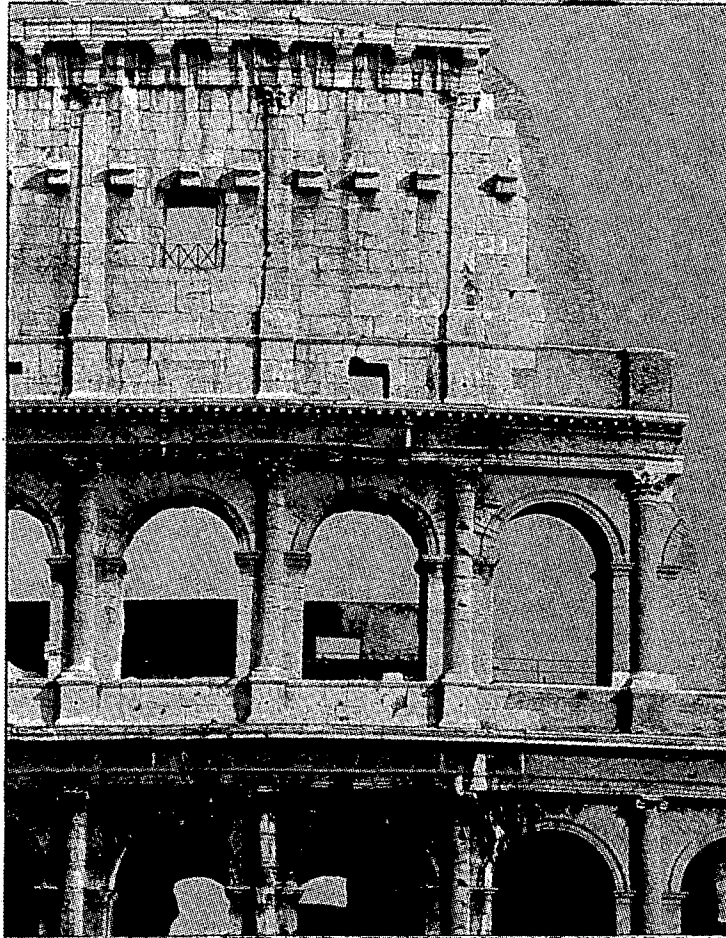
*Per telèfon,
 per correu o bé personalment
 a l'Associació*

AMICS DE
 CATALUNYA CRISTIANA

Plaça Urquinaona, 11, 3r 3a A
 08010 BARCELONA
 Telèfon: (93) 301 37 18
 Fax: (93) 302 32 64

ROMA

Port d'Òstia Assís / Subiaco

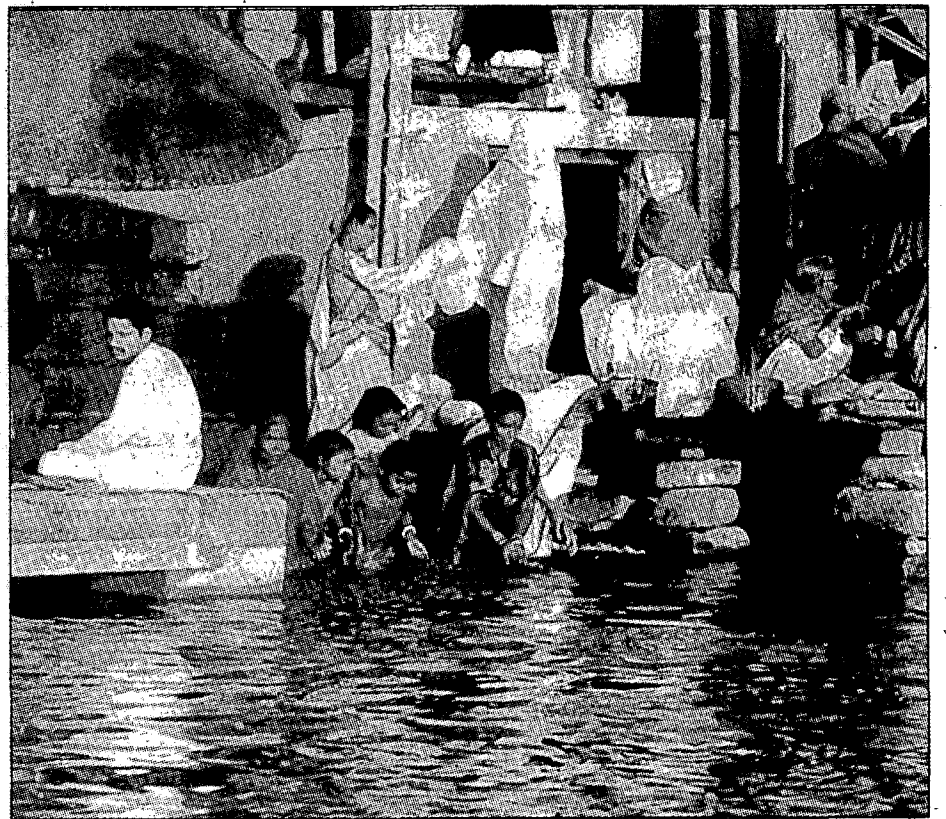
**Del 3 al 8 de
 novembre**

Pelegrinatge a la seu
 primada de Pere,
 veritable focus
 d'irradiació a tot el
 món cristià.
 Aproximacions al
 franciscanisme i a
 l'orde benedictí

L'ÍNDIA

i el Nepal

Del 28 de novembre al 13 de desembre

Visita de
 missions
 i de la
 tomba de
 la Mare
 Teresa de
 Calcuta

Editorial

Domund: testimoniatge missioner fins a la mort

L'estiu passat vaig tenir el goig de visitar la secció d'art gòtic del Museu Nacional d'Art de Catalunya. Em va cridar l'atenció que en els retaules de pedra o de fusta dedicats als màrtirs antics: Joan Baptista, Esteve, Llorenç, Llúcia, Bàrbara i tants d'altres, no hi manca mai la representació de la mort de Crist a la creu, normalment a la part més alta del retaule.

Els artistes medievals tenien ben clar que els sants havien donat la vida a semblança i amb la força del Crist. I això és justament el que nosaltres diem avui amb el lema del Domund'97: *Els missioners, màrtirs com Crist*.

Enviats per l'Església, els missioners i missioneres saben que la seva vida ha d'esdevenir un testimoniatge, un llibre obert de l'Evangeli de Jesús, on tothom hi pugui llegir la Paraula viva d'Aquell que «no ha vingut a fer-se servir sinó a servir els altres, i a donar la seva vida com a preu de rescat per tothom» (Mc. 10,45).

Aquest testimoniatge porta els missioners a compartir les penes i alegries dels pobles evangelitzats. Ho fan sense fanatismes moguts per l'amor universal del Crist. Aquest testimoniatge els mou a preocupar-se de les necessitats materials i espirituals de tota la persona humana i de totes les persones del món. Aquest testimoniatge els du fins i tot a acceptar els maltractaments, les persecucions, les calúmnies i fins i tot la mateixa mort per amor a Déu i als germans.

Quantes vegades els missioners han fet seves aquelles paraules de l'Apocalipsi: «Els han vençut el maligne per la sang de l'Anyell i pel testimoniatge del seu martiri, ja que no van estimar tant la vida que els fes por la mort!» (Apoc. 12,11).

Sovint els mitjans de comunicació ens donen a conèixer alguns dels fets més dolorosos i sagnants que pateixen els missioners i missioneres que treballen arreu del món dels més pobres. Nosaltres els recordem sempre amb afecte, ja que ells fan palesa la força actual del Senyor i del seu Evangeli no tan sols als llocs de Missió sinó també a les nostres Esglésies del «Nord» tantes vegades mancades d'estímuls, d'il·lusió i d'esperança.

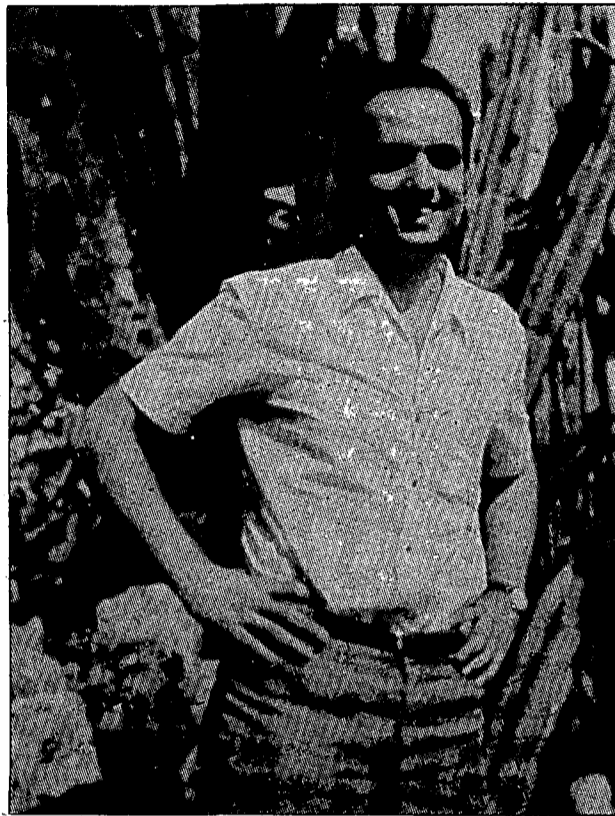
Els germans de les joves Esglésies acullen amb goig el testimoniatge fins al martiri dels missioners. Deixem que, les seves suors i la seva sang vitalitzin també les nostres Comunitats amb l'alè del Crist vivent que és el mateix «ahir, avui i per sempre» (He. 13,8).

En la diada del Domund, donem suport decididament al testimoniatge de tots els missioners de l'Església, amb l'interès pel seu treball evangelitzador, amb la pregària i amb la nostra generosa ajuda.

Jordi Jorba

Missioners catalans «màrtirs»

P. Josep M. Gran i Cirera

El P. Josep M. Gran quan va anar de missioner a Guatemala. Va ser assassinat als 35 anys.

GUATEMALA.— El pare Josep M. Gran, barceloní, religiós dels Missioners del Sagrat Cor, fou assassinat el 4 de juny de 1980 a Guatemala. El dia de la seva mort tornava a cavall de la visita pastoral que havia fet a diversos pobles allunyats i mal comunicats que pertanyien a la seva extensa parròquia de Chajul, a la regió del Quiché. Tenia 35 anys.

Ell i el seu sagristà, Domingo Bats, que l'acompanyava van ser assassinats d'un tret i pel darrera. En aquell temps Guatemala patia un dels moments més dramàtics de la seva llarga guerra civil que dissortadament encara no s'ha acabat del tot.

Amb motiu de la seva visita a Guatemala (febrer de 1996) el president de la Conferència Episcopal va lliurar al papa Joan Pau II una carta en la qual li demanava l'obertura de la causa de beatificació d'un bon nombre de preveres, religiosos i laics assassinats al país, a causa de la seva fe. El pare Josep M. Gran figura en la llarga llista de «màrtirs» guatemalencs.

El tret que va matar el P. Gran li va travessar el cor. Aquell cor que batejava d'amor pels germans, a semblança del de Jesús.

J.J.

P. Joaquim Vallmajó i Sala

RUANDA.— En un diari de gran tiratge, un editorialista deia, a propòsit dels missioners assassinats l'any passat a tot el món, la del missioner «és, sens dubte, la professió que ha pagat el preu més alt en vides humanes a causa de la nova onada de violència que envaeix el planeta». 46 missioners assassinats!

La figura del missioner es pot fàcilment polititzar quan no es comprèn el seu vertader valor espiritual i les vertaderes motivacions que l'han conduït a prendre un determinat estil de vida; el seu estil de vida. Més que un preu pagat a la violència, la vida i la mort del màrtir representa un llenguatge radical i provocant que jutja el món. Com ho ha estat, i ho és encara, la creu de Crist. Aquest és sempre el punt de referència.

El P. Joaquim Vallmajó, nascut a Navata, a prop de Figueres, el 1941, de jove anà de missioner a Ruanda, on ha residit 28 anys. Ha viscut en tota mena de situacions i circumstàncies. Sempre jovial, obert i emprenedor, va portar el seu compromís fins al final. Es va comprometre amb els pobres dels més pobres: refugiats i desplaçats, amb ells va viure tres anys i mig d'un campament a un altre. «No tinc altra defensa que la que té el poble.» Fustigava els responsables d'abusos i lluitava per la justícia fins a la fi. «Jo no puc deixar de parlar defensant els pobres», deia a les germanes Carmelites. «He vingut a l'Àfrica a donar la vida pels africans, tan sols Déu decidirà com i quan.» El màrtir no

El P. Joaquim Vallmajó va dedicar la seva vida missionera als africans més pobres de Ruanda.

elegeix el martiri, però sí que elegeix un estil de vida que lògicament el porta a una manera concreta de morir. En Quim Vallmajó hauria pogut marxar, però era abandonar els seus que estimava i, com el Crist, els va estimar fins a la fi.

En Quim Vallmajó fou assassinat a Ruanda a finals d'abril de 1994. Ho havia donat tot. L'últim gest que sabem d'Ell: el senyal de la creu...

Carles Giol

Els missioners, màrtirs de Crist

■ Testimonis amb motiu del diumenge mundial de les missions

Elevar la dignitat de l'home i la dona, promoure la cultura, obrir horitzons d'esperança... En una paraula: transformar la realitat segons els plans de Déu, és el que urgeix als milers de missioners que l'Església envia fins als racons més llunyans del món. El 19 d'octubre, dia en què santa Teresa de Lisieux, patrona de les missions, serà proclamada doctora de

l'Església, se celebra la jornada del Domund: el diumenge mundial de les missions. L'Església, fidel a la crida del Papa, vol unir-se a través de l'Eucaristia a l'ofrena feta a Déu per totes les missions del món. El setmanari *Catalunya Cristiana* també vol fer-ho incorporant a les seves pàgines el testimoni de quatre missioners catalans que al Camerun i a la Costa d'Ivori ja

viuen el lema actual del Domund'97, sentir-se enviats perquè tots els pobles «tinguin vida» (Jo. 10,10), la vida que ve del missatge i la persona del Crist, la vida que cal donar, si cal, fins al martiri. Les dades sobre els sacerdots de Barcelona que són al Camerun les hem extret d'unes notes redactades per J. Barcon i Prevosti, que viatjà fa uns mesos a l'Àfrica per visitar-los.

CAMERUN

TRES CATALANS DE «PROFESSIÓ» MISSIONERS

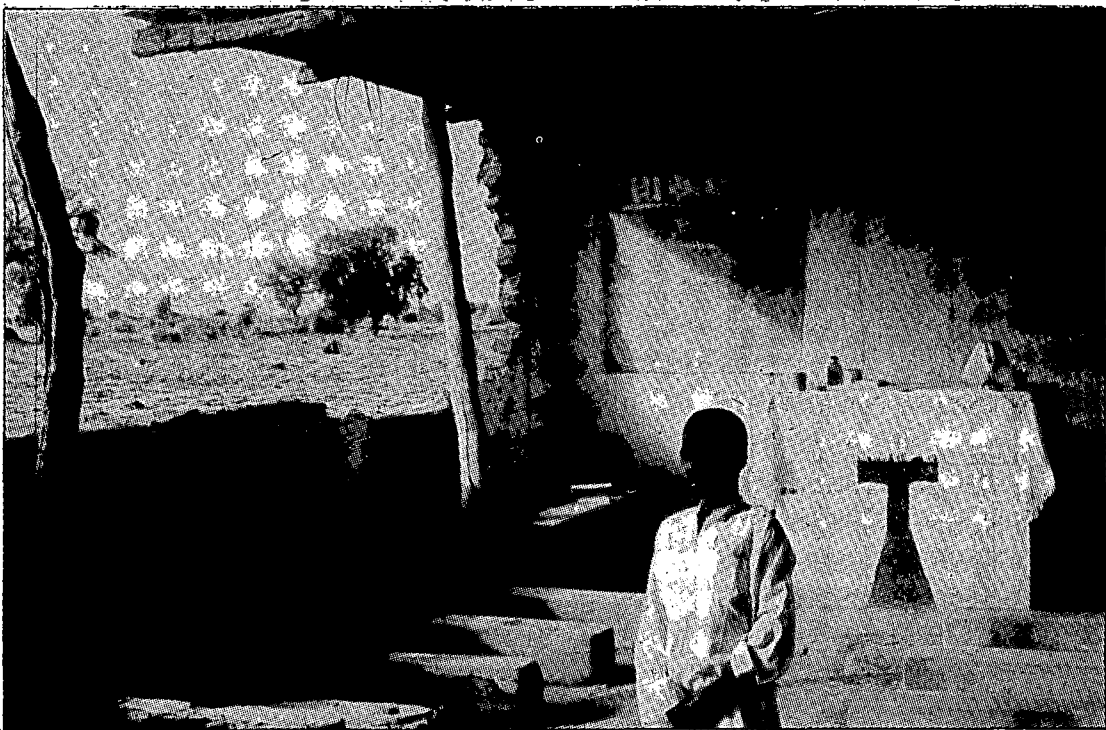
Una frontera natural, el riu Txari, i unes petites cabanes de fusta amb planxes de zinc per sostre, que fan de controls fronterers, uneixen l'extrem nord del Camerun amb el Txad, zona on els missioners Jordi Mas, Fèlix Miquel i Siscu Pausas tenen una parròquia de gairebé 200.000 habitants escampats en deu pobles i procedents de diverses tribus nòmades. Una terra pobra on fan falta pous que permetin potabilitzar l'aigua, escoles per aprendre a llegir i a escriure, però on el missatge evangèlic ja ha arrelat de les mans d'aquests tres missioners catalans.

Mn. Jordi Mas, que fa 35 anys que treballa a l'Àfrica i és xofer de l'ambulància de l'hospital de Madà i portador de lletes dels malalts, ha vist com aquests ingressen a l'hospital carregats amb les seves olles, els estris personals i de neteja. Els malalts són els que s'ho han de fer tot i, si no poden per causa de la malaltia, ho fan els seus familiars, els quals han de dormir a terra amb estores que han hagut de portar amb ells.

La missió de Blangoua, a dos quilòmetres del poble amb el mateix nom i proper al riu Txari, veu com dia rere dia, les dones renten la roba i banyen els petits de la família mentre els adolescents neden, i fins i tot alguns animals es banyen al mateix lloc. Fa uns cinquanta anys aquest poble no existia, però ara arriba als dos mil habitants, ja que han sabut aprofitar el peix que ofereix el riu com a recurs per viure i comercialitzar.

Mn. Siscu Pausas, un dels tres missioners del Camerun, fent catequesi als infants.

L'escola-capella de Blangoua feta malbé per les fortes pluges.

COMUNITAT CATÒLICA AMB TRADICIONS AUTÒCTONES

A la missió de Blangoua les misses dels diumenges són celebrades amb gran respecte. Són habituals els cants a veus acompanyats amb tambors i orgue, juntament amb els pics de mans

que marquen matemàticament el ritme. Els infants també tenen el seu lloc a la celebració; asseguts en una estora, participen amb molta atenció. Aquesta jove església de Blangoua rep, amb gran unció els sacraments del baptisme, celebrat per immersió, i el del matrimoni, tot i que encara ha d'anar

superant els greus problemes que comporta la poligàmia.

Una altra tradició ancestral arrelada a aquest poble és l'ablació del clítoris, causa de greus infeccions en les dones, entre les quals la maternitat és considerada un dels valors més alts. Una dona africana sense fills es veu mutilada i no digna del respecte social i familiar, però una dona amb fills té un gran nombre d'obligacions: cuinar, educar els fills, anar al camp i anar també al mercat.

UNA ZONA AMB SET

L'Àfrica saheliana, a la qual pertany la missió de Blangoua, pateix set. És cert que tenen rius i que la gent hi viu a prop per poder veure i rentar-se, però aquestes aigües són portadores de tota mena de microorganismes que provoquen gran nombre de malalties. Els tres missioners catalans són conscients que caldria fer centrals potabilitzadores, però l'economia del país no ho permet. El sistema més eficaç és el dels pous amb filtració d'aigua. Aquest tipus d'instal·lació és el que Mn. Jordi, Mn. Fèlix i Mn. Siscu voldrien que hi hagués en cadascun dels pobles que tenen sota la seva responsabilitat per tal de poder evitar tantes malalties i morts.

La manca d'aigua potable és, doncs, la primera causa de mortalitat entre la població de l'extrem nord del Camerun, la mitjana de vida dels quals es mou entre els 49 i els 50 anys.

Cal destacar les diferents aportacions que pobles com Argentona, Sant Pau d'Ordal, Vilafranca o Martorell,

entre d'altres, han fet per tal de posar remei a aquest problema de l'aigua.

L'ESCOLA, BASE DEL DESENVOLUPAMENT

Els tres missioners s'han preocupat també, durant tots aquests anys, de l'escolarització, que per a ells, com per a tot missioner, és la base del desenvolupament que es vol aconseguir en aquests pobles. El dret a la intel·ligència sempre ha estat la més gran llibertat de l'home.

A Blangoua s'han construït tres aules per a l'ensenyament infantil i primari, i s'ha aconseguit que algunes organitzacions subvencionin l'institut i el centre de formació professional.

Pel que fa a Makary, població d'uns cinc mil habitants i cap administratiu, comercial i sanitari de la zona, n'és responsable Mn. Fèlix Miquel. Allà s'ha construït una biblioteca-sala de reunions per a tot el poble i una residència per a estudiants, ja que alguns d'aquests havien de recórrer a peu fins a deu quilòmetres i quan arribaven a l'institut el cansament dificultava el seguiment de les classes amb normalitat.

La Delegació de Missions de l'Arquebisbat de Barcelona i diverses paròquies també han ajudat amb aporta-

Manel Puyol el dia del seu comiat a la Costa d'Ivori.

al riu, sobre la qual els missioners celebraven la missa.

Aquest primer grup de voluntaris va ajudar a aixecar la primera aula d'escola i la primera farmàcia que, tot i que deficient, servia a tota la població sense distinció de religió. Van començar així les dues tasques bàsiques de la missió: la sanitat i l'educació, sobre les quals pot arrelar el missatge joïós de Jesucrist.

És aquest mateix grup escolta de la Garriga el que ha aconseguit la primera aportació per a la construcció de l'institut i el centre de formació professional, que per a la gent de Blangoua representa l'obertura d'un horitzó d'esperança per al futur dels seus fills.

Blangoua, Makary... fins ara noms del tot desconeguts per a nosaltres però del tot coneguts en el cor de Déu. Extrem nord del Camerun, zona on el Jordi, el Fèlix i el Siscu, de fet i de paraula, són missioners perquè han estat conscients que tot cristià, com el mateix Jesús, ha estat enviat als més pobres perquè «aquests tinguin vida», una vida amb la dignitat de fills i filles de Déu i que val el preu de la pròpia donació.

LA COSTA D'IVORI

«EM COSTA MOLT MARXAR D'ÀFRICA»

Entre Mali i Burkina, enmig de la sabana africana de la Costa d'Ivori ressona el nom d'un altre missioner català que va fer de la seva vida memò-

ria del Crist. Manel Puyol, missioner salesià, va morir poc després de fer arribar a *Catalunya Cristiana* el seu testimoni. La seva mort no ha estat un martiri sagnant com el d'altres companys missioners els quals va conèixer i amb qui va treballar (un d'aquests era el germà marista Miquel Àngel, que va

morir assassinat al Zaire), la seva recent mort ha segellat un martiri incruent, però no menys exigent: donar-se i desgastar-se en el dia a dia. Deixem que siguin les seves pròpies paraules les que ens expliquin la seva experiència missionera: ➤

«Sento marxar, encara que trepitjar Barcelona m'entusiasma. Deixo a l'Àfrica molta suor i molts amics»

cions que han fet possible la construcció d'aules-capella en les diferents poblacions. Mn. Siscu Pausas, expert agrícola del Penedès, ha començat un camp d'experimentació de diverses hortalisses a la missió de Blangoua. Davant de l'escola hi ha un terreny on un grup de dones que segueixen aquest projecte, treballen uns petits horts que els serveixen d'autoalimentació i subsistència familiar.

LA GARRIGA, A PROP DEL CAMERUN

Blangoua és una missió molt lligada a la població de la Garriga, ja que un grup de nois i noies escoltes d'aquest poble, hi van passar un estiu quan la missió no comptava amb res més que dos contenidors d'escombraries, que els servien d'aixopluc contra la pluja i els animals salvatges de la nit, i una barca,

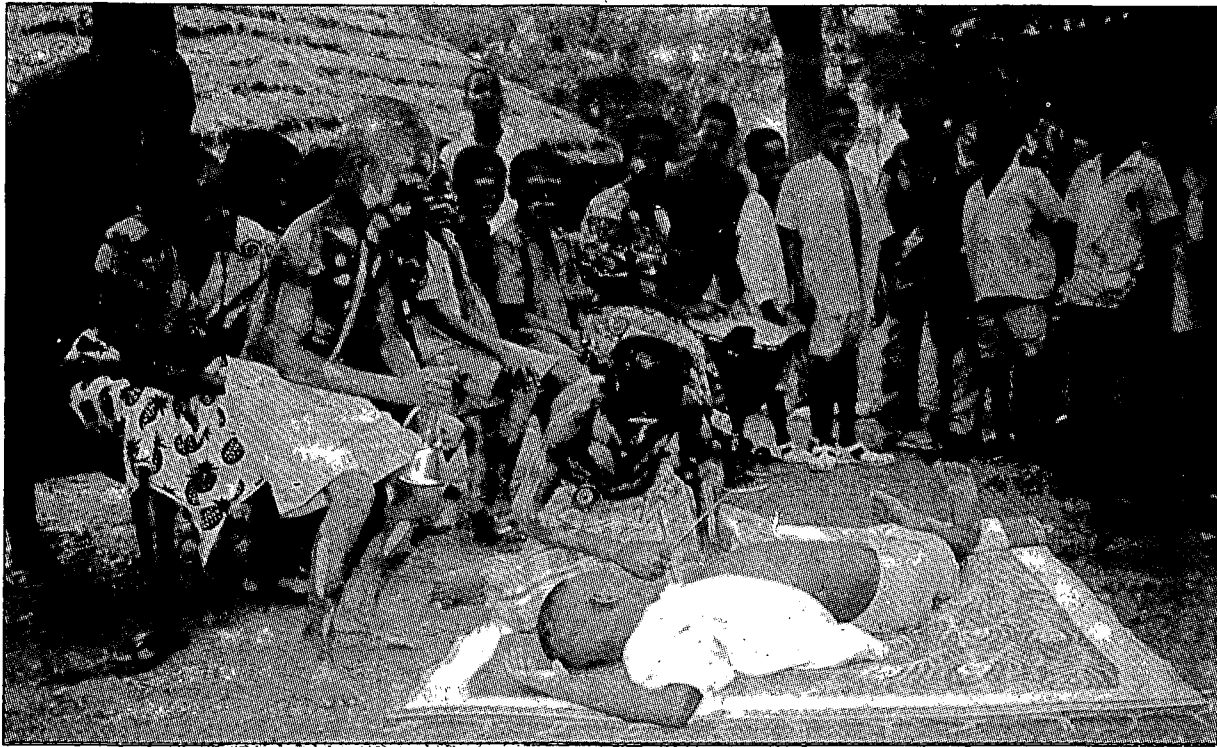
Des de l'Edat Mitjana, la devoció popular s'ha expressat amb cants a la Mare de Déu i els sants. Ara, a través dels segles, ens arriba aquesta manifestació de l'esperit cristià i català..

ANIVERSARI

Visiteu l'Exposició «Septem Gaudia» a la Pia Almoïna. Hi trobareu reunits 2.000 goigs de tots els Països Catalans.

AMICS DELS GOIGS. Carrer de la Palla, 8, entresol 2a.
08002 Barcelona - Tel. (93) 318 24 66

Grup d'infants de l'esplai salesià fent teatre.

«Fa set anys vaig ser convidat a venir —dic venir perquè encara hi sóc— a l'Àfrica. No era el meu gust: jo, com Espriu, m'estimava més anar cap al nord, però vet aquí que els meus superiors o Déu —vés a saber qui— van dir-me: "Cap al sud!" Ignoro de qui era la voluntat, si de Déu o dels meus superiors. Certament no era la meua. Però tant li fa, que siguin els homes o que sigui Déu: cap a l'Àfrica. És veritat, vaig venir en contra de la meua voluntat, *a contra coeur*, com diuen els francesos, però m'hi he trobat bé. (...) Creia que els 57 anys era una edat per quedar-se a casa: em semblava haver-ho donat tot. Però miro enrere i veig que han estat anys plens d'alegries i disgustos, o millor, enormes alegries i enormes disgustos.»

Entre les grans alegries que van omplir Manel Puyol, ell mateix hi contava la comunitat dels salesians, el fet d'alliberar de pors ancestrals i esclavituts, la formació de la dona i els catequistes, el centre juvenil per a cristians i musulmans, l'esplai per a més de cinc-cents nens i nenes, el Col·legi Don Bosco, l'internat per a les alumnes de l'escola, la parròquia responsable de divuit poblats i un llarg etcètera que per a Puyol no era gens retòric.

Pel que fa a les penes, el missioner salesià afirmava haver-ne tingut un *grapadet*, però totes elles superables. Per al germà Manel la tristesa més gran va ser la d'haver de marxar de l'Àfrica. «Sento marxar, encara que trepitjar Barcelona m'entusiasma. Deixo a l'Àfrica molta suor i molts amics.» També recordava amb dolor la pèrdua d'altres companys missioners com ell: «Érem tres els directors de col·legis religiosos. Dos han estat assassinats: un viator i un marista, Miquel Àngel. Aquest va ser un dels quatre assassinats al nord del Zaire; va treballar

colze a colze amb nosaltres. Vam lluitar per l'ensenyament. Ell era un gran lluitador. Va optar per Ruanda i allà va trobar la mort. Dels tres només quedo jo. I potser sóc qui més necessitava un martiri purificador.»

EL ROSTRE DEL MISSIONER

Els cristians de la Costa d'Ivori que van conèixer Manel Puyol van sentir molt la seva marxa cap a Barcelona. Ells van ser els principals testimonis del que va significar l'Àfrica per al germà Puyol. Per als que van conviure amb el missioner, aquest va arribar a ser el pare, el mestre i l'amic. El dia del

«L'escolarització és la base del desenvolupament que es vol aconseguir en aquests pobles. El dret a la intel·ligència sempre ha estat la més gran llibertat de l'home»

comiat el van aclamar i el van definir com a líder discret, senzill però eficaç; sever però bo; exigent però sensible; sempre de bon humor, atent, intel·ligent; un ingenu que es va deixar enganyar pels pobres que ho necessitaven. Per les seves mans van passar quantitats econòmiques importants però mai res va ser per a ell; tot el que era seu era propietat dels més pobres, dels estudiants sense recursos per als estudis. Fins i tot el poc que no havia donat li roben. I perdona, no denuncia. Així era el Manel Puyol que va ser testimoni del Crist a la Costa d'Ivori.

M. del Mar Sánchez

Àfrica en miniatura

Amb aquest sobrenom és com es coneix el país del Camerun, ja que en el seu interior es reproduïx gairebé tota la diversitat geogràfica i climàtica que pot trobar-se al continent africà: sabana desèrtica al nord, selva tropical al centre sud-oest i un ric litoral a la costa atlàntica. Situat a l'Àfrica subsahariana, fa frontera amb Nigèria, el Txad, Gabó, la Guinea Equatorial, la República Centreafricana i el Congo.

Aproximadament són uns dotze milions d'habitants, els quals presenten una gran diversitat cultural i ètnica. Podem trobar pobles d'origen peul, bamouns, bamilekes, ewandos, pigmeus... que aporten una gran riquesa artística i folklòrica al país. El Camerun té dues grans ciutats: Yaoundé, que és la capital política, i Douala, que és la capital econòmica. Antiga colònia anglesa i francesa, conserva encara com a idiomes oficials de l'Estat l'anglès i el francès. Actualment és una república presidencial amb una base tribal molt important. La greu crisi econòmica que des de fa anys afecta el país, sobretot quant al seu deute extern, fa que l'atur sigui un element quotidià al costat dels baixos salaris d'aquells que sí que tenen un lloc de treball. És una població que viu al camp i del camp, principalment treballant en plantacions, el benefici de les quals va destinat a companyies estrangeres que exporten la riquesa del propi país (cacau, fusta, cotó, fruites tropicals, cafè...). Pel que fa als nuclis urbans, un dels factors més preocupant són els joves que no tenen feina i els nens del carrer que sobreviuen dia a dia fent petites feines menestrals. Els joves que aconsegueixen arribar a uns estudis universitaris ho fan en condicions molt precàries a causa, un cop més, del baix nivell econòmic.

Majoritàriament el poble camerunès és de creences animistes, tot i que cada vegada més hi ha un percentatge important de cristians (catòlics i protestants). Cal destacar també l'alt nombre de musulmans que hi ha al país.

L'Església del Camerun tan sols té uns cent anys d'història, però són unes comunitats on l'evangeli ha arrelat amb molta força i que compta amb una organització eclesial bastant estructurada. Són d'especial importància la figura del catequista i el clergat local. Església jove i viva que té molt ferm el sentit de la celebració i el valor de la comunitat. Gran quantitat d'instituts religiosos són presents en aquest país de l'Àfrica central que és seu de la Universitat Catòlica de la zona.

Un gran sentit de l'hospitalitat, una capacitat d'entrega molt palesa, una excel·lent sensibilitat pel transcendent i una clara consciència del valor de la família, són trets que caracteritzen aquest poble i fan que el Camerun no estigui lluny de l'universalisme cristià.

Avança el projecte del directori marc de Pastoral Sacramental

■ Reunió de tardor de la Conferència Episcopal Tarraconense

TIANA.— Els dies 6 i 7 d'octubre de 1997 va tenir lloc a la Casa d'Espiritualitat Maria Immaculada de Tiana la reunió número 141 de la Conferència Episcopal Tarraconense, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach.

En començar la trobada els bisbes van comentar els fets eclesials i socials més significatius esdevinguts des de la seva última reunió, el mes de juliol passat; entre altres, les XII Jornades Mundials de la Joventut de París, i la II Jornada Mundial de la Família de Rio de Janeiro, presidides per Joan Pau II. També van parlar sobre la mort de la Mare Teresa de Calcuta i el Congrés de Pastoral Evangelitzadora organitzat per la Conferència Episcopal Espanyola amb el lema *Jesu crist, la bona notícia*, en el camí de preparació del Jubileu de l'any 2000.

Una part important de la trobada va estar dedicada a l'estudi del projecte del directori marc de Pastoral Sacra-

mental, elaborat per la Comissió Interdiocesana de Litúrgia, tal com demana la resolució 67 del Concili Provincial Tarraconense. Mons. Pere Tena, bisbe delegat de la CET (Conferència Episcopal Tarraconense) per a la litúrgia, va presentar el projecte i es van treballar tots els aspectes referents als sacraments de la iniciació cristiana.

Així mateix, els bisbes van establir els criteris que ha de tenir en compte la comissió —presidida per Mons. Carles Soler— que prepara el pla de posada al dia i de formació permanent de tots els subjec-

Els bisbes catalans en una reunió de la Conferència Episcopal celebrada aquest juliol al Brull.

tes actius de la pastoral, tal com preveu la resolució conciliar número 47.

Unió de Religiosos de Catalunya

Reprenent les trobades periòdiques entre la Conferència Episcopal Tarraconense i els Superiors i Superiores majors, representants de la Unió de Religiosos de Catalunya, els bisbes i els religiosos es van reunir conjuntament per primera vegada després de la celebració del Concili provincial, en la seva XII trobada des que s'instituïren aquests entorns l'any 1981.

En la trobada d'aquest any el tema que han tractat ha estat *Laiics i religiosos de les nostres escoles cristianes* a partir d'una ponència del pare jesuïta Ignasi Salat. Amb una àmplia visió històrica que arrenca de les intuïcions del Concili Vaticà II, el Pare Salat va dibuixar l'evolució que hi ha hagut en les escoles cristianes del nostre país, el

paper dels religiosos i dels professionals laics que hi treballen, i com s'ha anat caminant cap a una cultura de col·laboració que cal aprofundir i valorar cada vegada més. Tant en la ponència com en el diàleg posterior es va insistir molt en la necessitat d'una formació permanent adequada que no tan sols tingui en compte el millorament pedagògic a l'Escola, sinó sobretot l'atenció a la persona i la seva dimensió cristiana.

D'altra banda, el Pare Francesc Riu, delegat diocesà d'Ensenyament de Barcelona i coordinador del Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió a Catalunya, ha informat els bisbes de la situació actual que tenen els professors de religió a les escoles públiques de primària i de les seves reclamacions de tipus laboral a l'Administració educativa.

(GIEC)

Centenari de la mort de Santa Teresina

Com a cloenda dels actes del centenari, el dimarts dia 30 de setembre, aniversari de la mort de la Santa, a la parròquia de Santa Teresina de l'Infant Jesús de Barcelona, tingué lloc la solemne cerimònia litúrgica de la dedicació del temple oficiada pel bisbe de la demarcació, Mons. Pere Tena. Seguidament es va celebrar l'Eucaristia presidida pel bisbe Tena i concelebrada per un nombrós grup de sacerdots.

El dia 1 d'octubre, solemnitat de Santa Teresina, es va celebrar una Eucaristia presidida per el cardenal Ricard Maria Carles i concelebrada pel bisbe auxiliar Mons. Joan-Enric Vives, juntament amb el clergat de la parròquia i una abundant representació del clergat de les parròquies veïnes.

C.C.

**CASA
GAY**

**MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESSOS I REUNIONS**

L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

ROGER DE LLÚRIA, 12 | 14
Tels. 318 14 95 - 301.67 31 - Fax: 412 44 55

Barcelona

Celebrat el IV Congrés Mundial de la Societat Internacional Tomàs d'Aquino

■ Una resposta a la postmodernitat i al pensament fragmentari de l'home

BARCELONA.— «El problema de l'home i el misteri de Jesucrist» ha estat el tema de reflexió del IV Congrés Mundial de la Societat Internacional Tomàs de Aquino (SITA), celebrat a Barcelona del 24 al 27 de setembre i en col·laboració amb la Fundació Balmesiana.

La jornada inaugural va estar presidida pel cardenal Ricard M. Carles, que va presentar el tema central del congrés advertint com n'és de problemàtic l'home d'avui per a ell mateix. Carles també va dir, segons exposa la *Gaudium et spes*, que «en realitat, el misteri de l'home tan sols s'aclareix en el misteri del Verb Encarnat».

El recent Concili Provincial Tarraconense demanava «que s'estableixi un terreny comú de col·laboració a nivell cultural, especialment en allò referent als drets i valors humans i als progressos de la cultura». Aquest congrés ho ha fet a partir de la brillant i profunda aportació de sant Tomàs d'Aquino, que va saber estudiar l'home de totes les èpoques; i es per això que també «l'home actual —com ha afirmat Abelardo Lobato, president de la SITA— troba en el pensament de Tomàs una resposta a la postmodernitat, al pensament fragmentari».

Van assistir al congrés unes 500 persones, i es van presentar 30 ponències i més de 160 comunicacions. S'han aplegat a Barcelona estudiosos de tot el món: des de Xile fins a les Filipines, des de Canadà fins a Lituània. Entre les ponències cal destacar la del cardenal Alfonso López Trujillo, president del Consell Pontifici per a la Família, per a qui els problemes

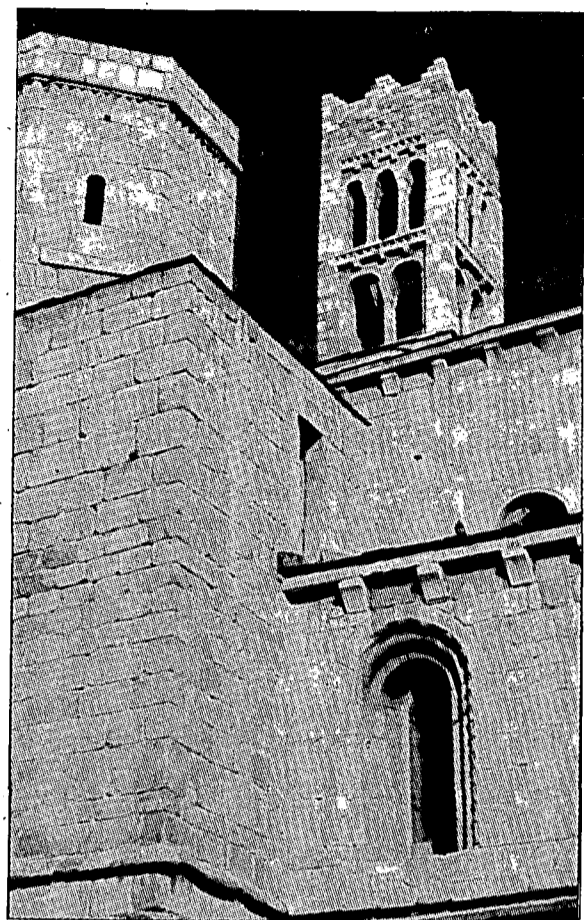
morals de la família tenen el seu origen precisament en una visió empobrida de l'home i de la naturalesa de l'amor.

Seguint la línia dels altres congressos celebrats a Roma, el de Barcelona ha pretès fomentar el diàleg obert i fecund al servei de la cultura i de la promoció de l'home. En aquest sentit és destacable el fet que a la sessió de cloenda, Josep M. Coll, degà de la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull, elogiés el clima de llibertat i respecte en què s'ha desenvolupat el congrés.

És la primera vegada que el papa Joan Pau II no ha pogut assistir a un congrés de la SITA, de la qual n'és el soci número u. Malgrat això, ha volgut adherir-s'hi a través d'una carta en què felicita «les aportacions de l'humanisme cristià a la gran tasca de la nova evangelització». L'home és el camí primer i principal de l'Església, que té en Tomàs un mestre expert en humanitat, un *Doctor Humanitatis*, segons paraules de Joan Pau II. La Societat Internacional Tomàs d'Aquino ha volgut seguir també aquest camí, posant tots els seus treballs al servei de l'Església i al servei de l'home del Tercer Mil·lenni.

Enrique Martínez

URGELL

La catedral d'Urgell, més visitada que l'estiu passat

LA SEU D'URGELL.— La xifra de persones que han visitat la catedral d'Urgell durant els mesos de juliol i agost, ha augmentat un 10% en relació a la xifra enregistrada l'estiu passat.

Els 22.906 visitants que la catedral va tenir l'any passat, enguany s'han convertit en 25.210. Aquest 10% d'augment pot ser un indicatiu per fer una lectura optimista: el nombre de persones que durant l'època de vacances conjuguen el lleure i la cultura creix considerablement. Alguns dels factors que poden haver ajudat són: el nou itinerari de les visites al Museu Diocesà, així com la divulgació del *Beatus de Lièbana*. Sigui com sigui, és bo i positiu que les persones conguin el patrimoni cultural de l'Església, que és una valuosa mostra d'art sacre i, alhora, signe visible de la fe del poble.

Antoni Mirabet

ALESSA

SERVEIS D'HOTELERIA I NETEJA A COL·LECTIVITATS

GERIÀTRICS
RESIDÈNCIES UNIVERSITÀRIES

COL·LEGIS I UNIVERSITATS
HOTELS

EMPRESSES
CENTRES DE DISMINUÏTS

HOSPITALS
CASES DE COLÒNIES

Cuidem el detall!

ALESSA, Oficina Central
Francesc Carbonell, 46-48, baixos 2a
08034 Barcelona
Tel. (93) 204 46 12 *
Fax (93) 204 64 52

ALESSA, Lleida
Alcalde Sol, 11
25003 Lleida
Tel. (973) 26 69 85
Fax (973) 27 53 11

Solsona

Cent anys d'un temple, una mirada cap al futur

■ Centenari de l'església parroquial de Navàs

NAVÀS.— El dia 31 de setembre el bisbe de Solsona, Antoni Deig, va escriure una carta pastoral als feligresos de Navàs titulada *Cent anys d'un temple una mirada cap al futur*. Antoni Deig és fill d'aquesta població i com a tal va col·laborar amb especial il·lusió en les celebracions que han fet els habitants de Navàs per commemorar els cent anys de l'església parroquial.

Antoni Deig va recordar la història del temple, que es va iniciar quan l'any 1892 es va fer una sol·licitud per a la construcció de l'església, dirigida al bisbe de Vic, monsenyor Morgades. La van signar el rector del Mojal, Mn. Joan Vilardaga, i també propietaris i caps de casa del barri de Navàs o carter de Navàs que pertanyia a la

parròquia del Mojal i al municipi de Castelladral. L'any 1897, ara fa cent anys, es va inaugurar i es va beneir la nova església.

En aquesta carta pastoral el bisbe de Solsona també va fer referència a la necessària renovació o posada al dia de les parròquies. Deig va explicar que en un congrés de l'any 1988, organitzat

Antoni Deig, bisbe de Solsona.

per la Conferència Episcopal Espanyola sota el títol de «Parròquia evangelitzadora», es marcaven diverses fites per a la renovació d'aquestes. Segons aquest congrés la parròquia havia de ser un lloc d'acollida i d'experiència d'evangeli, una comunitat viva de fraternitat cristiana, corresponsable i evangelitzadora, ser oberta a la missió evangelitzant, estar al servei de l'evangeli en una societat en vies de descristianització i compromesa en l'acció transformadora capaç d'evangelitzar els pobres.

El bisbe de Solsona va dir que calia tenir ben present el Concili Provincial

Tarraconense per mirar el futur de la parròquia de Navàs, ja que aquest Concili anava dirigit a totes les esglésies de Catalunya. Va remarcar que: «El Concili urgeix la revitalització, la vertebració i l'articulació de totes les comunitats cristianes, les quals tenen com a centre la persona de Jesucrist, per tal que siguin evangelitzadores i evangelitzades: acollidores, fidels a la missió d'ajudar gent molt diversa a refer la seva experiència de Déu, humils, fraternes i obertes a les altres comunitats.»

C.C.

Breus

Ha mort Mn. Josep Feixa, rector de Tremp

TREMP.— El dia 30 d'agost morí el sacerdot Josep Maria Feixa i Alós, rector de la parròquia. L'endemà es van celebrar les exèquies i va ser enterrat a la mateixa ciutat.

Nascut a Castanesa (Aragó) el 1931, va ser consagrat prevere el 19 de juny de 1955. Havia exercit els ministeris següents: vicari de Balaguer, rector d'Asnurri, Baldomar i Alòs. També va ser missioner a Bogotà i va cursar estudis de teologia moral a Roma. Altres càrrecs que havia ocupat eren el de rector del Seminari Diocesà d'Artesa de Segre i el de rector i arxiprest de Tremp. Mn. Feixa era un bon pastor del Poble de Déu. En ell ressaltava una profunda humanitat en el tracte amb els fidels i amb els companys preveres. Als moments difícils la seva aguda trobava la frase que endolcia i obria camí a la solució adequada.

Antoni Mirabet

L'Institut de Teologia impartirà el primer curs a Benicarló

BENICARLÓ.— El director de l'Institut de Teologia, Mn. J.L. Arin, ha comunicat a totes les parròquies la novetat d'aquest curs. L'Institut començarà a ser itinerant i estrenarà el primer curs a Benicarló. La seu serà el Col·legi de la Consolació. Un sondeig previ fet a les parròquies de la zona sud del bisbat fa pensar que la ratio ideal d'alumnes s'aconseguirà amb escreix. Les classes seran al vespre amb quatre sessions.

Els cursos segon i tercer continuaran al seminari de Tortosa. Es manté l'objectiu fundacional: «Ajudar els laics en el seu procés eclesial de corresponsabilització amb els preveres. Els estudis seran organitzats de manera que totes les assignatures poden ser acadèmicament convalidades en Instituts Superiors de Ciències Religioses.» Les classes van començar a principis d'octubre i quan arribi el nou bisbe Xavier Salinas ja es podrà fer la inauguració oficial del curs 1997/98.

J. Blanc i Bahima

TECC té en compte la seva butxaca, li regalem dos anys de consum

**NOVETAT
LA CALEFACCIÓ CENTRAL
SENSE CALDERA**

TECC

LA PRIMERA CALEFACCIÓ CENTRAL
ELÈCTRICA DE BAIX CONSUM

CALOR CONFORTABLE

Silenciosa, no resseca l'aire, regula la temperatura amb termòstat individual.

CALOR ECONÒMICA

A més del seu consum reduït, la seva capacitat acumulativa manté durant molta estona la calor sense despeses d'electricitat.

CALOR FÀCIL

No cal instal·lació especial, sense obres, ni manteniment, només un endoll de 10A.

CALOR SEGURA

Controlada gràcies a un dispositiu electrònic, garantia durant 10 anys.

<http://www.virtual.es/tecc>

TELÈFON D'INFORMACIÓ: 902 10 37 88

TECC. Ap. de correus, 50 - 08812 Les Roquetes (Barcelona)

Solsona

Inauguració de l'Espai Martirial al Mas Claret

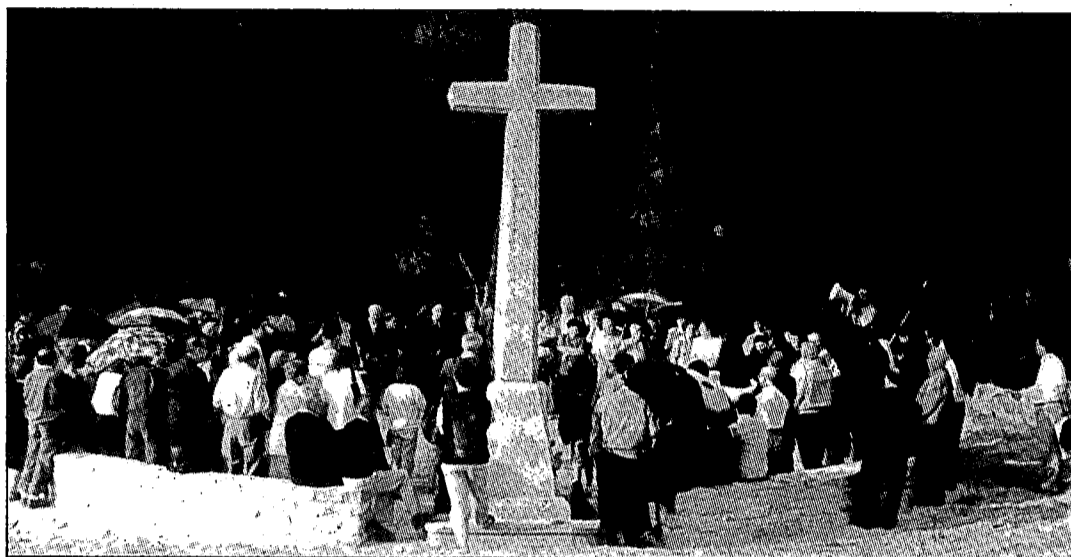
■ Nombrosos joves participen en l'acte

SANT PERE DELS ARQUELLS.— El diumenge 21 de setembre va tenir lloc al Mas Claret l'anunciada inauguració de l'Espai Martirial que els claretians i un nombrós grup d'amics del record dels màrtirs fills del Pare Claret havien preparat. En el monument inaugurat en record a aquests màrtirs va tenir lloc el Viacrucis, preparat pel pare Bonjoch, vicepostulador de les causes de beatificació claretianes que esperen a Roma la seva aprovació.

Un dia abans un grup de joves ja havien acampat allà i hi havien fet una vetlla de pregària. El diumenge al matí el pare Codinachs els va parlar dels martiris i l'ambient de persecució religiosa que es va produir l'estiu del 1936. L'Espai Martirial recorda, amb una gran creu, els joves claretians immolats en aquell indret durant la guerra civil per no haver renegat de la seva fe. L'acte en record de la mort d'aquests

joves claretians va reunir prop de 250 persones, provinents sobretot dels bisbats de Solsona i Urgell.

L'eucaristia va tenir un dels moments més emotius quan un grup de joves van fer l'ofrena tot dient que: «Hem descobert una opció cristiana heroica fins al martiri d'uns joves de la nostra mateixa edat. Ens han dit que feia 61 anys de la seva

Espai Martirial al Mas Claret, a Sant Pere dels Arquells.

immolació la qual, fins avui, era totalment desconeguda per nosaltres.» Tenia raó el pare Miquel Bonjoch quan va dir que: «Vaig interpretar aquelles paraules com un manament que cau sobre nosaltres de fer més divulgació dels nostres màrtirs.» Cal destacar les paraules del pare Bonjoch al final de la seva homilia

al Mas Claret: «Tant de bo, a l'ombra d'aquesta creu, il·luminada pel record de la caritat heroica i acollidora, s'hi multipliquin les vetlles de pregària per la pau, per la justícia, per la tolerància, pel benestar i la germanor universals.»

Lluís Badia i Torras

Tarragona

250 aniversari del vot de Solivella en honor al Sagrat Cor

SOLIVELLA.— El poble de Solivella, situat a la comarca de la Conca de Barberà va celebrar amb tota solennitat el dia 9 de setembre la festa del Sagrat Cor, complint així un any més amb el vot del poble, ara fa 250 anys.

L'any 1743, segons la documentació existent, els regidors, el rector i també el síndic de Solivella van establir un vot de poble en honor del Sagrat Cor de Jesús com a agraïment per la intersecció del Sagrat Cor davant la pesta que va assotar la població. La diada és viscuda, any rere any, amb molta devoció.

Tot i que els actes commemoratius ja s'havien iniciat amb antel·lació la diada del 9 de setembre va ser la culminació de les solennitats, tenint com a punt àlgid la processó pels carrers de la vila, seguida d'una pregària eucarística, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Lluís Martínez Sistach. Com és tradicional, els carrers van ser engalanats amb catifes fetes amb serradures de colors en la confecció de les quals hi treballa tothom, grans i petits.

Un altre aspecte que cal destacar de la festa del Sagrat Cor van ser les deu escenes bíbliques, distribuïdes pels carrers i places per on discorre la processó. Aquests quadres plàstics representaven l'oració de Jesús, la multiplicació dels pans i els peixos, Jesús davant el banc de Pilat, un altre dedicat a sant Pere, la promesa de Maria i Josep, les bodes de Canà, la matança dels Sants Innocents, la Transfiguració, el naixement de Jesús i l'últim sopar.

Segons declarà mossèn Josep Maria Alegret, rector de Solivella, «el cant ha tingut una presència important a la festa del Sagrat Cor d'enguany». Per això es va instal·lar una exposició amb els goigs de l'arxiprestat de la Conca i diversos objectes musicals i partitures relacionades amb els esdeveniments religiosos. Per la seva banda la Schola Cantorum de l'obra Cultural de Santes Creus va oferir un concert de cant gregorià a l'església parroquial.

Joan Boronat

III Trobada del Sr. Cardenal-Arquebisbe amb els seus catequistes

CATEDRAL DE BARCELONA

Dissabte, 25 d'octubre de 1997 a les 11 del matí

Programa:

Presentació

Mn. Joan Guiteras i Vilanova
Delegat episcopal de Catequesi

Acte acadèmic

«Catequesi per al 2000»
a càrrec del P. Francesc Riu, S.D.B.
Delegat general d'Educació Cristiana

Celebració de l'Eucaristia i benedicció dels catequistes

Presideix el Sr. Cardenal-Arquebisbe de Barcelona,
Emm. i Rvdm. Senyor Ricard M. Carles i Gordó

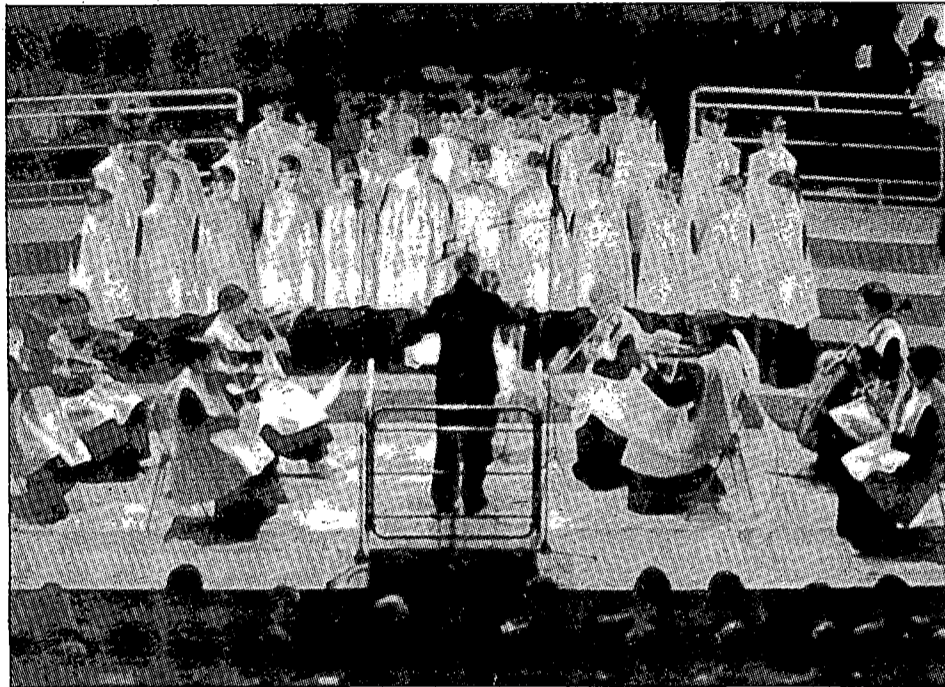
Barcelona

Entren nous escolans a Montserrat

■ Catorze membres ingressen a l'Escolania del monestir

MONTSERRAT.— El diumenge dia 14 de setembre, a dos quarts d'onze del matí, va tenir lloc a la basílica de Montserrat la cerimònia d'ingrés de catorze nous escolans que, després d'haver superat les proves d'admissió, des d'ara formaran part de l'Escolania de Montserrat.

L'Escolania de Montserrat, una de les institucions musicals més antigues d'Europa, creada per dignificar el culte litúrgic del santuari montserratí (i no com a centre vocacional per a futurs monjos) rep cada any un grup de nous membres que van renovant la vida de l'entrançable coral catalana. Els nois, provinents enguany de les localitats de Barcelona, Sant Salvador de Guardiola, la Garriga, Vilassar de Mar, Valls, Alguaire, Vinaròs, Viladecavalls, la Riera de Gaià, Tarragona, Gironella,

L'Escolania de Montserrat en una de les seves actuacions.

l'Espluga de Francolí i Tordera, passaran quatre anys de la seva vida a l'Escolania tot rebent-hi la formació acadèmica i musical característica d'aques-

ta institució: durant aquests quatre anys estudiaran solfeig, cant coral, piano i un altre instrument musical, faran els estudis acadèmics corresponents a la

seva edat—ajudats pel fet que el reduït nombre d'alumnes afavoreix una formació més personal— a més de poder participar en les diverses activitats culturals, esportives i de lleure, gires de concerts i moltes altres tasques dutes a terme a l'Escolania. El contacte amb els seus pares es mantindrà durant els caps de setmana i els temps de vacances que tenen assignats al llarg de l'any, com també mitjançant les diverses activitats que organitza el monestir amb els pares dels nois.

Aquest nou grup serà també el primer que formarà directament el nou director musical de l'Escolania de Montserrat, el germà Jordi Agustí Piqué, natural de Mollerussa (1963), successor del P. Irineu Segarra que fins el 29 de juliol passat n'era el director, càrrec que exercí durant quaranta-quatre anys.

Per tal que un noi pugui formar part de l'Escolania de Montserrat ha de fer la sol·licitud amb antelació i complir els requeriments següents: fer 10 anys al llarg de l'any d'entrada (alguns fan la sol·licitud a partir dels 7 anys), que hagi realitzat el cicle mitjà d'educació primària, haver fet com a mínim dos cursos de solfeig, posseir una veu i oïda afinades encara que no hagin rebut cap educació musical, i tenir la il·lusió (compartida plenament pel noi i pels pares) de col·laborar en la missió cultural i religiosa de Montserrat.

L'entrada d'aquest grup de nois a l'Escolania de Montserrat assegura un any més la continuïtat de la tradició musical i dels valors humans que al llarg de gairebé set segles els monjos de Montserrat han anat transmetent a aquells que n'han format part.

Joan Boronat

Joan Andreu Rocha *osb*

Tarragona

Obres a la Casa de Misericòrdia

REUS.— La nova Casa de Misericòrdia podrà obrir les seves portes molt aviat per acollir les persones sense llar a Reus. El bon ritme de les obres de rehabilitació de l'immoble del carrer Hospital i la generositat de centenars de persones anònimes que han aportat ja la quantitat de 50 milions ho fan possible.

La Fundació Benèfica Privada Mare de Déu de Misericòrdia és la promotora de les obres de reforma de l'antiga casa on va néixer Isabel Bàsora, la pastoreta. És un edifici de quatre plantes, al costat del qual s'ha construït un annex. L'establiment benèfic serà regentat pels Germans Franciscans de la Creu Blanca. Segons declaracions del prior de l'ordre, Creu Sáiz, aquest octubre es donarà per acabada

l'obra i fins i tot s'instal·laran els mobles, els electrodomèstics i la resta de l'equipament necessari.

En l'actualitat únicament resta aconseguir els quinze milions de pessetes per cobrir al cent per cent el pressupost, raó per la qual es va organitzar al Teatre Bartrina de Reus, el dia 24 de setembre, una activitat participativa amb la ràdio com a plataforma per a la seva difusió i per recaptar fons.

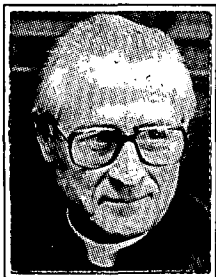
La Casa de la Misericòrdia allotjarà entre 25 i 28 persones malaltes o incapacitades que per falta de recursos es troben en un estat d'abandonament social.

Ajuda'ns a oferir **cada setmana**
el valor cristià de les notícies

Posa un anunci a *Catalunya Cristiana*

Informació i assessorament publicitari personalitzat. Truqueu al tel. (93) 490 59 88.

Magisteri

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

He perdut la meitat del meu cor

Miguel ha estat un d'aquests homes que provoquen l'amistat, la unió dels amics. Des del temps del batxillerat, era el company del somriure constant i mantingut, amb un cor gran on cabien tots els amics. Ell ha estat tots aquests anys qui continuava reunint els condeixebles, amb les seves esposes, a la seva finca. Però el seu gran cor ha tingut un infart i ens ha deixat. La seva viuda, una dona d'una gran fe i de caràcter fort, em deia fa poques dies, per telèfon: «He perdut la meitat del meu cor.»

No havia sentit viva una expressió tan exacta i encertada de l'amor conjugal. Si el seu amor, els casats l'anomenen «el nostre amor» —no és d'un sol cor, ni de l'altre— i ells s'estimen de tot cor, és ben veritat que a Pepa se li ha mort la meitat del cor. Deveu coincidir amb mi a creure que això sí que és amor, i no certes situacions que, per transitòries o superficials, no es poden emparar d'un nom tan noble.

Però no tot amor conjugal és així. Un antiga sentència llatina diu que «la pitjor corrupció és la d'allò que és millor»: *Corruptio optimi pessima*. També l'amor, que s'adreça a les destinacions més elevades, pot caure en les pitjors decadències.

L'amor, si es corromp, es torna corruptor. Déu ha pensat que sigui —l'amor que es viu, no del que «es fa», que no és amor— origen d'alegria, de pau, de vida, de santedat. Però el pecat el converteix en causa de sofriment, de tragèdia, de crueltat, de mort. El riu que és vida es pot tornar un torrent devastador.

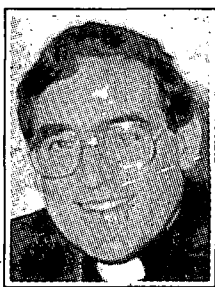
La primera missió de l'amor és unir. Quan la condició d'un amor aparent no és la de l'autèntic, es converteix en font de desunió, de servituds esclavitzants, de divisió en el més pregon de la persona, d'alçament de la carn contra l'esperit, tot corrompent l'una i l'altre; separa la persona de Déu.

El que passa és que l'amor que no augmenta decau. Talment la flama que no crema dreta, ho fa cap avall i destrueix.

La gran tragèdia de la vida és que el creixement de l'amor pugui topar amb un límit. «Ja no l'estimo», és una ben trista confessió.

D'altra banda, en res no es pot arraconar la raó, tampoc en l'amor. Si la raó decau en el nostre temps, els éssers humans recorren a la imaginació; d'aquí ve que certes revistes i pel·lícules tinguin tanta popularitat. ¿Que potser és casual que una època d'un cert irracionalisme ho sigui també d'un fals alliberament sexual?

Però tornem al que és positiu. Pel que fa a l'amor conjugal, Elisabeth Browning es va expressar així: «¿Com t'estimo? Deixa-me'n dir les maneres: T'estimo tot al llarg, a l'ample i a l'alçada que pot la meua ànima, quan intenta a les palpentes arribar als límits de l'Ésser i de la Gràcia ideals. T'estimo a la llum del sol i d'una espelma. T'estimo lliurement, tal com cerquen els homes el Bé. T'estimo amb la passió entestada en els meus dols antics, amb la fe de la infantesa. T'estimo amb l'alè, els somriures i els plors de tota la vida. I, si Déu ho vol, t'estimaré encara millor després de la mort.» El nostre planeta és habitat per amors d'aquesta mena, que el fan més lluminós.

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

El cristià és missioner

19 d'octubre de 1997

Els cristians han de ser missioners. No sempre es té aquesta consciència. Hi ha el perill de quedar tancats en el propi grup sense obrir horitzons. Tanmateix això no correspon a la naturalesa de l'Església. El diumenge del Domund és un diumenge missioner per antonomàsia que pretén fer prendre

major consciència que la vida cristiana és essencialment missionera. L'Església existeix per portar la joiosa notícia de l'evangeli arreu del món. Així ho digué Jesús als apòstols: «Aneu per tot el món i proclameu la bona nova a tota la creació.»

El Concili Vaticà II ha fet aquesta afirmació: «L'activitat missionera manté ben íntegra, tant avui com sempre, la seva força i necessitat.» El fonament d'aquesta afirmació conciliar la dona sant Pere quan, davant del sanedrí, va fer esment de Jesús de Natzaret i digué: «En ningú més no hi ha salvació, ja que no hi ha cap altre nom sota el cel donat als homes en el qual hàgim de salvar-nos.»

Davant d'aquesta urgència de salvació universal s'entenen més les paraules de sant Pau: «Ai de mi si no evangelitzo!» I Joan Pau II ens recorda aquesta realitat actual: «El nombre dels qui encara no coneixen Crist ni formen part de l'Església augmenta constantment. [...] Per a aquesta humanitat immensa, tan estimada pel Pare que per ella envià el seu propi Fill, és evident la urgència de la missió.»

Enguany el domund té aquest lema: *Els missioners, màrtirs com Crist*. Etimològicament la paraula

màrtir significa testimoni. I això és el que digué Jesús en donar als apòstols l'Esperit Sant: «Sereu els meus testimonis a Jerusalem, a tota la Judea i a la Samària, i de cap a cap de la terra.» Joan Pau II afirma que «tot cristià, per la unció rebuda en el baptisme i en la confirmació, ha de creure que també és en ell l'Esperit Sant, el qual l'envia a proclamar la bona nova i coopera amb el seu ajut en aquesta missió.»

Tots els cristians han de ser missioners, però no tots han d'anar a les missions. Santa Teresa de l'Infant Jesús, des del monestir del Carmel, va viure intensament com una missionera i és patrona de les missions. Per això el Papa, amb motiu del domund d'aquest any, afirma que «podem ser autèntics missioners i d'una manera molt fecunda entre les parets de casa, en el lloc de treball, en un llit d'hospital o en la clausura d'un monestir.»

En la història de l'Església, l'impuls missioner ha estat sempre signe de vitalitat, així com la seva disminució és signe de crisi de fe: un bon test per a examinar la vitalitat cristiana de les nostres comunitats.

opinió

Zoom

Els contrabaixos reposen... quan sigui, seran el rerefons en el concert de música de Schubert, de qui enguany celebrem el 200 aniversari del seu naixement. El gran mestre va morir als 31 anys, quan més s'esperava del seu geni. Però tota la seva música sembla com un pressentiment de la prematura fi. Va deixar l'inestimable llegat que perdura enllà dels temps, i fins i tot en el nostre temps de sequera dona repòs a l'esperit assedegat de ritmes i harmonies que s'elevin fins a l'infinit.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Estan excomunicats els seguidors de Lefebvre?

Després de l'excomunió de Mons. Marcel Lefebvre, per part de la Santa Seu el juliol de 1988, molts cristians es pregunten quina és la situació canònica i eclesial dels seus seguidors. També estan excomunicats?

Alguns diuen que no. Així ho afirma un article publicat al *Bulletin des amis de saint François de Sales* (abril de 1997). Cercles propers a la Fraternitat Sacerdotal Sant Pius X, fundada per Mons. Lefebvre, també han declarat el mateix, basant-se en declaracions d'alguns cardenals i canonistes de prestigi.

Per sortir de dubtes, Mons. Norbert Brunner, bisbe de Sió (Suïssa) —diòcesi en la qual estan ubicats a Econe el seminari i l'esmentada Fraternitat Sacerdotal— es va adreçar a Roma per obtenir una resposta autoritzada sobre la situació dels bisbes, sacerdots i seglars catòlics que s'identifiquen amb la doctrina lefebvrina.

La resposta del Vaticà no s'ha fet esperar. Ha vingut a través de la Congregació per als Bisbes i del Pontifici Consell per la Interpretació dels Textos Legislatius. La congregació romana, després de rectificar l'excomunió de Mons. Lefebvre per haver consagrat bisbes sense l'autorització del Sant Pare, precisa, entre altres coses, sobre l'actual situació dels preveres ordenats per Lefebvre i dels laics que

segueixen la seva doctrina.

Pel que fa als preveres, declara que els sagraments administrats per ells són vàlids, però il·lícits. I pel que fa als laics, també declara il·lícita la seva participació en les celebracions litúrgiques lefebvrines, perquè «no estan en total comunió amb l'Església i són font de greu escàndol i de divisió de la comunitat eclesial».

Les respostes del Consell Pontifici esmentat tracten els aspectes morals i jurídics del cas. L'excomunió —afirma el Consell— afecta tots els que s'adhereixen formalment al moviment cismàtic de Lefebvre. Adverteix, però, que perquè sigui així no n'hi ha prou amb una participació ocasional a les celebracions litúrgiques o activitats del moviment, cal que convergeixin dos elements complementaris: optar interiorment per Lefebvre per damunt de l'obediència al Papa, i exterioritzar aquesta opció i convicció sempre que es doni el cas.

En la pràctica pastoral no resulta fàcil jutjar aquestes situacions. El mateix document del Consell Pontifici confessa que cal distingir la qüestió moral —pecat o no, cisma o no cisma— de la qüestió jurídica penal del delictes i la seva corresponent sanció...

La Santa Mare Església té Doctors per jutjar aquestes embrollades situacions.

Notes insignificants

Germà Adrià

«La Flor i Nata»

Fa pocs dies es va celebrar la inauguració oficial del Teatre Nacional de Catalunya.

Molts, moltíssims milions per a la seva construcció. Molts, moltíssims convidats. La televisió en va oferir un ampli reportatge: personalitats, famosos... Tots amb els seus somriures oportunistes. Tots elegants, a la seva manera. Tots satisfets de la gran proesa: ja tenim Teatre Nacional, malgrat que sobrin teatres a Barcelona. Encara que tinguem teatres molt bonics i amplis.

Però hi va haver un comentari del locutor que em va impressionar: «Aquí hi ha la Flor i Nata de Catalunya.»

La Flor i Nata, és a dir, el grup de gent més selecte, el millor, el més autèntic, el més representatiu de Catalunya.

I vinga mirar... i no hi vaig trobar cap dels meus amics.

Les prostitutes del carrer no són la Flor i Nata. Els que dormen als caixers automàtics no són la Flor i Nata. Els que han de menjar, si poden, als menjadors públics no són la Flor i Nata. Els presos no són la Flor i Nata. Els que viuen rellogats de rellogats no són la Flor i Nata. Els malalts de la sida no són la Flor i Nata...

És a dir, que cap dels meus amics, jo tampoc, no som la Flor i Nata. Què som, doncs, per a la nostra Catalunya que presumeix de país obert, plural, acollidor i vanguardista...? No som res. No som la flor ni som la nata.

Els pobres, els marginats, no compten: fan nosa. Però segueixo creient en l'Evangeli, en Crist Salvador! I sé que Ell, el nostre Redemptor, estima tothom de la mateixa manera, i que si va mostrar alguna predilecció, fou precisament pels més pobres, i pels malalts, molestos del seu temps.

Amb ells va conviure. Els va atendre i els va curar. Els va prometre preferentment el Regne dels Cels.

Allà amb Crist com a recepcionista, tots serem Flor i Nata. El Cel l'inaugurarem nosaltres amb preferència. Això crec. N'estic convençut.

I no m'importa gaire que aquí no ens considerin la Flor i Nata. Quant duren les flors? Quant dura la nata?

Càritas

«Càritas no és una institució confessional ni una obra de beneficència; però si ho fos, què? És la tasca que realitza la que la defineix. Per això som tants els no creients que, fins i tot des de posicions marxistes, saludem i recolzem l'acció de Càritas», així s'expressava Teresa Pàmies al diari *Avui* el 6 de juny de 1997.

La senyora Teresa Pàmies té molt present l'ajut que Càritas ha donat sempre a tothom sense tenir en compte qui era el beneficiari. Cal agrair-li, doncs, la «confessió» i la publicitat que en fa.

De la mateixa manera que no podem agrair a la senyora Matilde Fernández, ministra d'un cert govern, que assignà a Càritas una misèria que ha quedat com a record històric d'una burla als més pobres.

Va bé que Càritas sigui notícia. Al mateix temps que això és un elogi als qui fan possible que la institució existeixi amb els seus mitjans. Un elogi a aquells que, donant-se i donant, se senten gratificats. O sigui que a Càritas no li fan falta només lloances de boca, sinó respostes clares. Càritas pot viure i fer viure sense adulacions i, en canvi, no podria viure sense diners i voluntaris; però no pot arribar tan lluny com voldria.

Crec sincera la lloança que en fa la senyora Pàmies, però quan diu que «no és una institució confessional» em sembla que s'equivoca. És confessional en la mesura que observa allò «que la mà esquerra no sàpiga què fa la dreta». I ho és també perquè ha sortit de l'Església. De l'Església que, malgrat els homes amb risc i perill constant de corrupció, és capaç de solidificar la moral, ja que confessa que la moral necessita la llum de Déu. És desmarca amb això de qual-sevol humanisme autosuficient o qual-sevol ideologia de moda; com aquelles que massa vegades paren al cementiri de les deixalles. I no parlo en aquest cas

únicament del marxisme, si no, mirem com ha acabat la «democràcia cristiana» a Itàlia... I no em feu dir res més sobre aquesta ideologia perquè ens espariaríem del nom que s'atribueix.

I és que perquè la moral tingui força cal cercar-li l'origen transcendent. Un que valori la moral en si mateixa, sense fomentar-la en Déu, corre el risc de perdre bous i esvelles. És per això que el gran Fedor Dostojevskij pogué dir: «Sense Déu tot és permès.» Sense Déu tot s'ensorra. El mateix Nietzsche ho comprovà i ens ho féu veure amb tota contundència.

La confessionalitat cristiana de Càritas es mostra ajudant *tothom*, per la senzilla raó que aquesta admirable institució ha esborrat del diccionari la paraula *enemic*. La senyora Pàmies ho sap molt bé i pot fer-ne l'elogi a consciència.

A més de l'ajuda intensa que prestà a tants necessitats en l'època dels empresonaments franquistes, Càritas ha ajudat sempre, per exemple, les mares solteres animant-les a no tenir por del fill que *vol* néixer. Animant-les a estimar la Vida, a sentir bategar el cor dels innocents en el seu si amb esperança i joia. Aquesta és la diferència que estableix l'actitud i l'acció de Càritas en relació als humanismes tronats tant d'esquerra com de dreta que, curts de vista, pensen en la solidaritat només de forma horitzontal.

El cristianisme té una experiència de segles viscuda en pròpia carn dia a dia. També té experiència de fracassos i sap que l'única cosa sòlida és la santedat de Crist, que se'ns comunica. I allò que potser només hauria estat un ideal o una idea, per a Ell, el Ressuscitat, ha esdevingut, també en nosaltres, una Realitat divina. Heus aquí la tremenda responsabilitat nostra.

Jordi Roig i Sans

El diumenge, signes i sentit

En un context pluralista, els cristians som un grup més enmig d'altres conviccions i valors diversos. Ens anem acostumant a descobrir les diferències i a plantejar-nos, alhora quina és la nostra *identitat*.

No és sempre fàcil identificar fins on arriben les nostres opcions. De tota manera sempre és la pràctica, la pròpia vida, la que demostra el que creiem. Quan ens hem de decidir en un o altre sentit, llavors ressalta —amb les limitacions pròpies de cadascú— allò que pensa, el que creu.

Quan arriba el cap de setmana realment ens sentim alleugerits la majoria de vegades. Esdevé per a molts el temps de descans: ens posem còmodes, deixem les robes de treball i la roba esportiva pren el seu lloc. Ens relaxem en les formes i el sofà esdevé el lloc privilegiat de la sala d'estar, on desconnectem de les preocupacions de la setmana. També ens relaxem en els horaris i el dinar es retarda i per a molts joves l'esmorzar no existeix, ja que es lleven just per arribar a taula o per ser-hi almenys al segon plat... Fins i tot per a molts d'ells el diumenge és un dia mort encarat al dilluns, a diferència del dissabte, que és un temps de gresca i fins i tot d'excessos...

Sovint s'usa per fer aquelles feines que no es dona l'abast de fer durant la setmana: posar diverses bugades a la màquina de rentar, preparar els menjars que es congelaran per a la setmana vinent, per així poder-los posar directament al microones sense necessitat de cuinar... I amb quina rapidesa ens trobem de nou al dilluns!

Retrobar el diumenge en el sentit cristià és avui un repte. Fins a quin punt es treballa aquest tema en la catequesi? I en els moviments juvenils? Ens qüestiona personalment? En parlem en els grups de professors, de monitors o de catequistes? O ens acostumat a acceptar els fets i ho acceptem resignadament? Què hi vols fer? Passem aquests temps!

El que creiem ho demostrarem amb els fets. És cert. El diumenge ens evidencia que estem en un temps de *nova evangelització*. En som conscients?

Diumenge i Eucaristia són dues realitats que trobem unides des dels inicis en les primeres comunitats. La necessitat del trobament amb el Crist, personal; l'assemblea dels creients reunida per escoltar la Paraula i celebrar el triomf de la resurrecció sobre el mal i la mort... el convertien en un dia assenyalat, festiu, fins i tot si hom no tenia festa laboral. Quan avui ens adonem que això no es necessita, ¿no ens hem de preguntar per on cal enfocar aquesta nova evangelització? La fe se celebra quan hom aprecia que la té i s'ha de cuidar i vetllar perquè no minvi o s'esmoreixi enmig de les mil i una preocupacions que ens assetgen per fer, com en la paràbola del sembrador, que els esbarzers acabin deixant la llavor sembrada infecunda per la seva irrupció decidida.

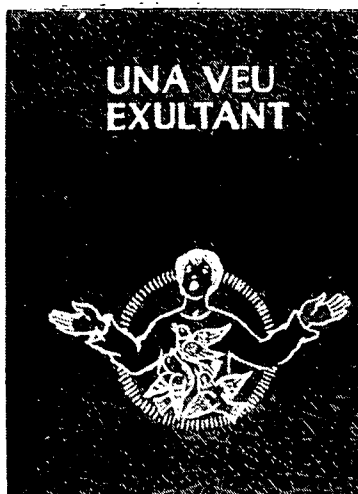
Em va agradar molt quan vaig descobrir que l'Eucaristia no és l'aliment dels perfectes, sinó dels «caminants». És el Crist que ens assumeix en Ell per viure la vida quotidiana —si el deixem. El cristià no està mai sol. El Crist se'ns ofereix però cal acollir-lo. Hem destacat molt la importància de la comunitat, de la reunió festiva... però cal que insistim en el «centre» que fa la comunitat i la festa: la trobada personal i íntima amb el Senyor, en Església, amb la seva Paraula i amb Ell mateix. Ens dona un nord per a tota la setmana i ens anima a participar-hi altres dies —si hom pot i vol.

La vida ens interroga sobre la relació que ha de tenir la catequesi i la celebració dels sagraments. I també sobre la responsabilitat de la família en l'educació dels fills. Remarquem de nou que només s'aprèn allò que es viu, no n'hi ha prou amb donar les idees; tampoc no n'hi ha prou amb suggerir fer el que hom no practica.

Penso en la responsabilitat dels mossens. En el moment actual és fonamental la preparació que facin de les Eucaristies. El conjunt del sermó s'escolta i de vegades hom es pregunta: Per qui parla? Que se n'adona de quin tipus de gent té al davant? Que veu quin és el context sociocultural en què vivim? No s'hi val a improvisar per sistema. La celebració es mereix dedicació i els «fidels» necessitem l'aliment de la Paraula i de l'Eucaristia.

Estic absolutament convençuda que l'Eucaristia és una font d'evangelització. Però cal posar-hi tots els nostres talents per no obstaculitzar la seva potència. Cadascú segons la seva responsabilitat i missió.

Antonieta Mateus i Gorgues

Aquest cantoral, cassettes i CD tenen versió castellana amb el títol: "Una voz jubilosa".

UNA VEU EXULTANT

Cantoral amb 275 cançons per a la Missa, celebració de la Paraula, Sagraments, etc.

Aquest cantoral, amb melodies fàcils i de gran qualitat i amb textos de contingut bíblic, no pot faltar als centres de culte.

Doble edició: Una amb lletra i solfa (1.500 pts.) i altra sols amb la lletra (750 pts.)

Totes les cançons s'han gravat en 17 cassettes (1.000 pts. cada un) o 17 CD (2.000 pts. cada un). Són preciosos.

Autor: Mn. Josep Soler pvre.
Pròleg: Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat.

Adquiriu-ho a la vostra llibreria habitual.

Distribució: Editorial Claret, S.A.
08010 Barcelona. Tel. (93) 3010887
Fax.: (93) 317 48 30.

Tribuna

En l'enllaç matrimonial de la infanta Cristina

Homilia de la missa de nocces de S.A.R. la Infanta Cristina i Iñaki Urdangarín, celebrada a la catedral de Barcelona el dia 4 d'octubre de 1997

Demà, Joan Pau II presidirà a Rio de Janeiro la II Jornada Mundial de la Família. Avui, tot just unes hores abans, formeu una nova família cristiana. El vostre amor i la vostra unió davant de Déu constitueixen un punt de referència per a moltes famílies.

Quan Déu va buscar una forma d'amor humà que expressés d'una manera més adient l'amor que ens té, va elegir l'amor dels esposos. Durant segles Déu es dirigeix al poble escollit com un espòs a la seva esposa. Pau ens ho ha recordat. Per això, si ens preguntem què és el més gran del vostre amor, la resposta és doble. Des de la nostra ribera humana, el vostre enamorament, la il·lusió, la felicitat... Tantes coses boniques! Des de la ribera de Déu, el vostre amor, que es convertirà en amor sponsalici d'aquí a uns moments i serà, davant dels homes, el signe de l'estimació de Déu.

Si de tota persona casada Déu espera aquesta testimoni d'amor, no és atrevit pensar que, per a vosaltres, aquesta responsabilitat és més gran, pel lloc que ocupeu en la nostra societat. Que el vostre amor sigui sempre ben visible, davant de Déu i davant dels homes.

Una conseqüència de la semblança del vostre amor amb l'amor de Déu és que, per ser el seu un amor fidel, sense fissures, l'amor dels esposos també ho és fins a l'eternitat. Amb goig heu passat tots dos del «no voler viure» sense l'altre, al «no poder viure sense l'altre». El fet que lliurement hagueu arribat a aquesta situació de «no retorn» en l'amor és —a més d'una mostra de la gràcia de Déu— la millor garantia de la vostra fidelitat.

Certament que, en l'entrega de l'amor, «molt» no serviria de res, ha de ser «tot». Per això, ja no sou «dos, sinó una sola carn». I ha de ser tot, perquè Déu ens ha estimat sense mesura, i l'amor humà no és altra cosa que un bri, un signe, en definitiva, de l'amor de Déu en nosaltres.

Déu està en l'inici del vostre amor, us va estimar perquè us veïeu mútuament amables, és a dir, dignes de ser estimats i capaços d'estimar. Déu faci que no oblideu mai que, quan us estimeu, estimeu un do de Déu, potser la prova més clara de la bondad de Déu.

I Déu no està només en l'inici, sinó també en el futur del vostre amor. Ja que us ha unit perquè us ajudeu a aconseguir aquella personalitat acabada i madura que ell ha somniat, abans de la creació, per a cadascun de vosaltres. No sereu ministres del sagrament del matrimoni només avui, sinó durant tota la

vostra vida, sempre sent l'un ministre del perfeccionament i de la santificació de l'altre.

EL VALOR DE LA SENZILLESA

Heu heretat dels vostres pares, Altesa, la capacitat de sintonitzar amb el poble, aquest poble de Barcelona que us ha mirat amb profunda simpatia i ha valorat la vostra naturalitat, allunyada de l'ostentació. Precisament, fa pocs dies, Altesa, en l'entrega de la Medalla d'Or de la ciutat de Barcelona, va expressar que us sentíeu, senzillament, ciutadana de Barcelona. I a vós, Iñaki, també el poble us estima com a persona i us admira com a esportista destacat. Vull demanar-vos, Altesa i Iñaki, que no perdeu aquesta senzillesa, demostrada moltes vegades, com per exemple, en aquest mateix indret que avui us acull, la catedral de Barcelona, amb motiu del funeral que es va celebrar recentment en memòria de la mare Teresa de Calcuta.

Celebrem una boda d'especial rellevància en un context històric concret, en què cal destacar que la defensa dels pobres, la lluita per la honestat i la defensa de la llibertat són urgències

es que no es poden aturar davant de cap amenaça, davant de cap persecució. Aquests reptes ens afecten a tots, com ha entès molt bé el vostre pare, el Rei, que encarna la monarquia, i que ha estat garant de la democràcia al nostre Estat de dret en moments difícils.

També vull remarcar —pel que fa a la defensa dels pobres— la invitació de Pau que hem escoltat: «Viviu en l'amor com Crist ens va estimar.» Ens va estimar a tots i, per això, l'amor cristià ha d'estar obert a tots els germans. L'atenció al proïsme, especialment al més necessitat, sorgeix d'una vivència profunda i espiritual de la fe. La pobresa, la marginació, són realitats actuals també en la nostra societat occidental, tan rica i opulenta, però que sovint oblida l'existència de realitats sòrdides. No podem romandre aliens al drama de tantes famílies que passen greus penúries econòmiques a causa d'un injust repartiment de la riquesa. A la nostra diòcesi de Barcelona són molts, massa, els que viuen sota el llindar de la pobresa.

Tingueu sempre present que la comunicació de béns materials i espirituals constitueix una exigència evangèlica. L'Església i el món necessiten moltes llars que siguin fars de l'autèntic amor, que facin front al desamor, a l'agressivitat i al desinterès per les necessitats dels altres. Us demano, doncs, que sigueu sensibles a aquesta realitat.

Catalunya us ha acollit amb joia i orgull. El vostre arrelament entre nosaltres és un motiu de satisfacció. La bona convivència que heu captat aquests anys en què viviu a la Ciutat Comtal és, sens dubte, un dels tresors més preuats. Per això m'atreveixo a demanar-vos en llengua catalana que us afegiu a la construcció d'una societat més justa, més humana i més fraterna a la qual els homes i les dones creients

puguin aportar la força enriquidora de la fe en Jesucrist.

Que santa Eulàlia, patrona de la catedral de Barcelona, intercedeixi per tots nosaltres i en especial pels nous esposos i per les seves famílies.

Que us ajudi a configurar un projecte de vida coherent, en el qual la vida i la fe siguin dues vessants d'una única realitat.

Cardenal Ricard M. Carles

Humor

JO CREC QUE EL CASAMENT, A LA GENT DEL CARRER ENS HA ENSENYAT, ALMENYS, UNA COSA: A DIR "ZORIONAK"

PARAULES COM AQUESTA SONEN BÉ

Cartes del lector

La xiulada a la llengua catalana a Madrid

Sr. Director,

Quan un polític o un partit és xiulat al carrer o en un acte públic —com va succeir a Jordi Pujol a Madrid, a Aznar a Lleida o al PP en diverses ocasions— la gent està expressant alguna cosa que, encara que resulti molesta i fins i tot descortès, forma part del risc que han d'assumir els polítics. Però quan en un acte públic per la pau, la llibertat i la tolerància, presidit per alts càrrecs del Govern i de l'Estat, una massa important de persones xiula no a un polític sinó al cantant Raimon perquè fa servir una llengua no castellana, s'ofèn tot un poble i es palesa la intolerància i l'agressivitat dels separadors que creen separatistes. Alguns mitjans de comunicació de Madrid, els contertulians de la COPE i el mateix president Aznar —«és una pura anècdota», ha dit— confonen l'opinió pública i donen la raó als separadors.

Per això tenia raó el president Pujol quan exigia a Aznar que rebutgés públicament aquestes actituds. Els fets de Las Ventas no són una «pura anècdota», sinó alguna cosa més seriosa que no admet frivolitats. Ningú no hauria d'oblidar que el català, amb les seves variants balear i valenciana, és la llengua oficial d'uns territoris que sumen uns deu milions d'habitants i que es parla en quatre Estats diferents: Espanya, França, Andorra i Itàlia. Al marge d'altres aspectes, ¿coneixen aquestes dades a la Meseta?

RICARD LOBO
Barcelona

Esglésies obertes

Sr. Director,

Fent referència a la carta de la Sra. Eva Nordbeck Ferraz, publicada a *Catalunya Cristiana* el 25 de setembre passat, tenim el goig de dir-li que la nostra església dedicada a la Mare de la Divina Providència, a sant Francesc i a santa Clara, resta oberta durant tot el dia, des de dos quarts de set del matí fins a les vuit del vespre. És molt visitada per persones que vénen a pregar en silenci i estar a prop del sagrari per explicar les seves penes i alegries al Senyor i a la Mare de Déu i demanar-los alguns dons. La Verge Maria, des del seu cambril, beneeix tots els que la invoquen amb sinceritat de cor. Tot això ens omple de satisfacció.

MONGES CLARISSSES-FRANCISCANES DE
LA DIVINA PROVIDÈNCIA
Banyoles

Per un món més just

Sr. Director,

«Més d'un milió de joves fan vibrar París» era el títol de l'especial que va dedicar *Catalunya Cristiana* amb motiu de les XII Jornades Mundials de la Joventut. Un gran esdeveniment de la nostra Església presidit pel papa Joan Pau II. Poc després, la capital

de França va ser l'escenari de la tràgica mort de la princesa Diana. Vaig seguir amb emoció bona part de la retransmissió per televisió del seu funeral. Dies més tard, moria la mare Teresa de Calcuta, la qual pensava preparar una missa per Lady Di. La gran riquesa i la immensa pobresa van coincidir en aquestes dues morts, potser per anticipar-nos nous signes per al proper segle. Parlem sempre de llibertat i benestar, però diàriament moren milers de persones per manca de solidaritat —regategem el 0,7%—, en profit de les riqueses que van acumulant molts «mercadors de la mort». Tony Blair, el primer ministre anglès, en la seva lectura dels Corintis a les exèquies de la princesa de Gal·les, va transmetre arreu del món que «el do més gran és l'amor».

Ara Lady Di i la mare Teresa podran dissenyar juntes un món més just que el que han deixat, tot ell ple de greus contradiccions. Aquells joves de París, que de ben segur militen en organitzacions no governamentals sense esperar res a canvi, i tants missioners i missioneres que, amb grans dificultats, intenten transmetre la Bona Nova del Crist ens hauran d'ajudar per millorar el testimoniatge cristià de molts de nosaltres.

JOAN PRAT i BADIA
Tàrraga

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportú i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

El Periódico (3-X-97)

«Tenim una cultura de vencedors i vençuts»

José María Martín Patino,
president de la Fundación
Encuentro

Passen els cardenals i aquest jesuïta continua sense perdre aquell serrell que va estrenar quan cursava el batxillerat. Serrell agut en el qual s'endevinen intel·ligències diverses i capaces, per exemple, d'escriure discursos i homilies necessàries en temps impossibles. Aquest home va ser secretari d'aquell cardenal Tarancón, que es posava malament la mitra perquè el confonguessin amb un rector. A Esade, Martín Patino va intervenir en la presentació de l'informe *España 1996: una interpretació de su realidad social*.

—Què és la Fundación Encuentro?

—Una fundació que va néixer en la transició política per tractar de buscar el diàleg social. Van néixer, doncs, per assolir acords, perquè aquesta societat nostra encara no està ben reconciliada.

—Per què?

—Perquè hem patit dos segles de guerres civils. La

darrera ens va deixar marcats amb una cultura de vencedors i vençuts, que mena a l'exclusió, és a dir, el vencedor sempre fa l'apologia de les seves pròpies conquestes i la lloança de les seves víctimes. Al vençut no li deixen ni tan sols invocar les víctimes. La nostra societat encara té la cultura del vencedor i vençut, i amb aquesta cultura es fa molt difícil el diàleg. Sortosament, la societat civil a l'Estat espanyol és molt forta.

—És o era?

—És. Som a Catalunya, que és l'exemple de la societat més viva o activa. Diem que el poble es desentén de la política, però això només succeeix quan la política esdevé una cosa abstracta.

—Ens trobem en aquest punt..

—Sí. ¿I quan deixa de ser abstracta? Quan la institució s'interessa per les diferències, perquè aquí vivim encara d'aquella fórmula rousseauiana segons la qual tots som iguals, i això és fals. No hi ha un home igual a un altre, ni una religió igual a una altra. Per tant, les lleis que tracten tothom per igual són injustes.

—Què és l'informe *España*?

—La interpretació que publiquem com a conseqüència dels innombrables debats, treballs i seminaris que fem al llarg de tot l'any i en els quals parlem sobre les qüestions més candents de la societat; qüestions que no es reflecteixen en la premsa. (...)

—Què li passa a l'Estat espanyol en aquests moments?

Retalls

—Nosaltres diem que hem entrat en un procés en el qual conduïm pel retrovisor i no prestem atenció a la visió que ens ofereix el parabrisa. Vull dir que li donem més importància a l'economia que a la política. La política és la carretera i l'economia, el retrovisor.

—L'exclusió, de què abans parlava, és l'altre gran tema.

—Sí. L'Estat espanyol sempre ha estat temptat a l'exclusió. (...) Tenim greus hipoteques amb el nostre passat. No hem sabut interpretar la tradició. Anomenem tradició al que el vencedor diu i que és qui imposa les seves condicions. Quan es limiten les llibertats a algú, ja no estem en democràcia.

—Encara no estem en democràcia?

—Crec que caminem cap a ella. Fins que el poble català i el basc no siguin totalment lliures no hi haurà democràcia. (...)

—Què va aprendre de vostè aquell cardenal Tarancón?

—Je, je. Res. Vaig ser jo qui va aprendre molt d'ell.

—I què va aprendre vostè d'ell?

—A escoltar. S'adonava molt bé d'on estava escoltant. Crec que escoltar els altres, que la cultura del reconeixement de l'alteritat, és la nostra gran assignatura pendent.

—I què ha après vostè escoltant?

—Tot.

—Ja.

■ Arturo San Agustín

II Trobada Mundial de Joan Pau II amb les famílies

■ El Pontífex denuncia els que desfan aquesta institució

RIO DE JANEIRO.— *La família: do i compromís, esperança de la humanitat* ha estat el lema que ha inspirat el Congrés preparatori a l'arribada del Papa. Durant tres dies, de l'1 al

3 d'octubre, unes dues mil cinc-cents persones procedents de més de cent països han intentat reflexionar sobre la realitat de la família en el món d'avui i la recerca de la seva projecció cap

al futur. El Tercer Mil·lenni ha condicionat aquest desig de trobar la manera de resituar, amb una òptica inspirada en l'evangeli, el que ha de ser la família més enllà de l'any dos mil.

Les ponències han estat d'una qualitat molt diversa. Dues dones, les professores Mary Anne Glendon i Janne Haaland Matlary han incidit en temes molt concrets, i han estat les més seguides i aplaudides pels assistents. El cardenal López Trujillo, president del Pontifici Consell per a la Família, i el seu secretari, Mons. Francisco Gil Hellin, així com el rector de la Pontificia Universitat Catòlica de Santiago de Xile, van parlar a bastament sobre l'Església i la defensa de la institució familiar, l'estructura natural de la família i aquesta com a santuari de vida. L'últim dia, el cardenal Lucas Moreira Neves va parlar dels fills com a benedicció de la família i el cardenal Roger Etchegaray —que es va excusar de parlar francès per no poder-ho fer en basc, la seva pròpia llengua...— va exposar una breu i suggerent visió de la família davant d'un món secularitzat.

Mary Anne Glendon, presidenta de la delegació de l'Església catòlica en el Congrés de Pequín sobre la dona, va insistir d'una manera polèmica i incisiva, amb una bona dosi de matís conservador, sobre la relació de les famílies i les institucions internacionals, tot això dins de l'òptica que ja va defensar en la reunió de la Xina; Janne Haaland Matlary, professora de política internacional a la Universitat d'Oslo, va parlar dels drets de la maternitat, amb paraules que havien d'ajudar a reflexionar sobre el paper de la dona/mare en la nostra societat d'avui, i el seu desemparament davant de la llei.

Diversos testimonis, doncs, van voler donar una visió dels esdeveniments actuals en diversos països.

Mirades al passat

S'hauria de fer una lectura minuciosa de les ponències per comprendre el seu abast, i quin és el seu punt de parti-

Joan Pau II amb Helder Câmara, un dels màxims exponents de la teologia de l'alliberament.

da, que en realitat és el que va tenir tot el Congrés previ a l'arribada del Papa.

Situats ja en perspectives del Tercer Mil·lenni tot el conjunt de les Jornades, incloses ponències i reunions de treball amb les consegüents conclusions que no es van entregar per la precipitació final, donen un to excessiu de mirada cap enrere, llevat de la ponència del

cardenal Roger Etchegaray. Les expectatives que cadascú podia portar a aquests dies de reflexió, gairebé sempre van quedar truncades —per no dir frustrades— per un replantejament i per la denúncia de problemes tan concrets com l'avortament, el divorci, l'abandonament de les responsabilitats familiars, sense abordar solucions que anessin

més enllà de les condemnes generalitzades, més pròpies d'al·locucions retòriques molt justificades, certament, però massa repetides.

Les reunions d'un Congrés com aquest haurien hagut de donar peu a l'obertura d'horitzons nous, a la recerca de solucions, o, almenys, al començament d'un camí que portés a adquirir la consciència que l'Església aporta respostes als interrogants, a vegades dramàtics, que hi ha darrere dels aparents camins sense sortida d'aquests problemes.

L'organització del Congrés, en alguns moments força difícil pel nombre d'assistents, va impedir a molts congressistes una reflexió serena i tranquil·la, tot i que el marc del Palau de Congressos de Rio Centre podia haver estat un lloc propici per fer-ho. Hom sortia amb la impressió que era juguina d'improvisacions, a vegades camuflada per excessius parlaments triomfalistes des de la direcció, que descendia a detalls anecdòtics, i oblidava el gran esforç fet pels congressistes per anar fins a Rio de Janeiro.

Impressionant manifestació de fe

És evident que l'arribada del Papa el 4 d'octubre s'havia de prestar, com va succeir, a l'explosió del fervor popular, que està molt per sobre de qualsevol consideració. La figura de Joan Pau II, patèticament envellit en el seu cos i en la seva veu, però sempre vigorós en els seus continguts, suplia potser la decepció d'un congrés que podia haver marcat quelcom més que un pronunciament genèric i ja escoltat en contra dels greus problemes que afecten la família.

El fervor popular, que més tard es va manifestar a Maracanà i al «Aterro do Flamengo», van ser una manifestació de fe impressionant i les condemnes del

(Passa a la pàg. següent)

Moments que Rio no oblidarà

Fa quatre anys la societat brasilera es va paralitzar davant de la notícia de l'assassinat per part d'un grup de policies militars de vuit nens del carrer que dormien al costat de l'església de la Candelaria. Els policies militars (PMs) denunciats i detinguts pel crim foren processats, i en l'actualitat alguns purguen les seves condemnes de, fins i tot, cadena perpètua, mentre que d'altres van ser absolts, però el crim no es va oblidar mai i al mateix lloc on va succeir la massacre es va dibuixar el perfil dels vuit nens assassinats.

Durant el primer dia de la seva visita a Rio, Joan Pau II es va trobar amb un dels menors que va sobreviure a la massacre. A l'acte, Ricardo Dutra, que avui té 18 anys, en companyia de vuit nens pobres elegits per la Pastoral del Menor per retre un homenatge a la memòria de les víctimes, va deixar anar un colom blanc mentre el Papa va fer la benedicció. (Zenit)

(Ve de la pàg. anterior)

Papa al gran estadi carioca van impactar, sens dubte, d'una manera extraordinària els que van ser-hi presents, o el van seguir a través de les televisions d'arreu del món.

Quedava un interrogant a l'aire, ¿qui-

na seria la realitat del «dia després»? Aquesta hauria hagut de ser la tasca del Congrés: indagar sense triomfalismes els camins amb els quals la fe pot il·luminar l'aventura de viure l'evangeli de Jesús de manera coherent en un món secularitzat com l'actual i il·luminar la

voluntat de crear famílies cristianes desitjoses de ser fidels a la seva vocació i que s'han d'enfrontar al «dia a dia» del qual sorgeixen els problemes i del qual també han de sorgir solucions i esperances.

Cristóbal Sàrrias

El Papa va instar els governants a defensar els més desvalguts

■ El seu primer discurs va evidenciar l'estimació pels indígenes i els afroamericans

RIO DE JANEIRO.— El primer discurs que Joan Pau II va pronunciar a la seva arribada al Brasil el 4 d'octubre desbordava de l'optimisme que susciten les riqueses d'aquest poble increïble (que, segons el Papa, «té les dimensions d'un continent»), però al mateix temps, va representar una exigent crida d'atenció al govern perquè compleixi amb el seu deure de defensa dels més desvalguts.

A continuació, Joan Pau II va enunciar quins són, segons ell, els desafiaments que han d'afrontar els governants d'aquest país llatinoamericà: «Els desequilibris socials, la distribució desigual i injusta dels recursos econòmics, que genera conflictes a la ciutat i al camp, la necessitat d'una àmplia difusió de les estructures sanitàries i

segon lloc a la part afrobrasileira nombrosa i molt significativa de la població d'aquesta terra.» Segons les estadístiques, dels 156 milions d'habitants del Brasil, 65 milions són afrobrasilers. Només hi ha 326 mil indígenes entre la població.

La II Trobada de les Famílies amb el Papa no es vol quedar en una festa.

aquest mateix any, se celebrarà la Jornada Mundial de la Joventut.

La festa de la família

Els gols d'en Ronaldo no han aconseguit fer vibrar el Maracanà com les paraules d'aquest «davanter de la fe». Rio de Janeiro trigarà a oblidar la festa de la família que es va celebrar la nit del 4 d'octubre al «temple del futbol». El nombre de persones que omplien l'Estadi per participar en la II Trobada de les Famílies del Món amb el Papa era tres vegades superior a la capacitat del Maracanà (140 mil persones).

«Les societats que es desinteressen de la infància són inhumanes», va afirmar el Papa.

culturals de base, els problemes de la infància abandonada de les grans ciutats.»

Estimació als indígenes i als afroamericans

Joan Pau II va voler manifestar la seva estimació a dos grups ètnics que sovint experimenten la marginació. «En primer lloc als grups indígenes, i en

La primera trobada, que es va celebrar a Roma el 1994, va donar com a fruita la construcció d'una ciutat per als nens víctimes de la guerra dels Grans Llacs, a Ruanda. L'esdeveniment de Rio servirà per construir una altra ciutat per als nens del carrer de San Salvador de Bahía (Brasil). Les properes jornades de la família es tornaran a celebrar a Roma, l'any 2000, amb motiu del gran Jubileu. També a la Ciutat Eterna,

El Papa va transformar la festa del Maracanà en una gran crida per a tots els cristians i polítics de bona voluntat: «Defenseu les vostres famílies com un do preciós i insubstituïble —va dir el Papa— protegiu-les amb lleis justes que lluitin contra la misèria i la plaga de l'atur i que, al mateix temps, permetin als pares de família poder complir amb la seva pròpia missió.»

(Zenit)

«La família com a protagonista de les polítiques socials»

«La família es troba en el punt de mira de durs atacs en moltes nacions.» Amb aquestes paraules clares i decidides comença el comunicat final del Congrés teològic pastoral que va tenir lloc a Rio de Janeiro de l'1 al 3 d'octubre. El document aborda en un primer moment el tema de «la família en temps turbulents» i assegura: «Som testimonis d'una guerra contra la família, tant a nivell nacional com internacional. En aquesta dècada, en Conferències de les Nacions Unides, s'han vist intents de desfer la família fins al punt que el sentit de "matrimoni", "família" i "maternitat" es posen en dubte» (la traducció del text que oferim no és oficial).

En contra de les campanyes massives d'esterilització

Per a aquesta cimera organitzada pel Consell Pontifici per a la Família amb l'ajuda de la Conferència Episcopal brasilera, «la dissolució de la família és una de les causes més grans de la pobresa en moltes societats». L'esdeveniment, que es va celebrar a Rio Centro, tot seguit fa una crida en defensa de la família. Denuncia «qualsevol invasió pública o privada d'aquest santuari». En aquest sentit, fa un crit d'alerta davant de «les noves amenaces a la llibertat de reproducció que inclouen les campanyes d'esterilització de masses»; delata «els programes d'emergència d'anticoncepció, que es promouen entre les dones refugiades»; rebutja «la imposició d'ideologies als nens, a través de programes, models i mètodes que usurpen el dret dels pares de ser agents d'educació»; assegura que l'educació en la sexualitat és un «dret i un deure dels pares»; demana que la societat es comprometi amb la família i que es converteixi en la «protagonista de les seves polítiques socials».

El Congrés proclama que «la família és l'esperança de la humanitat». Per últim, després de convidar els moviments i les parròquies catòliques que treballin junts per la causa de la família, la cimera promou una major «cooperació ecumènica a favor de la família i de la vida humana».

(Zenit)

Rússia

Alexis II condiciona una trobada amb el Papa

Demana a canvi la condemna al proselitisme catòlic

MOSCOU.— Alexis II, patriarca de l'Església Ortodoxa Russa (OIR), ha comunicat a l'arquebisbe de Viena, Christopher Scheunborn, que estaria disposat a reunir-se amb Joan Pau II sempre que aquest encontre «no tingui un caràcter

Tant Alexis II com Mons. Scheunborn van intentar impulsar en una reunió a finals de l'estiu el diàleg entre les dues esglésies per superar les diferències que divideixen les dues confessions. Una reunió entre el Patriarca i el Papa ja estava prevista per al mes de juny passat a Àustria, però es va suspendre a causa de «la insuficient preparació», va assenyalar el Patriarca.

El líder de l'Església Ortodoxa Russa també va declarar que la visita de Scheunborn, la primera oficial que fa un emissari del Vaticà a la seu de la OIR, «ajudarà al

ter formal» i «contribueixi a normalitzar les relacions bilaterals». A més, va afegir el jerarca rus, «la condició principal ha de ser la signatura d'una declaració sobre la nostra fidelitat al servei pacificador i la condemna del proselitisme».

diàleg entre les esglésies». No obstant això, el Patriarca va marcar les diferències contra l'Església catòlica en defensar la llei de llibertat de culte que va ser aprovada el mes de juny passat pel Parlament, però que el president rus, Borís Ieltsin, va vetar perquè considerava que aquest text viola els drets constitucionals dels ciutadans.

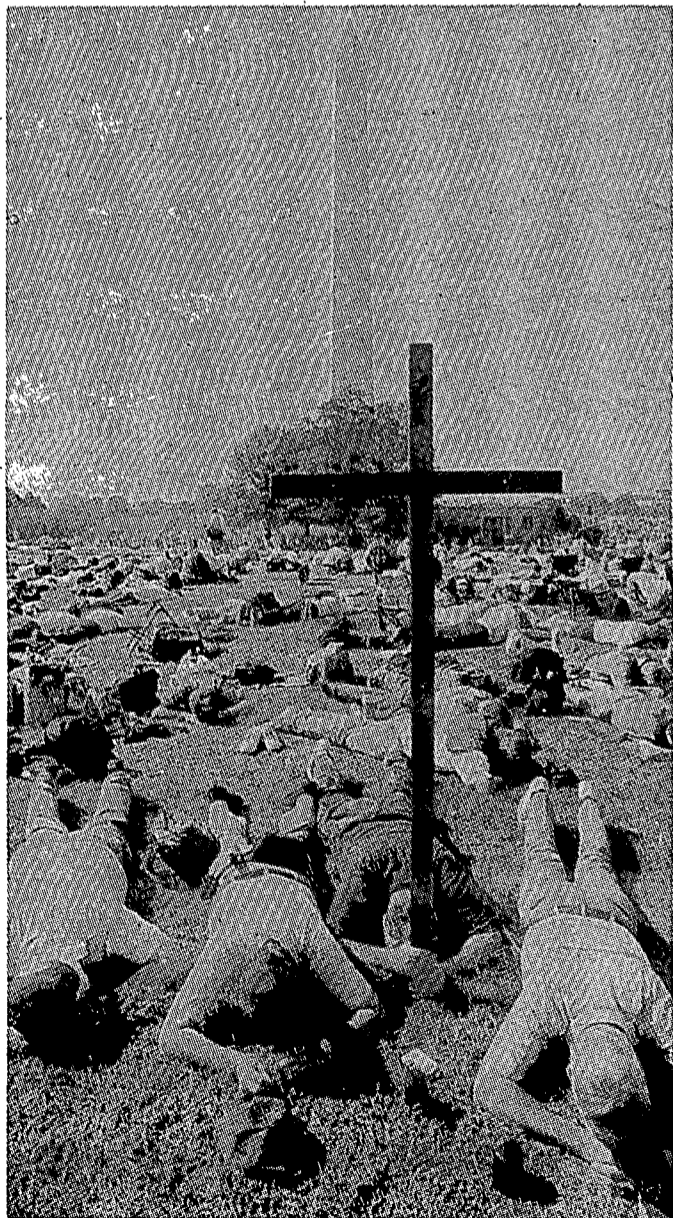
«La llei de llibertat de culte respon a les normes europees», va sentenciar el Patriarca, per a qui la intolerància que preveu la nova legislació russa respecte a les altres religions, entre elles la catòlica, està plenament justificada. El jerarca religiós rus es va pronunciar en contra de les pressions estrangeres que persegueixen imposar a la Federació russa les «normes dels Estats Units» de llibertat de consciència, en una clara al·lusió a les cartes de Joan Pau II i d'un grup de congressistes nord-americans on es demanava vetar el text legal.

Per la seva part, els legisladors russos han introduït en la proposta de llei sobre «llibertat de consciència i associacions religioses» el terme ampli de «cristianisme» entre aquells cultes privilegiats davant l'Estat.

C.C.

EUA

El perdó d'un milió d'homes

WASHINGTON.— Prop d'un milió d'homes es van reunir el 5 d'octubre al Mall de Washington per demanar perdó a Déu pels seus pecats. Són els Promise Keepers, el grup cristià fonamentalista més important dels Estats Units. Les organitzacions civils i religioses moderades asseguren que aquest grup és extremista i autoritari, que vol sotmetre la dona i que sota la disfressa religiosa s'amaga un dels moviments polítics de caire feixista i majoritàriament blanc del país. Els Promise Keepers són bàsicament evangelistes i fins i tot Bill Clinton reconeix la seva tasca per mantenir la fortalesa de les famílies i dels EUA. (C.C.)

Anuari estadístic: forta progressió de l'Església a l'Àsia

ROMA.— En el recent anuari estadístic de l'Església catòlica, publicat al Vaticà, es constata que és a l'Àsia on actualment l'Església té el creixement més important. El creixement en aquesta zona del planeta ha estat d'un 4,9% el 1995 i per primer cop el nombre de catòlics asiàtics sobrepasa la barrera dels cent milions.

Les Filipines, amb 58,7 milions de catòlics, van per davant dels Estats Units (57 milions) i d'Itàlia (55,6 milions). La taxa més elevada de creixement correspon a la part asiàtica de l'antiga Unió Soviètica, on les estimacions passen de 122.000 a un milió de catòlics.

En l'anuari de l'Església catòlica es contenen 989 milions els catòlics del món i representen el 17,4% de la població mundial. Una proporció que evoluciona molt poc. (APIC)

Ajuda a l'Església Necessitada clausura el 50 aniversari

FÀTIMA.— El Pare Werenfried van Straaten, fundador d'Ajuda a l'Església Necessitada (AEN), va clausurar a Fàtima (Portugal) el 12 i 13 d'octubre el 50 aniversari de la creació d'aquesta associació, que coincideix amb el 80 aniversari de les aparicions de la Mare de Déu de Fàtima.

Els objectius d'aquesta associació fundada el 1947 es van basar des de l'inici en l'esperit de Fàtima. Aquesta estreta relació entre AEN i Fàtima ha estat ressaltada una vegada i una altra pel P. Werenfried, que demana «un esforç especial en aquest 50 aniversari als seus amics i benefactors espanyols que ens hem compromès a patrocinar aquest any l'ajut als nostres germans de l'Església necessitada de Cuba, Ruanda, el Congo i Burundi». (SIC)

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
204 71 11 i 280 56 83

PROVIDA

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
Bonaplata, 42, 1º, Tel. 204 71 11 08034 BARCELONA

COL-LABORA FENT-TE SOCI

SI A LA VIDA, DESITJO REBRE EL BUTLLETÍ INFORMATIU PRO-VIDA

Nom

Adreça

Població

Província

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA- Bonaplata, 42, 1º, Tel. 204 71 11 08034 BARCELONA

UNA REALITAT QUE NO TROBARÀS ALS DIARIS

LA VIDA I EL POLS DE LA COMUNITAT CRISTIANA A CATALUNYA

Per veure la realitat del que passa al teu voltant, a l'Església i al món,
per poder-hi reflexionar i aprofundir en el missatge de l'Evangelí.
Llegeix el setmanari que t'ho dirà tot de la vida dels cristians.

Fes-te'n subscriptor

CATALUNYA + CRISTIANA

Puiggari, 5-7, 08014 Barcelona - Tel. (93) 4905988

«Em sento vocació de doctor...!»

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

El diumenge 24 d'agost passat, en acabar la missa amb els joves assistents a les XII Jornades Mundials de la Joventut, a París, Joan Pau II anuncià solemnement el seu propòsit:

«El diumenge de les Missions, el dia 19 d'octubre de 1997, a la basílica de sant Pere de Roma, proclamaré santa Teresa de l'Infant Jesús i de la santa Faç, Doctor de l'Església.»

Una gran ovació fou la resposta de la multitud reunida en aquell lloc. Era l'eco visible de la joia de molts y moltes altres cristians que esperaven aquesta decisió, i l'anunci dels fruits espirituals que per a tota l'Església ha de tenir aquesta proclamació sobre la validesa del messtratge de la patròna de les Missions.

Misteriosament, la decisió de Joan Pau II, presa «a partir de moltes peticions, i després d'estudi atent», respon també un dels desigs íntims de santa Teresina: «Oh Jesús, amor meu, vida meva..., malgrat la meva petitesa, voldria il·luminar les ànimes com els profetes, els doctors, tinc la vocació de ser apòstol... Voldria recórrer la terra, per

predicar el teu nom, i plantar en terra infidel la teva creu gloriosa...» (Manuscrit B, 3).

Joan Pau II expressava d'aquesta manera la motivació del títol de «Doctor» aplicat a santa Teresa: «Teresa, humil i pobre, mostra el "petit camí dels infants que s'adrecen al Pare amb una "confiança agosarada". La seva actitud espiritual, centre del seu missatge, és la proposada a tots els fidels. L'ensenyament de Teresa, veritable ciència de l'amor, és l'expressió lluminosa del seu coneixement de Crist i de la seva experiència personal de la gràcia; ajuda els homes i les dones d'avui, i ajudarà també els de demà, a percebre millor els dons de Déu i a escampar la Bona Nova del seu Amor infinit... La seva doctrina eminent mereix de ser reconeguda entre les més fecundes.»

«Ajuda els homes i les dones d'avui... i els de demà»

L'explicació que fa Joan Pau II és prou satisfactòria per comprendre el sen-

tit que té aquest nou títol que s'afegeix a Teresa de Lisieux. No és pas, evidentment, un títol acadèmic, com si es tractés d'una «promoció» després d'una carrera brillant...! Ni és tampoc una qüestió de prestigi: la petita Teresa «també» és Doctor! com Caterina de Siena i Teresa de Jesús, proclamades per Pau VI. Quan l'Església celebra els sants que han estat proclamats «doctors» canta unes paraules del llibre del Siràcida: «*In medio Ecclesiae...* Enmig de l'Església va obrir la seva boca, i el Senyor l'omplí d'esperit de saviesa i d'enteniment; el revestí amb ornaments gloriosos.» Els sants que ha ensenyat d'una manera extraordinària el sentit de l'Evangeli, ho han fet perquè el Senyor els ha privilegiat amb aquesta gràcia, per al bé de l'Església. El títol de «doctor» és el de «mestre autoritzat».

Santa Teresa de Lisieux serà, doncs, proclamada com a veu autoritzada *in medio Ecclesiae*. És una veu que els homes i les dones d'avui, i els de demà, —com diu el Papa— convé que escoltin per adonar-se del misteri de la gràcia de

Déu que ens rodeja i ens condueix. En la mesura que es fa aquesta experiència, hom aprèn a donar gràcies a Déu i sent l'impuls per al testimoni evangèlic. ¿No és molt oportú per a nosaltres, cristians de final d'aquest segle que ha vist un desplegament sense precedents de les capacitats tècniques de la humanitat, escoltar una veu, poderosa en la seva humilitat, que ens testimonia que allò que és decisiu és la confiança en Déu, el Pare, i l'amor a Crist? Quin repte per al nostre esperit, temptat de sofisticació!

A les darreries del segle xx, Teresa de Lisieux se'ns proposa com un veritable test de qualitat per a les grans corrents eclesials que han animat aquests cent anys després de la seva mort, i que d'alguna manera ja començaven a ser presents en la seva mateixa vida: el sentit de l'Església com a cos de Crist, animat per l'amor com a centre i cor; el sentit espiritual de l'Esclatua llegida com a Paraula de Déu que pot salvar; l'actitud filial d'adoració al Pare en Esperit i en Veritat que és el veritable sentit de la participació activa a la litúrgia de l'Església; l'impuls evangelitzador perquè Jesucrist sigui conegut i estimat per tots els homes, perquè se salvin... A l'escola de santa Teresina, aprendrem a entrar al nou mil·lenni amb la força de Déu.

La Bíblia a l'abast

Deixar-se endur per la paraula de Déu

(He 4:14-16)

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Mantinguem ferma la fe que professem

Amb el v. 14, l'autor retorna a l'anunciat a 3:1 i clou així aquesta part del seu escrit. Jesús, el nou i definitiu Moisès, i molt superior a ell, mena amb seguretat el poble dels redimits, sense parar-se a les portes de la terra promesa, sinó que arriba fins a la consumació total: «Travessant els cels, ha entrat davant Déu» (v. 14c). És l'home Jesús, que l'autor confessa obertament que és «el Fill de Déu» (v. 14c), qui ha entrat al gran repòs un cop acabada la seva obra. En ell, Jesús, «tenim el gran sacerdot» que ens transmet la paraula divina capaç de salvar-nos. Com ens dirà més endavant, aquesta paraula té una doble projecció: per a nosaltres és alhora camí a seguir i encoratjament a perseverar-hi, i respecte a Déu, intercessió compassiva. En Jesús el ministeri de la paraula no és tan sols el fet passat en un temps i un espai determinats, sinó una realitat actualíssima. També ara que, seguint el seu camí —i nostre—, ha travessat els cels. És precís que nosaltres, acollint de debò la Paraula, el

seguim fins al final. «Mantinguem ferma la fe que professem», ens exhorta l'autor (v. 14a). No es tracta només d'acceptar la ideologia del credo, sinó tot el seu dinamisme: mantenir-se activament presents en el camí que ens marca. Professar la fe amb ferma vol dir marxar amb decisió en la direcció que ens assenyalava. Anem cap al repòs de Déu, una terra desconeguda que tan sols entreveiem en la promesa, la Paraula que ens guia. Com els israelites al desert tenim davant nostre una doble opció: confiar en la Paraula —és la resposta creient, de la fe— o desconfiar-hi, com ja ens ha estat dit a 3:7-19. La decisió és nostra, i som convidats a prendre-la a la vista del nostre gran sacerdot, que com els de l'A. T., s'ha presentat davant del santuari el dia del *Kippur* i, entrant-hi, ha oficiat la gran i única expiació que ens salva.

El verset 15 és com un petit tractat sobre l'aspecte humà del sacerdoti de Jesucrist. L'home Jesús, ungit sacerdot pel Verb, no únicament pot oferir el veritable sacrifici definitiu d'expiació, sinó que ho fa des de la seva condició de company de penes i fadigues de la hu-

manitat. Ell *com-pateix* l'experiència humana. La seva naturalesa humana també ha estat voltada de febleses i, com nosaltres, ha estat «provat —en grec: *temptat*— en tot, encara que sense pecar» (v. 15b). És un autèntic expert en humanitat, que ell ha viscut des de dins, assumint-la en tot i corrent tots els riscos de la gran aventura nostra. Per això «el gran sacerdot que tenim no és incapaç de compadir-se de les nostres febleses» (v. 15a). I la seva compassió no és paternalisme sentimental, que moltes vegades resulta totalment impotent per transformar el dolor i sobretot per obtenir el perdó dels mancaments. La compassió del nostre gran sacerdot arrenca de les dues grans realitats que es donen en Jesús: Déu i l'home, units en una sola persona, han plantat cara al mal i l'han vençut. La compassió és un dels grans atributs de Déu i l'home Jesús encarna la compassió divina. Ell ha portat aquesta humanitat a ser solidària amb el Senyor gloriós. El *Kippur* de Jesús és el definitiu. Havent entrat al cel, ha expiat per sempre el pecat dels homes i els ha obert de bat a bat les portes de la família de Déu.

Al v. 14, l'autor ens exhortava a mantenir ferma la professió de fe, a avançar amb intrepidesa pel camí de la Paraula viva fins al repòs en Déu. Al final de la nostra pericopa ens exhorta a la confiança. Seguim caminant, amb fe i també amb una gran confiança. L'esperança que la Paraula ha desvetllat en nosaltres ens diu que no serem rebutjats. «Per tant, acostem-nos confiadament al tron de la gràcia de Déu» (v. 16a). El tron de la gràcia és Déu mateix. El text grec diu simplement: *acostem-nos amb confiança al tron de la gràcia*. És allí on Jesús s'ha assegut, ha arribat. Aquest tron o tribunal és Algú —l'únic capaç— que no condemna, sinó que acull i perdona, algú que fa mercè, gràcia. Atrets per la Paraula que ens guia, som cridats a entrar amb confiança, amb llibertat i franquesa, al qui gratuïtament ens pot acollir, «perquè es compadeixi de nosaltres, ens aculli i ens condueixi, quan sigui l'hora, l'auxili que necessitem» (v. 16b). El periple de l'encarnació del Verb queda així clos. Déu s'ha fet home i ha fet pujar l'home al lloc de Déu per fer mercè de salvació —gràcia— a la humanitat redimida per Jesucrist.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 1)

OCTUBRE

19. Diumenge

XXIX de durant l'any. Verd. Lectures: Isaïes 53:10-11 / Salm 32 / Hebreus 4:14-16 / Marc 10:35-45

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pere d'Alcàntara, franc.; Pau de la Creu, prev. fundr.; Isaac Jogues, Joan Brebeuf, jesuïtes i comps. mrs.; Eusteri, b.; Etbí, abç; Var, sold. mr.; Santes, Rosina i Fredesvinda, vgs.; Laura, mr.

Festa Major: a Cantallops (Empordà), Cantallops (Penedès), Civis i Prades.

20. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Romans 4:20-25 / Lluc 1:69-75 / Lluc 12:13-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Artemi, general, mr.; Sindulf, prev.; Andreu de Creta, mjo.; Santa Irene, vg. mr.

21. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Romans 5:12.15b.17-19.20b-21 / Salm 39 / Lluc 12:35-38. GIRONA: Aniversari ord. episc. bisbe Jaume Camprodon. Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Hilari, ab.; Asteri, prev. mr.; Viator, lect.; Dasi, mr. Santes, Úrsula i comps. mrs.; Griselda, vg.; Celina, mare.

Festa Major: al Milà i Valls.

22. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Romans 6:12-18 / Salm 123 / Lluc 12:39-48

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Heracli, sold. mr.; Aberci i Melani, bs.; Santes, Maria Salomé, mare; Nunilona, Alodia i Còrdula, comps. mrs.

23. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Romans 6:19-23 / Salm 1 / Lluc 12:49-53. Si es vol: Sant Joan de Capistrano, prev. (MLI). Blanc. URGELL: Dedicació de la Catedral (catedral, S / diòcesi, F) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Servand i Germà, mrs.; Severí i Ver, bs.

24. Divendres

Sant Antoni Maria Claret, bisbe, fundr. (MO) Blanc. Lectures: Romans 7:18-25a / Salm 118 / Lluc 12:54-59

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Evergisle, b. mr.; Martirià, mr.; Aretes, mr.; Procle, b.

Festa Major: a Banyoles i Colldejou.

25. Dissabte

Fèria, Verd. Lectures: Romans 8:1-11 / Salm 23 / Lluc 13:1-9. VIC: Sant Bernat Calbó, bisbe (MO) Blanc. GIRONA: La Mare de Déu del Collell (MO) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Crispí i Crispinià, mrs.; Frontó, b.; Crisante i la seva esposa Daria, mrs.

Lectures bíbliques

Diumenge XXIX de
durant l'any Cicle B

Lectura primera Is 53:10-11

*Quan haurà donat la vida per expiar
les culpes,
veurà una descendència*

Lectura del llibre d'Isaïes

El Senyor volgué que el sofriment triturés el seu Servidor. Quan haurà donat la vida per expiar les culpes, veurà una descendència, viurà llargament, i per ell el disseny del Senyor arribarà a bon terme. Gràcies al sofriment de la seva ànima ara veu la llum; el just amb les penes que ha sofert, ha fet justos els altres, després de prendre damunt seu les culpes d'ells.

Salm responsorial

32:4-5, 18-19, 20 i 22 (R.: 22)

La paraula del Senyor és sincera,
es manté fidel en tot el que fa;
estima el dret i la justícia,
la terra és plena del seu amor.*R. Que el vostre amor, Senyor, no ens
deixi mai;
aquesta és l'esperança que posem
en vós.*Els ulls del Senyor vetllen els qui el
veneren,
els qui esperen en l'amor que els té;
els allibera de la mort,
i els retorna en temps de fam. **R.**Tenim posada l'esperança en el Senyor,
auxili nostre i escut que ens protegeix.
Que el vostre amor, Senyor, no ens
deixi mai;
aquesta és l'esperança que posem en
vós. **R.**

Lectura segona He 4:14-16

*Acostem-nos confiadament
al tron de la gràcia de Déu*

Lectura de la carta als cristians hebreus

Germans, mantinguem ferma la fe que professem, ja que en Jesús, el Fill de Déu, tenim el gran sacerdot que, travessant els cels, ha entrat davant Déu. Perquè el gran sacerdot que tenim no és incapaç de compadir-se de les nostres

febleses: ell, igual que nosaltres, ha estat provat en tot, encara que sense pecar. Per tant, acostem-nos confiadament al tron de la gràcia de Déu perquè es compadeixi de nosaltres, ens aculli i ens concedeixi, quan sigui l'hora, l'auxili que necessitem.

Al-leluia Mc 10:45

*El Fill de l'home ha vingut a servir,
i a donar la seva vida com a preu
de rescat
per tots els homes.*

Evangeli Mc 10:35-45

*El Fill de l'home ha vingut a donar la
seva vida com a preu de rescat per tots
els homes*

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

En aquell temps [Jaume i Joan, els dos fills del Zebedeu, anaren a trobar Jesús i li digueren: «Mestre, voldríem que ens concedíssiu un favor que us demanarem.» Jesús els preguntà: «Què voleu que faci?» Ells li digueren: «Concediu-nos que, el dia que sereu glorificat, puguem seure, l'un a la vostra dreta i l'altre a la vostra esquerra.» Jesús els respongué: «No sabeu què demaneu. ¿Podeu veure el calze que jo veuré i ser batejats amb el baptisme amb què jo seré batejat?» Ells li digueren: «Sí que podem.» Jesús els respongué: «És cert, vosaltres beureu el calze que jo veuré i sereu batejats amb el baptisme amb què jo seré batejat, però seure a la meva dreta i a la meva esquerra no sóc jo qui ho ha de concedir; és per a aquells a qui Déu ho ha reservat.» Quan els altres deu ho sentiren, s'indignaren contra Jaume i Joan. Jesús els cridà i els digué:] (Jesús cridà els seus deixebles i els digué:)

«Ja sabeu que, en totes les nacions, els qui figuren com a governants disposen dels seus súbdits com si en fossin amos, i els grans personatges mantenen els altres sota el seu poder. Entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important, ha de ser el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer, ha de ser l'esclau de tots, com el Fill de l'home, que no ha vingut a fer-se servir, sinó a servir els altres, i a donar la seva vida com a preu del rescat per tots els homes.»

L'òssa Melba ha mort (RIP)

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà

Ho vaig llegir fa pocs dies en una esquela publicada a *La Vanguardia*. Al costat dels noms de l'afligida esposa i d'altres familiars s'anomenaven els entristits gats i gossos del domicili. També em vaig assabentar que, la inigualable B.B. havia manifestat que si els animals no van al Cel, ella no volia anar al Paradís. Per a més informació diré que m'horroritza veure una creu en l'anunci d'una clínica animal. Jesús, que jo sàpiga, es va deixar matar pels homes, la seva sang no es va vessar pels animals. Molts comentaris i afliccions per la mort

re apunta cap al text bíblic i no en seré aliè.

El món animal és creació de Déu, en si mateix és lloança a Déu, tot i que no en sigui conscient. Ho pregona més d'un salm. Segons el relat del Gènesi (capítol 1, versicle 28-31) l'home i els animals disposen dels fruits de la terra per alimentar-se. Més tard, en les indicacions fetes a Noè (capítol 9, versicle 2-7) se li permet l'alimentació amb carn animal, amb una sola restricció: no pot menjar-la acompanyada de la seva sang. En aquell temps es deia que la sang se la bevien els déus, l'autor inspirat, amb un criteri de pedagogia catequètica,

El món animal és creació de Déu.

de la famosa òssa trasplantada al Pirineu van en aquesta mateixa línia. Amb tots els meus respectes per les opinions alienes, haig de manifestar que tot això em sembla deplorable. Admiro, en canvi, posicions com les del cardenal Carles, que aprofita algunes ocasions, oportunament i inoportuna (llegíxi's incendi del Liceu o boda real) per recordar que hi ha gent pobra que pateix i mor, o el Papa en el viatge que ha fet aquests dies al Brasil, que no ha oblidat els *meninos da rua*. Fets així són admirables.

Dit això i d'aquesta manera, pot semblar que menyspreo els animals, cosa completament equivocada, entre altres raons perquè he estat educat en el moviment escolta, una llei del qual m'ensenyava a estimar-los. Però aquest no és el moment de confidències personals. El meu deu-

dirà que a la sang hi ha la vida, i la vida és patrimoni de Déu. (Aquesta afirmació sense ser exacta tampoc no és estrambòtica, han passat molts segles i l'home encara no ha aconseguit fer un líquid capaç de substituir-la i permetre viure sense ella.)

Posteriorment, apareixeran restriccions a la ingestió d'alguns éssers. Les normes tindran més o menys lògica i seran més o menys comprensibles, però mai no es referiran a la prohibició de matar els animals. La Bíblia es desenten d'aquesta qüestió? Hem de lamentar que la Bíblia no sigui «ecològica»? En aquesta secció setmanal no pretenc desenvolupar una tesina; ni tan sols que els articles siguin petits assaigs. Escric sobre l'actualitat, i intento il·luminar-la amb la Paraula revelada, o sobre la Paraula revelada que il·lumina l'actualitat.

retrats bíblics intencionats

I sense elucubracions serioses, esmentaré dos simpàtics textos que estan en aquesta línia.

A l'Èxode 23, 19 i 34, 26 a més Deuteronomi 14, 21 es prohibeix coure la carn de be en la llet de la seva mare-ovella. És un gest de delicadesa i de sensibilitat que la dona no sabrà apreciar, però que a l'home se li demana que tingui. Aquest senzill manament tindrà unes conseqüències per a la dot i els menús jueus, dels quals en parlaré un altre dia.

A l'Èxode capítol 23, versicle 4 es diu que si trobes l'ase del teu enemic caigut sota la seva càrrega, no refusis ajudar-lo. L'animal no té cap culpa de la rancúnia entre adversaris. Anteriorment, el text adverteix que si trobes perdut el bou o l'ase del teu contrari, l'hi tornaràs. No està clar si la intenció és salvar de l'extraviament l'animal o que l'home recuperi la propietat que en tenia, d'aquí que hagi preferit l'anterior cita que sí que posa èmfasi en el bé de l'animal. Continuaré.

**Jornades de reflexió
i pregària per a joves
sobre el tema de la
vocació**

**LAIC MISSIONER:
PER QUÉ NO?**

Lloc: Monestir de Sant Daniel (Girona)

Dies: 6-8 de desembre de 1997

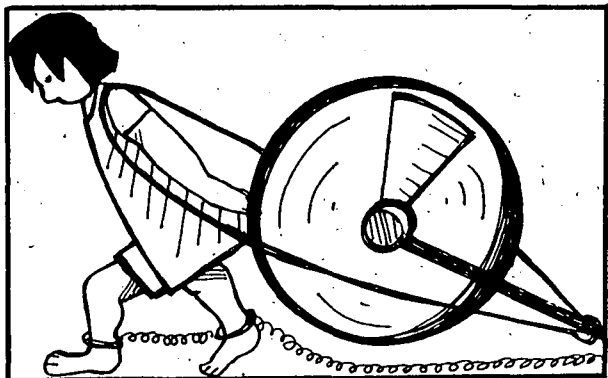
Objectius: uns dies de trobada amb un mateix i amb d'altres cristians en un ambient de reflexió, pregària i silenci, per tal de reflexionar sobre el tema de la vocació cristiana i el compromís missioner.

A qui va destinat: cristians d'entre 20 i 30 anys.

Informació: a les delegacions diocesanes de Missions de Catalunya i Balears.

Amics de Déu

Sant Calixt I, papa, 14 d'octubre

Calixt era esclau d'un ciutadà romà anomenat Carpòfor. Un dia, el seu amo li va fer un encàrrec mone-tari, però no va tenir èxit. Temorós de la reacció del seu amo davant el fracàs, Calixt va fugir de Roma, però pocs dies després va ser pres i condemnat a moure la roda d'un molí. Finalment va ser condemnat a treballs forçats a les mines de Cerdenya. S'hi va passar uns quants anys, però a la fi, la seva sort va millorar. Màrcia, la favorita del cruel emperador Còmmode, sentia compassió envers els cristians i els afavoria sempre que podia. No se sap si ella mateixa era cristiana. Confós amb un cristià, Calixt va gaudir d'una amnistia i va ser alliberat.

La confusió que li va donar la llibertat va motivar que Calixt s'interessés per la fe cristiana, es convertís i es fes batejar. Fou un cristià exemplar i molt aviat donà proves de santedat, cosa que propicià que el papa sant Ceferí el cridés a ser el seu ajudant i l'ordenés diaca.

A la mort de Ceferí, Calixt el va succeir en el govern de l'Església. Durant els cinc anys que va durar el seu govern espiritual, Calixt va orientar sàviament la nau de Jesucrist, salvant-la d'heretgies i de dissensions. Déu el va premiar amb l'honor del martiri; no tenim notícies concretes, però probablement va morir durant el regnat de l'emperador Alexandre Sever (222-235). La preciosa Basílica de Roma de Santa Maria in Trastevere iuxta Calixtum (al costat de Calixt), atribuïda al papa Juli I (337-352) fou el primer temple cristià construït al costat del sepulcre d'un màrtir.

Pels camins de la Bíblia

El profeta Ageu

L'any segon del rei Darius, el mes sisè, la paraula de Jahvé fou adreçada a Ageu: «Digues a Zorobabel, fill de Salatiel, el governador de Judà i a Josué, fill de Josèdec, el gran sacerdot: Així parla Jahvé dels exèrcits. "Aquest poble diu que no és temps de reedificar el temple de Jahvé!"»

Al poble hi ha mals. És la peresa en la reconstrucció del temple la causa dels mals del poble. Déu els ho fa veure.

—Fixeu-vos en les vostres experiències! Havíeu sembrat molt, però heu collit poca cosa; mengueu, però no quedeu tips, beueu, però no us poseu alegres. Pugeu a la muntanya, porteu fusta i reedifiqueu la casa! Compteu amb molt i es redueix a poc... Per què?

—Per la meva casa que està en ruïnes, mentre vosaltres disfruteu cada un de la vostra casa. Per això el cel ha retingut la rosada i la terra ha retingut la seva producció.

Zorobabel, fill de Salatiel, el governador de Judà; Josué, fill de Josèdec, el gran sacerdot i tota la resta del poble escoltaren la veu de Jahvé, el seu Déu i les paraules d'Ageu, el profeta, segons la missió que Jahvé li havia donat a prop d'ells.

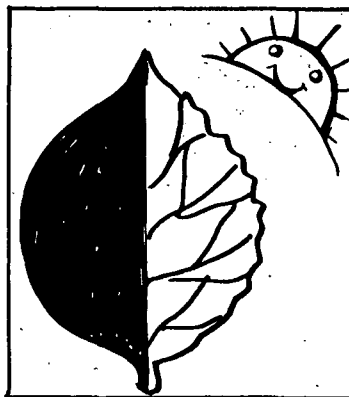
El poble tingué por de Jahvé, però Ageu digué al poble: «Joestic amb vosaltres, oracle de Jahvé.»

Aleshores Zorobabel, Josué i tota la resta del poble es posaren a treballar al temple de Jahvé, el seu Déu.

Fem Catequesi

El pecat (3)

Déu mira la nostra actitud interior, el nostre cor, d'aquí pot sortir el bé o el mal. Tot pecat és dolent, però n'hi ha uns més greus que els altres. No és el mateix una petita discussió que deixar-se emportar per l'odi i matar una persona; tampoc és el mateix dir una petita mentida que calumniar greument una persona.

Per això, l'ensenyament ha distingit dues classes de pecats: segons la matèria poden ser greus o lleus, i segons la disposició de la persona poden ser mortals o venials.

• **Pecati mortal.** És aquella desobediència a la Llei de Déu en matèria greu, amb plena advertència i ple consentiment. El pecat mortal ens priva de la gràcia de Déu perquè ens separa d'Ell i ens fa merèixer la condemna eterna. El pecat mortal és sempre greu.

• **Pecati venial.** És aquella desobediència a la Llei de Déu en matèria lleu, amb plena advertència i ple consentiment. També és pecat venial una desobediència greu quan no hi ha plena advertència o no hi ha ple consentiment. El pecat venial refreda la nostra relació amb Déu i ens predisposa a caure en el pecat mortal.

Encara que de vegades el pecat ens pugui semblar una cosa agradable, mai no és bo, perquè ens separa de Déu i dels germans. Els seus fruits són l'angoixa, la tristesa, la divisió interior, la manca de pau... El pitjor dels pecats és no voler reconèixer-se pecador. I l'alegria més gran és perdonar i sentir-se perdonats. Només la supèrbia o una gran ceguesa ens poden fer menysprear el meravellós sacrament del perdó i la reconciliació, que és la Penitència.

Litúrgia

**El diumenge.
El dia del descans**

Durant la setmana el ritme de la vida ens ve fortament imposat. Cal anar al taller, a l'escola, a l'oficina... El diumenge és el jorn de la llibertat. És un dia que dediquem a Déu, als altres i al veritable descans.

És cert que la mobilitat ha transformat el sentit del diumenge. Però l'èxode dels caps de setmana de la gran ciutat és, d'alguna manera, el reclam d'una diada de llibertat.

Cal vetllar que el diumenge no ens aïlli ni dels amics, ni dels malalts, ni de la pregària... (J. Guiteras, *Els valors del Regne*, pàg. 130).

L'Oriol i la Laia
per Xesc

Cada setmana, et portem
LA BONA NOTÍCIA
a casa teva

SUBSCRIU-TE a
«CATALUNYA
CRISTIANA»
i podràs guanyar
un dels
DOS VIATGES
a TERRA SANTA
per a dues persones

Vols viatjar
DE FRANC
a TERRA SANTA?

Amb «CATALUNYA
CRISTIANA»
ÉS MOLT FÀCIL
GUANYAR

SORTEIG VÀLID NOMÉS PER A
NOVES SUBSCRIPCIONS

- 1 Emplena la butlleta de subscripció amb totes les teves dades.
- 2 Tria la forma de pagament que et vagi més bé.
- 3 Retalla la butlleta per la línia de punts i envia-la per correu al més aviat possible.

4 De seguida que rebem la teva butlleta, et lliurarem per correu el teu primer exemplar de *Catalunya Cristiana* i el **certificat de participació** per al sorteig de **dos viatges a Terra Santa** per a dues persones.

Aquesta CAMPANYA començarà l'1 d'abril i s'acabarà el 31 de març de 1998. El sorteig dels viatges es farà davant de notari, abans del 15 de maig de 1998.

Nom
Adreça.....
Població..... D.P.....
Província..... Tel

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el farà mitjançant

domiciliació bancària (en aquest cas ompleu l'ordre de domiciliació) xec nominatiu que adjuntó per valor de 9.880 ptes.

Sol·licito fer el pagament a través de:

- 1 sol rebut de 9.880 ptes.
- 2 rebuts mensuals consecutius de 4.940 ptes.
- 4 rebuts mensuals consecutius de 2.470 ptes.

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa..... Agència.....
Adreça.....

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu *compte corrent/llibreta*

Entitat Oficina DC Compte

Data.....

Signatura del titular del *compte/llibreta*:

La veu de la gent del barri

■ L'associació de veïns d'Horta fa arribar les necessitats del barri a l'Administració

A partir del 1973, Horta va disposar d'una associació de veïns que va encarregar-se de canalitzar les demandes i les necessitats del veïnat. Aquesta entitat va sorgir a partir d'un moviment associatiu de barri que va començar a prendre forma quan encara hi havia el franquisme. Gairebé 25 anys després de la seva fundació, l'actual presidenta, Maria Rosa Graell, opina que les associacions de veïns són molt importants perquè expressen les inquietuds més directes de la gent del carrer, encara que lamenta que sovint els mateixos veïns no es prenen les associacions gaire seriosament.

Combina la feina de mestressa de casa i d'àvia amb les responsabilitats que comporta el càrrec de presidenta d'una entitat de barri. Fa uns cinc anys, Maria Rosa Graell va acceptar el repte de tirar endavant l'Associació de Veïns d'Horta, nascuda el 1972. Malgrat les nombroses fites aconseguides des de la seva fundació —escola pública Mare Nostrum, diverses millores del paviment dels carrers, col·locació de semàfors i altres tipus de senyalitzacions per al trànsit, la retirada de les bombones de gas...—, Maria Rosa està convencuda que l'associació encara té molta feina pendent i des de la seva posició de presidenta explica que les reivindicacions més immediates són un casal per a la gent gran i un altre per als joves.

Però aquest treball s'origina en una època en què els contactes entre els diversos nivells de l'Administració i la societat eren gairebé nuls. Tot i que Horta era un barri més de Barcelona, vers els anys setanta un grup de veïns d'aquesta zona va començar a mobilitzar-se per expressar les mancances que es detectaven en diferents indrets de la zona. Arran d'una greu explosió de gas, el grupuscle de veïns va creure oportú redactar uns estatuts i constituir-se com a associació de barri. A poc a poc, la gent d'Horta va anar fruit dels avantatges que han propor-

Maria Rosa Graell, presidenta de l'A.V. d'Horta, amb alguns dels seus usuaris.

cionat les diverses millores aconseguides des de l'associació.

Demandes de més de deu anys

Maria Rosa explica que només fa dos anys que Horta compta amb un Centre d'Atenció Primària (CAP). La possibilitat de disposar d'aquest equipament d'assistència bàsica va ser una reivindicació llargament demanada i contínuament postposada. Segons la presidenta de l'associació de veïns d'Horta, hi ha necessitats que no es cobreixen fins deu anys després d'haver iniciat els tràmits i les negociacions amb l'Administració. El relenti-

ment dels processos és un dels principals motius pels quals Maria Rosa abandonaria el seu càrrec, «perquè sovint —comenta enutjada— sembla que estàs demanant coses de luxe, quan en realitat tot té un sentit per al barri».

Si bé Maria Rosa reconeix que les negociacions amb els diferents representants de l'Administració són en nombrosos casos infructuoses, la pre-

barri d'un espai públic tancat per portar a terme reunions, trobades i altres actes.

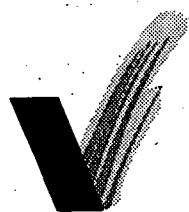
Entendre què es fa

Maria Rosa vol anar més enllà de ser considerats un pont entre el barri i els centres administratius. Com a presidenta i també com a ciutadana, no vol que les associacions de veïns siguin únicament llocs d'acollida de les queixes del veïnat, vol que s'arribi a dibuixar una visió social d'aquestes entitats i que, per tant, puguin ser capaces d'oferir serveis als seus usuaris. En aquest sentit, des de fa poc, la vocalia de la gent gran ha posat en funcionament un servei d'atenció per als avis, que entre altres coses, ofereix acompanyament, trasllat de persones amb problemes de desplaçament, realització de la compra, escriptura de missives i altres documents... A banda d'aquesta vocalia, també hi ha la d'urbanisme, la de cultura i lleure, la de dones i la de sanitat.

Malgrat que ja fa cinc anys que Maria Rosa compatibilitza els seus deures de la llar amb les obligacions de presidenta de l'A. V. d'Horta, es mostra disposada a seguir plantejant demandes a l'Administració, perquè una entitat de barri no tan sols resol aspectes puntuals, sinó que, segons ella, «ha de vetllar sempre pel benestar global de tot el veïnat».

Raquel Planas i Silva

A.V. DEL BARRI D'HORTA
C/ LA PLANA, 10, 1R 2A
08032 BARCELONA
TEL. 420 90 06

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incavoli

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat/cultura

Modest Prats inaugura el curs de la Fundació Joan Maragall

■ El filòleg va parlar del «Cant Espiritual» d'Ausiàs March

BARCELONA.— El 30 de setembre passat va ser el dia escollit per fer memòria de les activitats del curs passat i anunciar les properes de la Fundació Joan Maragall. Modest Prats, filòleg i professor de la Universitat de Girona, va pronunciar la lliçó inaugural dedicada enguany al *Cant Espiritual* d'Ausiàs March. L'acte, que va tenir lloc a la sala d'actes del Seminari Conciliar, va aplegar un centenar de persones.

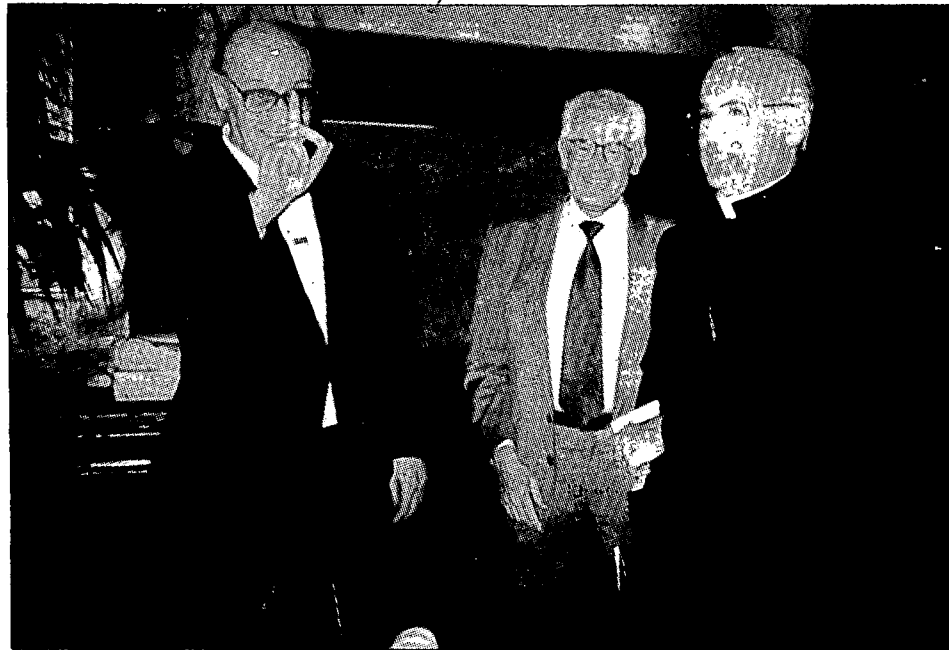
Antoni Matabosch, president de la Fundació Joan Maragall i director de l'Institut de Ciències Religioses de Barcelona, va obrir l'acte amb una salutació al Patronat de la Fundació Joan Maragall, on s'han incorporat Josep Maria Esquirol i Albert Sáez. Matabosch va destacar que l'any passat va ser un període fecund pel que fa als debats sobre l'actualitat cultural i religiosa del mes. També va esmentar els convenis amb la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat Ramon Llull (URL) i la Universitat de Barcelona (UB) i el primer any del cicle sobre figures del pensament cristià del segle xx.

Pel que fa al Premi Joan Maragall, el Dr. Matabosch va anunciar que aquest es donarà a un assaig sobre cristianisme i cultura. El president de la Fundació Joan Maragall va remarcar la col·laboració amb els professionals catòlics i amb els cristians universitaris i

va anunciar que ja s'enllesteixen les obres de la seu de la fundació al carrer València de Barcelona. També va dir que per a aquest curs s'ha creat un seminari sobre fe i ciència i un altre sobre repercussions de la immigració, que s'afegeixen als ja existents sobre arts plàstiques i teologia.

L'espiritualitat d'Ausiàs March

Després d'aquesta explicació, el Dr. Matabosch va presentar Modest Prats, rector de Medinyà i Vilafreser, professor de filologia catalana i estudis de la història de la llengua, que va iniciar el seu parlament recordant la mort d'Ausiàs March i va fer un llarg repàs a la biografia d'aquest poeta que escrivia amb el català real que es feia servir en aquells temps. Prats va introduir el *Cant Espiritual*, format per 224 versos i on March expressa la seva experiència de l'amor, la fe i la gràcia.

Mn. Modest Prats, el Dr. Antoni Matabosch i Mons. Ricard M. Carles a l'acte inaugural.

Per Prats, el poema és un diàleg entre un jo mancat de voluntat i temorós i un tu que no intervé en el món: el «jo» és l'autor i el «Tu» és Déu.

Prats va recordar que el venerable Torras i Bages considerava que en aquest càntic hi havia influències del *Llibre de Job*. El filòleg gironí va suggerir que s'hi pot afegir la influència dels *Salms*. Modest Prats va dir que March «és un poeta ortodox des del punt de vista catòlic» i va reiterar la coneguda sentència del poeta: «Catò-

lic sóc, més la fe no m'escalfa» i va dir que «per a la normalització lingüística, Ausiàs és una referència important». També va animar l'estudi d'aquest càntic des del punt de vista teològic. L'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, va cloure l'acte amb paraules d'agraïment pel discurs del conferenciant i va dir que la xerrada de Modest Prats havia estat «mig pregària, mig conferència».

Miriam Díez i Bosch

Un recorregut a través de la pietat popular

BARCELONA.— El 8 d'octubre passat es va inaugurar a l'edifici de la Pia Almoïna l'exposició *Septem Gaudia. Passat i present de la tradició dels Goigs*. Aquesta mostra recull 1.835 goigs procedents de les col·leccions del Dr. Francesc de P. Ribas i Pontí, de Ramon Milet i Domènech i de la Biblioteca Pública Episcopal. L'exposició és fruit del treball de tres anys i mig de selecció de goigs, que ha donat com a resultat una mostra acurada i completa d'aquesta tradició.

Els gois són uns cants populars, una modalitat catalana de devoció cristiana que té el seu origen a l'edat mitjana. Una devoció que segueix vigent avui dia i que així ho van testimoniar les dues-centes persones que van assistir a la inauguració de l'exposició *Septem Gaudia*. Aquesta mostra, organitzada pel Museu Diocesà de Barcelona i l'Associació dels Amics dels Goigs, vol interessar el públic en els goigs perquè coneguin la seva singularitat i popularitat. Per

al director del Museu Diocesà, Josep Maria Martí i Bonet, l'exposició «ensenyà l'ànima d'un poble que estima i canta Maria, els sants... un poble que cerca la unió i la germanor». Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, va definir els goigs com «els conservadors de l'ànima i de l'esperit cristià».

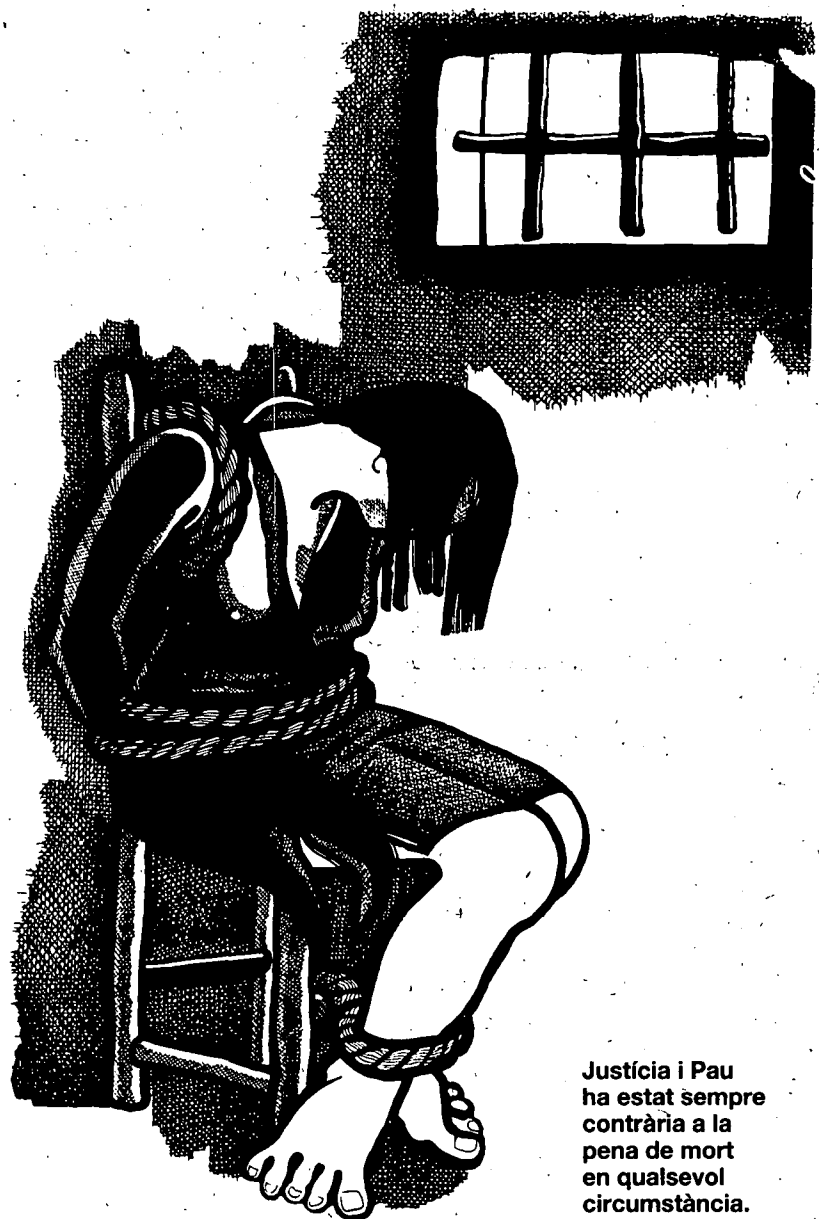
Fe i cultura

L'edifici de la Pia Almoïna és l'escenari que acull aquesta mostra, i alhora que s'admirin els goigs es pot gaudir dels vestigis de la Barcelona romana i medieval. Els 1.835 goigs que es troben repartits pel museu ofereixen la possibilitat de fer un recorregut a través del temps i d'introduir-se en la fe popular, ja que canten lloances als sants, a Maria i a Jesucrist. Segons el president dels Amics dels Goigs de Barcelona, Joan Antoni Espinàs, el goig és una pregària però també

«és una petita obra d'art pluridisciplinar on intervien diferents artistes: poetes, músics, dibuixants, gravadors, historiadors i impressors». Espinàs recordà el paper dels goigs com a «instruments de conservació i divulgació de la cultura catalana, una missió especialment important en èpoques difícils com el 1714 o el franquisme».

Un dels atractius de l'exposició és un CD-ROM (que sortirà a la venda pròximament) sobre goigs, que permet visualitzar amb la màxima qualitat 1.500 exemplars, i escoltar la música de gran part d'ells. Per a alguns dels visitants, «el CD-ROM és una bona ajuda per ajudar a descobrir els goigs, sobretot per a la gent més jove». L'exposició es complementa amb un cicle de conferències que es faran cada dilluns, la primera serà el dia 20 a càrrec de Mn. Joan Roig.

Rosa M. Jané Chueca

Justícia i Pau ha estat sempre contrària a la pena de mort en qualsevol circumstància.

Contra la pena de mort

Arran de les modificacions efectuades al Catecisme de l'Església catòlica sobre la pena de mort, Justícia i Pau ha fet una declaració sobre el tema. Oferim tot seguit als nostres lectors, per la seva rellevància, aquest escrit.

L'any ja una mica allunyat de 1975 Justícia i Pau va desenvolupar a Catalunya una campanya contra la pena de mort. La nostra gent de les diòcesis de Barcelona, Girona i Tarragona hi va participar molt activament. També van ser actives les autoritats governatives de l'època, que van prohibir o sancionar multitud d'actes de la campanya. És obvi que aquesta tenia un objectiu immediat: impedir condemnes i execucions per part del règim franquista. Malauradament, el setembre d'aquell any en va conèixer diverses.

Però aquesta circumstància no ho era pas tot. El pensament de Justícia i Pau, a Catalunya i també a la Comissió general espanyola quan s'hi va pronunciar, ha estat sempre contrari a la pena de mort en qualsevol circumstància. Hem estat i som abolicionistes.

a entitat que vol ser fidel a una inspiració cristiana, les dués darreres.

El Vaticà va publicar fa cinc anys una nova versió del catecisme en la qual admetia, encara que fos de manera molt condicionada, la legitimitat de la pena de mort. Aquesta posició va ser força qüestionada, també en ambients catòlics. Ara les agències de notícies ens diuen que un text de la versió llatina del catecisme que ha estat presentada al Vaticà inclou 70 modificacions a l'anterior text. Entre elles, algunes que redueixen molt les situacions en les quals admet l'aplicació de la pena de mort sense, però, arribar a eliminar-la completament. Ara es diu que aquestes situacions «són molt rares, si no inexistent», i s'admet la pena capital «quan aquesta sigui l'únic camí practicable per defensar eficaçment de l'injust agressor la vida d'éssers humans».

Un mer instrument d'opressió

Raons? Són conegudes, i reproduïm les principals conclusions d'un congrés internacional de penalistes, celebrat a Coïmbra el setembre de 1967, que defineixen millor aquesta qüestió del que probablement fariem nosaltres: «No ha estat comprovada la funció intimidatòria de la pena de mort, i es pot permutar per penes d'una altra naturalesa. La concepció d'una justícia distributiva no exigeix que els crims s'hagin de castigar amb la pena capital. Mantenir-la pot afavorir-ne l'aplicació freqüent i abusiva i fer que es transformi en un mer instrument d'opressió. L'existència d'errors judicials és sempre possible. La pena de mort impossibilita la resocialització del condemnat. El rebuig de la violència mena precisament a no usar-la. És una pena contrària a la concepció moderna de la justícia i al respecte degut a la persona.»

Fins aquí les conclusions d'aquell congrés, que ens semblen prou eloqüents i de les quals destacaríem, com

El dret de la vida no admet excepcions

Sempre hem pensat, i ho continuem pensant, que en aquesta qüestió admetre alguna excepció —per excepcional que es digui que és, com en aquests textos— obre la porta perquè algun legislador ho aprofiti per fer-ho àmpliament. I, sobretot, que el respecte al primer dret, el de la vida, no admet excepcions, per terribles que siguin els crims que evidentment es poden produir i es produeixen.

La congregació vaticana corresponent ha fet un pas, segurament a causa de les crítiques, cap a la condemna total de la pena de mort. Es prova que es poden fer canvis en un document que no pot ser inclòs en cap pretensió d'infalibilitat. Si s'ha donat uns passos en la bona direcció, desitgem i demanem que s'acabin de donar aquells pocs que falten i que es condemni sense excepcions la pena de mort.

Justícia i Pau de Barcelona

Claret

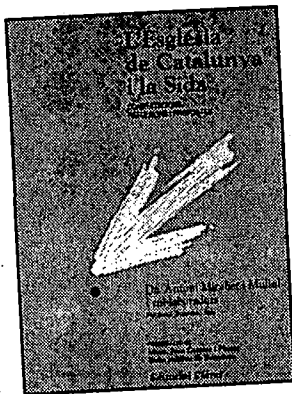
Dr. Antoni Mirabet i col·laboradors
L'ESGLÉSIA DE CATALUNYA I LA SIDA
CONSTATAcions, REFLEXIONS I PROPOSTES

Un recull de constatacions, reflexions i propostes sobre, d'una part, l'Església i, de l'altra, la sida. I això en l'espai concret, geogràfic i cultural, de Catalunya.

Hi ha gent que pensa que l'Església de Catalunya quant a la sida no ha fet, ni fa, res o —potser— molt poc; i d'altres que opinen que ha fet, i fa, força i molt. La Fundació Dimensió Sida ha pres la iniciativa agosarada de recollir opinions diverses que ens poden donar una aproximació més precisa.

El llibre té tres grans parts: la primera, sobre la realitat del VIH/sida; la segona, sobre les persones que actuen i viuen en aquest àmbit; i la tercera, sobre els serveis de l'Església de casa nostra. Després, hi ha uns annexos per acabar amb unes conclusions o síntesi del que han manifestat i suggerit les trenta-nou persones que han col·laborat en aquest treball.

COL·L. EINES 22. 216 PÀG. PVP: 1.000 PTES.

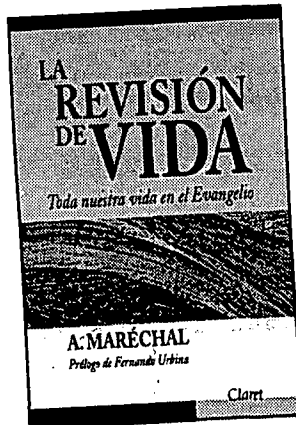

Albert Maréchal
LA REVISIÓN DE VIDA

TODA NUESTRA VIDA EN EL EVANGELIO

La revisión de vida empezó siendo un instrumento minoritario de análisis y de acción. De los equipos de base de la Juventud Obrera Cristiana (JOC), saltó a la totalidad de los movimientos apostólicos especializados que la convirtieron en su pieza clave, matizándola y enriqueciéndola. A medida que dichos movimientos iban ganando volumen, la revisión de vida adquiría dimensiones ya mayoritarias. Hoy, cuando el panorama asociativo eclesial se nos ofrece marcado por la movilidad y la crisis, la revisión de vida sigue contando. Su presencia en las nuevas formas de vida comunitaria y su penetración en ámbitos —como el de los institutos religiosos— que anteriormente no le habían sido familiares, acreditan su vigencia y su capacidad de adaptación.

COL. PUNTO DE ENCUENTRO. 278 PÁG. PVP: 1.200 PTAS.

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona

Tel (93) 301 08 87 • Fax (93) 317 48 30 • E-mail: edclaret@tsai.es

Escurçar diferències entre Nord i Sud

■ Objectiu d'una trobada organitzada pel Setem

El 5 d'octubre passat el Campus Nord de la Universitat Politècnica de Catalunya va acollir la trobada Vents del Sud, que un any més organitza Setem. Sota el lema *Decidits a canviar les coses*, tres-cents joves catalans, participants dels camps de solidaritat 1997, van intercanviar les seves experiències en els diferents àmbits que enguany ha organitzat aquesta entitat.

L'encontre va aplegar els nois i noies, que van col·laborar en 41 camps de solidaritat de 18 països del Tercer Món, amb la finalitat d'apropar les visions de cada grup i de cada persona. Dins de la trobada es va presentar l'exposició Vents del Sud, que es com-

ponia de plafons preparats amb fotografies i textos dels participants.

La trobada va ser el punt de sortida de l'anomenada tercera fase del programa de camps de solidaritat, la qual es proposa difondre un missatge encoratjador sobre tot allò que es pot fer per reduir la bretxa que separa el Nord del Sud. Els joves van veure com és el Sud, com és la seva gent i, sobretot, es van adonar que encara no hi ha res perdut. Per això, durant el present curs aquests tres-cents joves s'encarregaran d'informar sobre la realitat que viu el Sud amb una mirada positiva.

C.C.

La parròquia de Santa Perpètua de Mogoda, a Barcelona, va celebrar recentment el VIII Concurs de Pintura de Santiga, organitzat per l'Associació Amics de Santiga, sota el lema *Santiga i les seves rodalies*. Hi van participar 62 pintors, dels quals vuit eren locals. C.C.

Racó poètic

La tardor

«Quan arriba la tardor, pels horts s'hi cull fruita tardana i el gust s'hi troba regalat, que al vell però i la magrana, l'aspre codony els fa costat.» Aquestes línies tan encertades són originals de M. Antònia Salvà, poetessa catalana. Durant aquests dies la jornada s'escurça, mentre el sol és més feble. A les masies i cases de camp és temps de recollir els fruits que es guarden per a l'hivern, així com l'època de la verema, mentre el pagès sembla el blat i l'ordi.

El vent sovinteja i les fulles formen a terra una catifa en boscos i prats, com diu la cançó: «Les fulles seques fan sardana./ saltironant d'ací i d'allà/ i des del bosc la tramuntana./ sembla la copla al lluny sonant...» Realment, les fulles cauen dels arbres, però no hem pas d'entristir-nos. Retornarà la primavera i els arbres ofrerenen de bell nou la seva ombra, mentre els fruits saborosos, propis del temps, retornen mercès a la gràcia del Senyor que ens concedeix tot quan respira.

Pietat Campmajó

Mor el flabiolaire Jaume Fortet

Poc després de la seva darrera actuació com a flabiolaire amb la cobla Genisenca, el músic Jaume Fortet i Homs va morir a la seva vila natal de Manlleu. Acabava de complir 65 anys i havia dedicat tota la seva vida a la música, bàsicament com a instrumentista, inicialment de trombó de pistons, fiscorn i trombó de vares, però des dels vint anys s'havia dedicat al flabiol. Va ser deixeble dels mestres Pere Moner, Narcís Paulís i Lluís Buscarons. També havia escrit dues sardanes: *El rossinyol de Salou* i *La festa de la Gleva*.

Josep Ventura

Caixa Penedès homenatja 38 empleats amb 25 anys a la institució

El 13 de setembre passat, Caixa Penedès va retrè un emotiu homenatge a 38 dels seus empleats que complien 25 anys de servei ininterromput a l'entitat.

Com cada any, l'acte va tenir lloc en el marc de l'Auditori del Fòrum Berger Balaguer de Vilafranca i va ser presidit pel Consell d'Administració de l'entitat i pel seu president, el Sr. Josep Parera i Ripoll.

Aquest homenatge va consistir en l'entrega de la insígnia d'or de l'Entitat a cadascun d'ells i també d'uns obsequis commemoratius. Els empleats i empleades homenatjats, els senyors i senyores (relació adjunta), provinents de diferents comarques catalanes i de diferents llocs de responsabilitat, assistiren a l'acte, la majoria d'ells acompanyats de llurs cònjuges.

Aquest senzill homenatge simbolitza el treball callat i sincer de milers d'homes i dones que amb la seva dedicació constant han fet possible situar Caixa Penedès en el tercer lloc de les Caixes Catalanes, amb més de 400 oficines situades arreu de Catalunya, Fraga i Madrid.

Els sentits parlaments del president de la Caixa, el Sr. Josep Parera, i del representant del grup d'empleats, el Sr. Francesc Hinarejos de Las Heras, de Sant Boi de Llobregat, palesaren aquest esperit d'agraïment mutu i d'esperança i d'il·lusió en el futur immediat.

L'acte acabà amb un emotiu sopar, presidit pel Sr. Ricard Pagès, director general de la Caixa.

El planeta Terra i la seva història

Francesc Nicolau

Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

ALLÒ QUE DÉU TÉ D'INVISIBLE, COM EL SEU PODER ETERN I LA SEVA DIVINITAT, DES DE LA CREACIÓ DEL MÓN ES FA VISIBLE A LA INTEL·LIGÈNCIA HUMANA A TRAVÉS DE LES SEVES OBRES.

(ROM 1,20)

41. L'era Proterozoica

L'era Arcaica acaba amb l'aparició d'una quantitat apreciable d'oxigen a l'atmosfera introduït per les cianobactèries. Li segueix l'era Proterozoica. *Proterozoic* significa etimològicament dels primers vivents, però el nom no fa la cosa; ja fa una colla de centenars de milions d'anys que existeixen les bacteries que també són éssers vivents, però s'accepta la denominació perquè l'oxigen fa que ja puguin aparèixer uns primers vivents de vida semblant a l'actual. És el geòleg **Euan Nisbet** que diu que la data informalment acceptada per al començ de la Proterozoica és la de 2.500 m. d'a. abans d'ara, segons la major part del geòlegs actuals, però la major part no vol dir tots. N'hi ha que la fan iniciar a 2.300 m. d'a., perquè es basen en l'aparició d'una seqüència especial molt clara de roques de Zimbabwe.

El clima del Proterozoic

A més del canvi atmosfèric, el trànsit de l'arcaic al proterozoic ve donat per una alteració del clima. I és que sembla bastant clar que fins i tot hi hagué de moment una autèntica glaciació, no tan sols a causa de la reducció del diòxid de carboni sinó també per la disminució del metà, ja que els metànogens que l'enviaven a l'atmosfera es veieren dominats per les cianobactèries. I tant el diòxid de carboni com el metà produïen l'efecte d'hivernacle, de manera que feien que la Terra es mantingués calenta. I, a més, l'oxigen lliure contribuï a la desaparició de pràcticament tot el metà, perquè sota l'acció de la llum solar produïa radicals hidroxil, que es combinen fàcilment amb aquest gas. Cal dir aquí, com fa notar James Lovelock, que el metà atmosfèric durant molt de temps contribuï a inhibir l'acció mortífera dels raigs ultravioleta del Sol. En desaparèixer, la Terra no quedà desprotegida perquè tot seguit es començà a formar, gràcies a l'oxigen, la capa protectora d'ozó.

Els períodes de la Proterozoica

Amb el començament d'aquesta nova era no s'inicia encara la vida d'animals macroscòpics, però no tri-

garan gaire. Aquest llarg lapse de temps s'ha dividit en tres períodes: *Proterozoic inferior* (fins a 1.700 m. d'a. abans d'ara), *Proterozoic mitjà* (fins a 900 m. d'a.) i *Proterozoic superior* (fins a 570 m. d'a., que és el començament de l'era Primària).

Al Proterozoic inferior la vida encara es troba fonamentalment reduïda a les cianobactèries, que és ara quan obtenen un desenvolupament gairebé explosiu i evolucionen originant moltes espècies d'aquest tipus lleugerament diferents de les primeres. Totes elles són unicel·lulars procariotes, que vol dir que consten d'una sola cèl·lula sense nucli diferenciat, però totes són també fotosintetitzadores. Ho sabem

conseqüències cataclísmiques que hom pot imaginar. Però això originà un jaciment de níquel que és ara el més important del món; per a la humanitat no ha resultat ser cap catàstrofe.

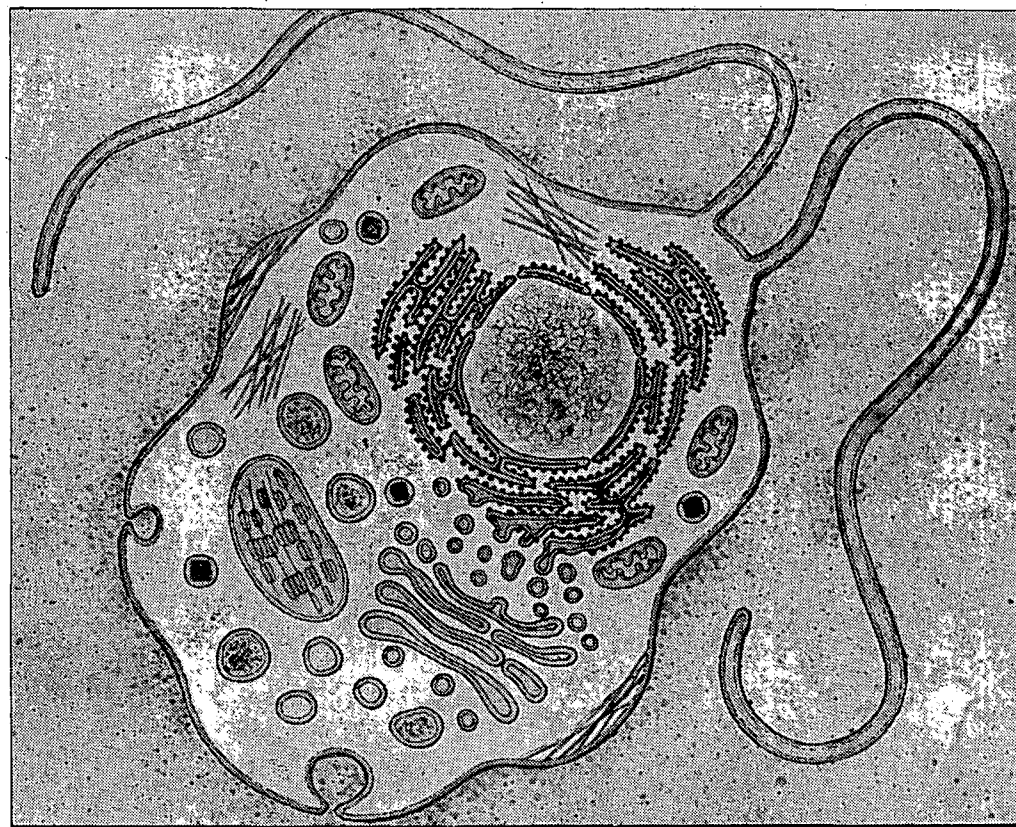
Al Proterozoic mitjà la taxa d'oxigen a l'atmosfera, que no ha parat de créixer, potser ja és gairebé com ara. De fet pels volts de 2.000 m. d'a. abans d'ara, o sigui quan encara faltaven 300 m. d'a. per acabar-se el Proterozoic inferior, ja trobem indicis d'atmosfera oxidant, cosa que vol dir que ja havia d'arribar a un 18% de l'aire atmosfèric. No és estrany, doncs, que en una atmosfera així ja s'hi trobin organismes nous i diferents. Els primers que han deixat constància són ja del regne dels

quin grup posar-lo. Se suposa ara que és una espècie d'alga.

Al Proterozoic superior hi trobem una major abundància d'espècies noves. Els unicel·lulars eucariotes hi són representats per organismes tan familiars com els protozous de la classe dels rizòpodes, ben semblants als actuals. És a Namíbia on trobem evidència segura d'animals marins pluricel·lulars per primera vegada. En un grup rocós, que s'anomena Nama, de 900 m. d'a. d'antiguitat, és on s'han trobat aquestes restes. I en uns terrenys d'edat no gaire inferior del Brasil, en un lloc anomenat La Tinta, també se n'han vist de semblants. El que també es pot assegurar és que el grup dels *cnidaris* (dels celenteris: pòlips i meduses) existeix com a mínim des de fa 800-700 m. d'a., perquè se n'han trobat impressions fòssils d'aquesta edat a Amèrica del Nord. Són poques restes però segures i s'han reunit en un sol gènere anomenat *Brooksella*, es consideren protomeduses. Finalment, els fòssils més cèlebres d'aquest tercer període són els que constitueixen l'anomenada fauna d'*Ediacara* d' Austràlia, d'uns 700 m. d'a., són unes restes més aviat estranyes, que recorden vagament els anèl·lids, les meduses i els pòlips, però molts paleontòlegs creuen que s'haurien de classificar en grups a part.

Els coneixements que tenim de la vida abans de l'era primària són, doncs, més aviat escassos, com ha pogut veure el lector. Però suficients per posseir

una idea general sobre el tema. No hem dit res del problema fonamental: com va sorgir la vida al nostre planeta? La resposta exacta només Déu la sap. Per als científics hem de dir que, malgrat les teories que s'han elaborat (Oparin i altres), és encara un enigma. Teories basades en hipòtesis que no ho expliquen tot. Fins i tot hi ha autors (com Fred Hoyle) que opinen que la hipòtesi més versemblant és que procedís de gèrmens vinguts dels astres. El que sí que podem assegurar és que hi va haver un ordre en l'evolució de les espècies. Ho anirem explicant.

Cèl·lula eucariota

per les distintes classes d'estromatòlits que ens han deixat. Podria ser que també hi comencessin a existir alguns altres tipus de vivents unicel·lulars que no formessin concrecions de cap mena, i per això hagin desaparegut sense deixar rastre. No ho sabem però és probable. Una curiositat interessant d'aquest període és que tenim la constància de la caiguda d'un enorme meteorit d'uns quants quilòmetres de diàmetre (pràcticament un asteroide), a prop de l'actual Sudbury (Ontario, Canadà), que es va endinsar a terra fins arribar al magma pastós de sota l'escorça, amb les

protocists. Són microscòpics, però unes cent vegades més grossos que les cianobactèries i ja són nucleats, és a dir eucariotes. Fan la seva aparició uns 1.500 m. d'a. abans d'ara. I poc després es troben restes que poden ser ja d'animals pluricel·lulars del tipus de les esponges. No és segur, però tenen l'aspecte de les espícules que tenen els espongiaris en el seu esquelet. De fa 1.150 m. d'a. es trobà, ja fa temps, un fòssil a Finlàndia que va intrigar els paleontòlegs; rebé el nom de *Corycium aenigmaticum*. L'apel·latiu d'enigmàtic li fou posat perquè no se sabia en

El llibre de la setmana

Parlar d'un mateix

Gonzalo Torrente Ballester és un escriptor impenitent. I, segons es veu, un treballador incansable, perquè continuar escrivint als 87 anys, i atrevir-se a publicar un cop més els seus propis records suposa tenir una memòria que no oblida, i, per què no, un desig de retrobar-se amb èpoques passades, d'inquietuds i joventut.

Hi ha qui creu que pot manipular Don Gonzalo, i no s'adonen que és un home que uneix en

la seva persona la sornegueria gallega i la lucidesa mediterrània. Per algun motiu és «Torrente», del llunyà Finisterre, i «Ballester», de les Pitiüesses. Sigui com vulgui, potser sent escriptor malgrat ell, com Filomeno, i necessitant trobar-se constantment amb les

seves velles muses idealitzades, com la Dafne dels seus somnis, persevera en el seu esforç de donar-nos any rere any una narració de bon nivell, tot i que no és comprometi gaire.

Quan ens contava a *Confesiones de un vate vago* la seva manera d'escriure

ja ens va donar les claus de la seva manera d'evocar les històries. I sempre acabava parlant d'ell mateix, encara que després disfressés les històries amb

altres vestits, i deixés que la imaginació del lector anés més enllà de la seva pròpia perspicàcia. Només amb una bona dosi d'esforç es podia descobrir allò que de cert hi havia en el text narrat. No sense misteri confessava que l'obra que més estimava era *Dafne*

y ensueños, que en realitat va ser la menys llegida. Massa meigas en unes pàgines realment entranyables.

Los años indecisos ens conta una història que certament podria ser, un cop més, la seva. I sempre situant l'acció en aquest triangle de ciutats que han estat per a ell capitals dels seus periples personals: El Ferrol, Oviedo, Madrid. El protagonista es mou entre les aigües d'una família amb arrels marineres vinguda a menys. La vida li va fent bufetades i fa que els seus somnis es converteixin en aventures contra molins de vent, que el deixen malparat i fracassat.

Però allò que és important d'aquests «anys indecisos» és la capacitat d'evocació de Torrente Ballester, i la voluntat de presentar-nos una vida —insisteixo, segurament és la seva— en la qual ningú no li ha regalat res, i que ha hagut de viure a base d'una lluita aparentment irrellevant, deixant enrere un munt de somnis per enfrontar-se a la realitat quotidiana. Però això sí, com un galiot «amarrat al dur banc», sense deixar de remar, i acabant amb els llocs comuns de la lamentació o la mandra camuflada en aparent impotència.

Torrente Ballester.

Al començament he dit que hom ha volgut manipular Torrente Ballester, i tal vegada s'han volgut aprofitar de la seva sensibilitat aparent per fer-li dir coses que potser s'escapen de la seva visió de la realitat. Vuitanta-sis anys són molts anys, i l'arxiu de la memòria ja està força ple, i potser avui massa passat se li acumula amb tots els seus dimonis.

Però *Los años indecisos*, sense ser una obra important, és un retrat de la joventut que explica moltes coses. I cal acceptar-ho amb allò que té de fotografia una mica cremada i groguenca per les dècades acumulades en la imaginació i en el record.

Cristóbal Sàrrias

Gonzalo TORRENTE BALLESTER,
Los años indecisos.
Planeta, Barcelona 1997,
240 pàg.

La sardana i la dansa

75 aniversari de l'Agrupació Cultural Folklòrica Barcelona

L'Agrupació Cultural Folklòrica Barcelona prepara intensament els actes de la celebració del seu 75è aniversari. El pregó de festes de l'acte inaugural es farà el dia 25 d'octubre al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona i el pronunciarà l'Honorable Senyor Joan Vidal i Gayolà, president del Departament de Cultura Popular i Tradicional de la Generalitat de Catalunya. Després del pregó la cobla oficial Sant Jordi-Ciutat de Barcelona interpretarà un petit concert per clausurar l'acte. Però la festa continuarà a l'Hotel Plaza, de la Plaça Espanya, amb un sopar d'inauguració en un acte més íntim. Les persones que vulguin assistir a l'acte poden reservar la seva plaça a la Secretaria de l'Agrupació, telèfon 318 85 37, i abonar l'import abans del dia 15.

L'Agrupació també prepara la convocatòria del concurs Imatges de platí de l'Agrupació Cultural Folklòrica Barcelona, una conjunció de fotografia i vídeo que pugui aportar a l'entitat records gràfics de les festes organitzades. Quan es publiquin les bases les donarem a conèixer, ja que la participació és oberta a tothom.

La cobla Reus, guardonada

A Reus s'ha celebrat l'acte d'entrega dels Guardons de la Ciutat a aquelles persones o estaments que amb la seva activitat han enaltit el prestigi de la ciutat. Entre la llista de guardonats cal parlar del reconeixement fet a la cobla Reus amb la Menció Honorífica Municipal. La cobla Reus, fundada poc després del final de la guerra civil espanyola, té més de cinquanta anys de vida en el món musical, ha presentat sempre el nom de Reus i els beneficis de la seva tasca artística. L'acte d'entrega va tenir lloc al Saló de Plens del Palau Municipal.

Josep Ventura

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚSCol·lecció de 3 volums amb estoig
ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 322 17 11 Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

Llibres

La vulneració dels drets de les persones

L'Editorial Mediterrània presenta l'anuari de la Federació Catalana d'Organitzacions No Governamentals pels Drets Humans, corresponent a l'any 1995 i 1996. Realitats i conceptes com amnistia, desarmament, desnonament, drets dels pobles, fam, guerra, immigració, insubmissió, justícia, marginació, pau, pena de mort, pobresa, presons, racisme, refugiats, solidaritat o tortura hi són presents.

«En aquesta nova societat mundialitzada, global i interdependent —escriu Anton Cañellas, síndic de greuges de Catalunya—, doncs, en la qual prevalen més els valors de

la competitivitat i de l'individualisme per sobre d'altres valors, l'agreuament de la crisi econòmica fa que, dia a dia, s'accentuïn les diferències entre els uns i els altres, i mostra així noves formes d'indignitat, noves formes de vulneració dels drets de les persones, que a més de ser prou greus i importants per si mateixes, posen en perill també la convivència i la pau social, les quals sovint són l'excusa per recórrer fàcilment a la violència. I aquestes altres formes no cal anar a cercar-les als països veïns, que també hi són, sinó que cal cercar-les a casa nostra.»

C.C.

Federació Catalana d'Organitzacions No Governamentals pels Drets Humans, *Anuari 1995-1996*. Editorial Mediterrània, Barcelona 1995-1996, 151 pàg.-221 pàg.

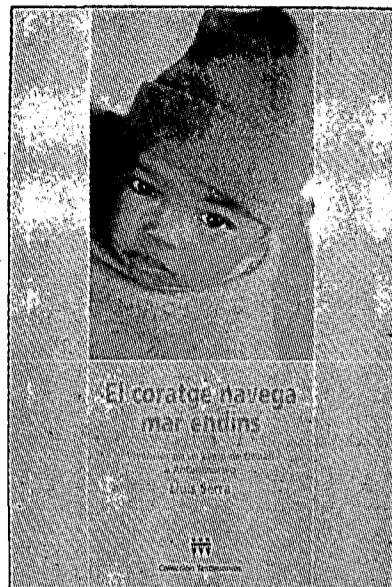

Optar pels més pobres

Lluís Serra recorda en la introducció del llibre el moment en què va rebre la invitació de Joan Lluís Casanovas a participar, a l'empar de l'organització no governamental Proide (Promoció i Desenvolupament), en un camp de treball intercongregacional al'illa de Madagascar l'estiu de 1993. «Tres germans de La Salle —Joan Lluís, Àngel i Josep—, un jove postulant, Jesús, i jo, marista, érem l'expedició. El 5 de juliol, procedents de Barcelona amb escales a Moscou, Xipre i Iemen del Sud, vam arribar a l'aeroport d'Ivato on ens esperava Joan Sala, també germà de La Salle, que seria el nostre guia. Nascut a Santpedor, missioner des de jove en aquell país i coneixedor de la seva llengua, ens introduiria en la realitat malgaix i conjuntament fariem el grup de treball a Manantenaso, que pertany a l'Associació Akamasoa, fundada pel P. Pedro Pablo Opeka.» El 9 d'agost el grup va emprendre el retorn a casa.

Fruit de la seva estada a Madagascar, Lluís Serra ha escrit una sèrie de textos que «reflecteixen el meu procés de descobriment d'una realitat que, en un principi, no va ser fàcil de copsar». «Optar pels més pobres, com ho fan els bons amics i amigues de l'Associació Akamasoa, des del lliurament de la pròpia vida és una decisió de coratge», assevera l'autor.

C.C.

Lluís Serra, *El coratge navega mar endins*. Vivències en un camp de treball a Antananarivo. Edicions STJ, Col·lecció Testimonios, Barcelona 1997, 151 pàg.

La immersió en l'amor a Déu

«El Baptisme transforma els cristians. Gràcies a Déu no tot a la nostra vida depèn del que volem i programem per a nosaltres. Hi ha forces que actuen favorablement sense que les poguem controlar, com quan ens fan un gran favor per sorpresa que canvia el rumb de la nostra existència», escriu Leandro Fanlo. Moltes persones batejades ignoren què significa aquest sagrament per a la seva

vida quotidiana. «El Baptisme —constata l'autor— ens ha deixat una marca molt especial de pertinença en la màxima llibertat; és més que un tatuatge a l'ànima; diria més aviat que Déu ha volgut donar-nos el seu cognom, o potser, que, com a Creador que és, ha fet gala amb nosaltres d'enginyeria genètica que no tan sols ha posat remei a la manipulació del pecat original, sinó que ens ha transformat en fills de Déu recuperant la nostra identitat perduda.»

C.C.

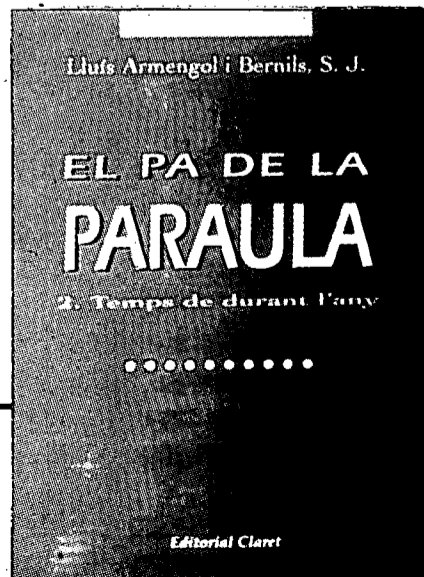
Leandro Fanlo, *El Bautismo. Una inmersión en el amor de Dios*. Editorial Ciudad Nueva, Madrid 1996, 63 pàg.

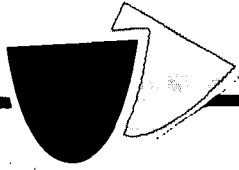
Breus homilies

Aquesta obra ofereix al lector una glossa per a cada dia de tots els cicles litúrgics, un comentari breu i unes paraules interpelladores «que no deixaran indiferent ningú, perquè no van dirigides solament al cap, sinó també al cor». Cada comentari té, en la seva senzillesa, una completa unitat: una paraula, una reflexió i un suggeriment pràctic. Aquesta qualitat fa que sigui especialment útil per a les persones que no disposen d'uns moments diaris per a una oració amb el llibre a la mà i s'han d'accontentar —a banda de les diferents maneres de pregar que l'Esperit inspira a cadascú— amb la pregària de l'Instant. «A aquestes persones —afirma l'autor— no els cal seguir cap ritme, n'hi ha prou amb què obrin el llibre a l'atzar i prenguin el comentari bíblic que hi surt. Serà un bon suport per a la seva pregària personal.»

C.C.

Lluís Armengol i Bernils, sj, *El pa de la paraula. Temps de durant l'any*. Editorial Claret, Col·lecció Eines, Barcelona 1997, 319 pàg.

Teatre

Meritxell Cucurella Jorba

Avalada per l'èxit, torna 'Mala sang'

■ La Sala Beckett acull la comèdia de David Plana

BARCELONA.— Després de l'èxit de crítiques i de públic que ha acompanyat *Mala sang*, del dramaturg i director David Plana, del 8 al 26 d'octubre l'obra torna a l'escenari de la Sala Beckett. Es tracta d'una comèdia divertida, intel·ligent i sarcàstica propera a l'humor negre.

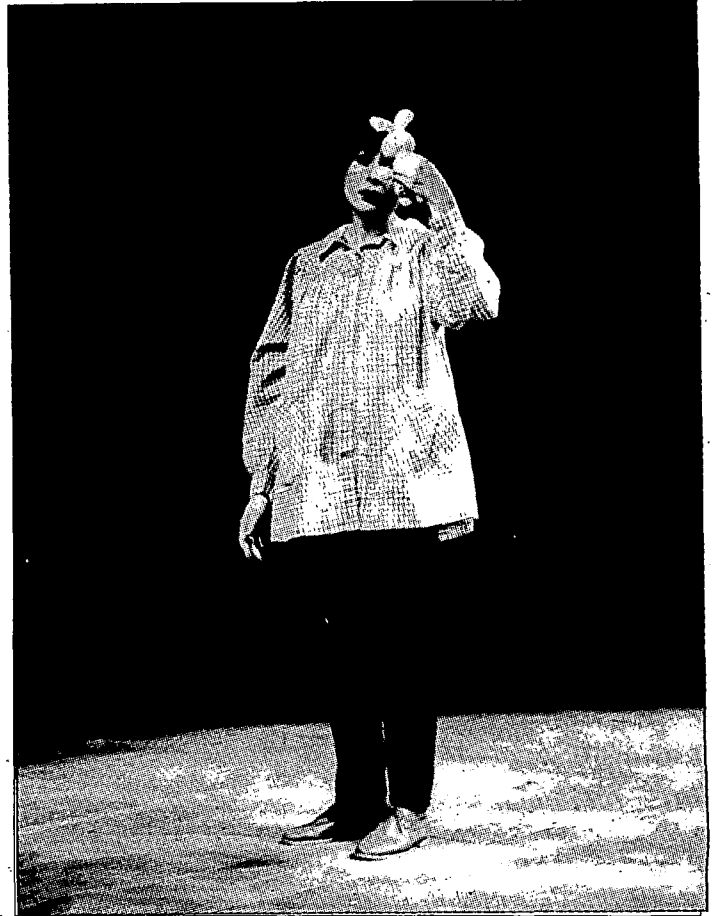
Mala sang es va estrenar a la Beckett el mes d'abril passat dins el Cicle de Nous Autors Catalans; va ser present a la darrera edició de la Fira de Teatre al Carrer de Tàrraga, i ara torna de bell nou al teatre que l'ha vist néixer. Però *Mala sang* ha incorporat petits canvis pel que fa al repartiment. Així, el paper del professor universitari, que quan l'obra es va estrenar era interpretat per Jordi Banacolocha, ara l'interpreta Santi Ibáñez; i Àngel Llacer ha pres el relleu de Fèlix Pons. Amb la reestrena també s'han perfeccionat alguns quadres escènics.

La resta d'actors i actrius són Joan Carreras, Carme González, Gemma Miralles, Pilar Pla i Anna Rodríguez. *Mala sang* és una coproducció del Cicle de Nous Autors Catalans i comp-

ta amb la col·laboració de l'Ajuntament de Vic.

David Plana és l'autor del text teatral i alhora n'és el director. Amb *Mala sang* Plana va fer una entrada de cavall sicilià en el món del teatre. La crítica va elogiar la seva obra i va qualificar l'autor de jove promesa. El públic va rebre amb entusiasme la seva comèdia. Ara uns i altres esperem un nou treball del jove dramaturg vigatà.

L'autor ens fa cinc cèntims de la seva comèdia: «Els protagonistes de l'obra, un professor d'universitat, una galerista d'art i una mestra de primària veuen com la seva vida dona un gir de tres-cents seixanta graus quan es topen amb tres perillosos elements de la nova generació: un jove en atur, dos estudiants de primer de medicina i una nena de set anys.»

Una escena de 'Mala sang'.

Premis per donar i per vendre

Durant la temporada de tardor i hivern es convoquen un munt de premis literaris, periodístics i d'assaig. Normalment el veredicté del jurat i l'acte de lliurament dels premis té lloc pels volts de la primavera. Vegem, tot seguit, quines són les bases d'algunes convocatòries.

El Museu del Vi de Vilafranca del Penedès convoca el XXVI Concurs Sant Ramon de Penyafort, la data límit d'entrega és el 8 de novembre de 1997 i l'acte de proclamació dels guanyadors tindrà lloc el 7 de gener de 1998. S'han convocat quatre premis i tots ells han de tractar temes referents a la ciutat de Vilafranca i a la comarca del Penedès. Per a més informació: 93/ 890 05 82.

La revista *Recull* de Blanes ha convocat un any més els Premis Recull: el Francesc Puig i Llena de narració; el Ribas i Carreras de poesia; el Salvador Reynaldos de periodisme; el Rafel Cornellà de retrat literari; i, per acabar, el Josep Ametller de teatre. El termini d'entrega finalitza el 31 de desembre de 1997 i els premis s'atorgaran el 8 de març de 1998. Informació als telèfons: 972/ 33 12 30 - 33 11 36.

La parròquia de Sant Medir del barri de la Bordeta de Barcelona ha convocat el Premi de Poesia Amadeu Oller 1998, es tracta d'una convocatòria que vol incentivar els poetes inèdits menors de trenta anys. Els originals s'han d'entregar abans del 10 de gener de 1998 i l'acte d'adjudicació es farà el mes de maig o de juny. Per a informació podeu trucar al 93/ 421 65 50.

C.C.

La recepta de la tieta Montserrat

Sardines a la «menangere»

Ingredients:

600 gr de sardines grosses
100 gr de lluç
1/2 kg de musclos, 2 cebes, 1 gra d'all
2 ous, 50 gr de farina, 1 copeta de xerès
50 gr de molles de pa remullades amb llet i ben escorregudes
150 gr de xampinyons, 50 gr de mantega julivert
2 llimones, oli i sal

Preparació:

Obriu els musclos, escorreu-los, traieu-los les closques i trinxeu-los amb la carn del lluç. Trinxeu la ceba i l'all ben fi. En 35 gr de mantega fregiu la meitat de la ceba. Quan agafi color afegiu-hi l'all i després el peix. Remeneu-ho, salpebreu-ho i incorporeu-hi el xerès. Coeu-ho cinc minuts a foc lent. Retireu-ho del foc i lligu-ho amb les molles de pa i l'ou. Netegeu les sardines, traieu el cap i les espines i farciu-les amb la massa preparada. Torneu-les a la seva forma primitiva, passeu-les per farina i ou batut i fregiu-les amb molt oli i foc abundant. Conserveu-les calentes. Amb la resta de la mantega i dues cullerades d'oli, fregiu la resta de la ceba. Afegiu-hi els xampinyons tallats a làmines i una mica de xerès. Salpebreu-ho. Deixeu-ho coure cinc minuts, retireu-ho del foc, perfumeu-ho amb un raig de llimona i tireu-ho per damunt de les sardines. Decoreu-ho amb unes branquetes de julivert.

Vallformosa

Vins i Caves

RÀDIO

De dilluns a divendres:

- de 8 a 8.30 *El Primer Cafè*
- de 8.30 a 21.00 h *Radiofórmula musical*: Butlletins cada quart d'hora amb informacions generals, de serveis, Església i culturals. Informacions esportives durant les tardes del cap de setmana. Comentari de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30.
- a les 21.00 h *Vet aquí que...*, *En un dia com avui*, *Punt i coma*

Cada dia:

- de 5 a 8 *Radiofórmula musical*
- de 2 a 5 *Comentari de l'Evangeli*, *Espurna d'Alba*, *Música instrumental*

Dilluns	22.00 <i>Nit d'estels</i>
21.30 <i>Fora dubtes</i>	23.00 <i>En família</i>
22.00 <i>Nit d'estels</i>	24.00 <i>Àgora</i>
Magazine diari, distribuït en seccions, on es pretén aprofundir en aspectes relacionats amb el món de l'Església i la solidaritat.	01.00 <i>Estels de colors</i>

Divendres	21.30 <i>Un país a la motxilla</i>
23.00 <i>Esports</i>	22.00 <i>Nit d'estels</i>
24.00 <i>Estima la vida</i>	23.00 <i>Temps d'acció</i>
24.30 <i>La font del gat</i>	24.00 <i>Amb llum pròpia</i>
01.00 <i>So de cine</i>	01.00 <i>Obladi oblada</i>
01.30 <i>Cova de jazz</i>	

Dissabte	08.00 <i>On tu em diguis</i>
21.30 <i>Créixer amb els anys</i>	08.30 <i>Radiofórmula musical</i>
22.00 <i>Nit d'estels</i>	21.00 <i>Des de Nashville</i>
23.00 <i>Viure el dia dia</i>	21.30 <i>Des del campanar</i>
24.00 <i>Versió original</i>	22.00 <i>La porta del temps</i>
24.30 <i>Tendències</i>	23.00 <i>Panorama de cinema</i>
01.00 <i>Dos quarts de nit</i>	24.00 <i>Radioteatre</i>
01.30 <i>Cova de jazz</i>	

Dimecres	21.00 <i>Des de Nashville</i>
21.30 <i>L'enigma</i>	21.30 <i>Des del campanar</i>
22.00 <i>Nit d'estels</i>	22.00 <i>La porta del temps</i>
23.00 <i>L'excusa</i>	23.00 <i>Panorama de cinema</i>
24.00 <i>Bojos per la ciència</i>	24.00 <i>Radioteatre</i>
24.30 <i>Panorama cultural</i>	
01.00 <i>Mentides de bolero</i>	
01.30 <i>Diccionari de cinema</i>	

Dijous	21.00 <i>Des del campanar</i>
21.30 <i>Els veïns de l'escala</i>	22.00 <i>La porta del temps</i>
	23.00 <i>Panorama de cinema</i>
	24.00 <i>Radioteatre</i>

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia 20.40h: *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h: *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge a les 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h: *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - A les 21.00h: *El espejo de la Iglesia*. Diumenge a les 09.00h: *Santa Missa*. A les 09.45h: *Informatiu diocesà*. A les 10.00h: *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu. A les 22.00h: *La linterna de la Iglesia*. De dilluns a divendres, a les 15.00h: *El espejo*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista (sense confirmar); suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard Maria Carles, de Barcelona (director: J. M. Alimbau).

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Diumenge a les 10.30h: *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4) - Diumenge 09.45h: *Vida i esperit*.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres 20.05h: *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7) - Divendres, a les 20.00h: *La punta* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dissabte a les 09.00h: *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a
17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*, a càrrec de Mn. Jaume Camprdon i Rovira; *Costumari cristià*, explicacions a costums i tradicions de l'Església, amb Joan Baburés; *La veu dels joves*, amb Jaume Reixach; *Notícies i El significat de l'Evangeli*, per Pere Carreras. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica feta per Antoni Bardera. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emetem diverses emissores locals.

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emetem

diverses emissores locals.

LA COVA DEL COUNTRY: Espai setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs a la música country cristiana, godspell blanc i country en general. Presenta: Rafael Corbí. L'emetem diverses emissores locals.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprdon i Rovira. L'emetem: diverses emissores locals.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal d'una hora de durada que analitza temes d'actualitat de la nostra Església. L'últim divendres de mes inclou el programa *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta Carles Sánchez amb la col·laboració d'Àngel Rodríguez. S'emeten per diverses emissores locals.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual que dura 30 minuts i tracta temes d'interès. Presenten i moderen: Anna Estartús i Josep Casellas. L'emetem diverses emissores locals.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emetem: diverses emissores locals.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 91.6) - Dimecres a les 22.15h: *Maranatha*, un programa per descobrir i compartir el nostre tarannà cristià com a catòlic avui.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte 13.40h: *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h: *Temps Obert*, inclou la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h: *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h: *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

PARAULA I VIDA: Escriu i presenta Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Tarragona i primat. L'emetem diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

FÈ I VIDA: (es publica al full «Vida diocesana»). L'emetem diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0).

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - De dilluns a divendres a les 07.05h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: *Santa Missa*.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïem la recepció de controls d'emissió.

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 19

08.45 *Tiempo de creer*

09.00 *Pueblo de Dios*

09.30 *Últimas preguntas*

09.55 *Testimonio*

09.55 *Santa Missa*: Domund i proclamació de Sta. Tereseta com a Doctora. Retransmissió de la missa oficiada pel papa Joan Pau II des de la basílica de Sant Pere de Roma.

Dilluns 20

17.15 *Pueblo de Dios*

C 33

Dissabte 18

09.20 *Signes dels Temps*: estarà dedicat a «La Bíblia. Es llegeix? Serveix per a la vida?» Un diàleg amb Joan Magí, president de l'Associació Bíblica de Catalunya i una enquesta al carrer feta pels alumnes de l'Escola

de FP Sant Ignasi.

També oferirem espais d'actualitat amb el II Congrés d'Espiritualitat; l'agenda; presentació de llibres, amb Pilarín Bayés; i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió:

—El dissabte, a les 22.00h, pel Canal TVC Internacional (Astra).

—El diumenge, a la 1.45h, pel Canal 33.

Dissabte 25

09.20 *Signes dels Temps*: proposa una entrevista a fons amb Xavier Cussó, Carme Torres, de PROIDE, per parlar de la realitat de les accions que aquesta institució fa al Tercer Món, en concret a Togo, i ens acompanyaran les imatges realitzades per Lala Gomà.

També oferirem el costumari, amb Jaume Aymar; espai de música; la cultura, amb Maria Rosa Ferrer, del Museu Diocesà de Girona; actualitat; agenda; i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)

TV de Mataró (Canal 64)

Divendres 17

20.30 *Creure avui*: Espai cultural: El procés de beatificació del Dr. Samsó. Informatiu i agenda. (Dirigit per Ramon Safont-Tria.)

Dilluns 20

13.00 *Creure avui* (repetició del programa emès divendres).

Tarracovisió (Televisió de Tarragona)

Dijous 16

21.40 *Paraula i vida*: amb la intervenció de l'arquebisbe de Tarragona.

Divendres 17

13.40 *Paraula i vida* (repetició del programa emès dijous).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

Diumenge 12.00-12.30 *Angelus* (directe)

Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general* (directe)

De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*

Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*

Barcelona

• **CICLE DE CONFERÈNCIES SOBRE ELS GOIGS.**— Cada diumenge, a les 19.30, a la Pia Almoina (Pla de la Seu, 7 - Barcelona). El dia 20, *Aspecte literari dels goigs*, a càrrec de Mn. Joan Roig i Montserrat. El dia 27, *Goigs a la Mare de Déu de Montserrat*, amb Ramon Millet i Domènech, vice-president dels Amics dels Goigs, i els acompanyaments musicals de Matilde García Ballonga. El 3 de novembre, *Col·leccionisme i catalogació dels goigs*, a càrrec del P. Francesc Varela i Duboy, sdb. El dia 10, *Impressió dels goigs*, amb Josep Samon i Forgas, director del Museu Municipal de Vilassar de Dalt. El dia 17, *Aspecte musical dels goigs*, amb Joan Maria Aragonès i Rebollar i els acompanyaments musicals de l' *Schola Cantorum Oratorium*. El dia 24, *Goigs a la Mare de Déu del Roser*, amb Mn. Climent Forner i Escobet, director del *Full diocesà* de Tarragona, Vic i Solsona.

• **LLIÇÓ INAUGURAL DEL CEP.**— El 20 d'octubre, a les 19.30, a càrrec del teòleg Josep M. Rovira Belloso, amb el tema *Reptes pastorals a Catalunya, avui*.

• **«ART I HISTÒRIA DE L'ÍNDIA».**— Conferència amb diapositives, a càrrec d'Antoni Borràs, el 21 d'octu-

bre, a les 18.00, al Centre Passatge, c/ Mercader, 14, tel. 93/ 215 15 99.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL.**— El 20 d'octubre, a les 19.30, a l'aula magna del Seminari

Conciliar (c/ Diputació, 231 - 08007 Barcelona), lliçó inaugural presidida per Mons. Ricard M. Carles: *La teologia espiritual avui: els signes actuals de l'acció de l'Esperit Sant en l'Església i en el món*, a càrrec de Mn. Joan Esquerda Bifet. Després de la lliçó inaugural tindrà lloc un homenatge de l'Institut de Teologia Espiritual a Mn. Joan Esquerda Bifet.

Mn. Joan Esquerda Bifet

L'institut vol reconèixer el mestratge de Mn. Joan Esquerda Bifet com una de les personalitats que, dins del camp

de l'espiritualitat, està desenvolupant una dedicació i docència constants, esteses ja internacionalment. Amb l'entrega de la primera medalla d'aquesta institució acadèmica, es vol expressar l'agraïment d'innombrables laics, membres de la vida consagrada i sacerdots que reben a través dels seus ensenyaments i testimoni personal una fonamentació sòlida per a créixer en la vida segons l'Esperit.

• **CIC.**— Cicle de conferències «La dona, el seu rol veritable». El 21 d'octubre, *La dona en la història*, per Mary Nash, catedràtica d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona. El dia 23, *La dona i la seva autonomia psíquica i econòmica*, per Victòria Sau, doctora en Psicologia.

• **AMICS DELS MUSEUS DE CATALUNYA.**— Programen la visita *La ciutat medieval. Barri de la Ribera*, dins del cicle «Barcelona i la seva història». Per a més informació, 93/ 301 43 79.

• **ASSOCIACIÓ PROJECTE UNIVERSITARI.**— Cicle de tertúlies: *Avui sopem a casa* (l'activitat inclou el sopar). La primera és el 23 d'octubre, a les 20.00. Cal avisar fins a dos dies abans. Tel./fax 93/ 301 13 49.

• **«LA REPERCUSSIÓ ACTUAL DE L'OBRA DE POMPEU FABRA».**— El 23 d'octubre, a les 20.00, a l'Arxiu Nacional de Catalunya, conferència a càrrec de Xavier Lamuela,

dins del cicle *El català, passat, present i futur*. C/ Jaume I, 33-51 - Sant Cugat del Vallès, tel. 93/ 589 77 88.

• **VIJORNADES CATALANES DE DOCUMENTACIÓ.**— Del 23 al 25 d'octubre, tindran lloc al Palau de Congressos de Barcelona. Organitzades pel Col·legi oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya i la Societat Catalana de Documentació i Informació. Per a més informació, 93/ 441 83 16.

• **VIDA CREIXENT-MOVIMENT CRISTIÀ DE GENT GRAN.**— El 25 d'octubre tindrà lloc, al Col·legi de Sant Ignasi de Sarrià, l'Assemblea Anual Diocesana. Començarà a les 10.00 i la cloenda serà a les 17.00, amb la celebració de l'Eucaristia. Es prega l'assistència de tots els membres del moviment.

• **UNIÓ DE RELIGIOSOS DE CATALUNYA.**— La Vocalia de Pastoral Juvenil Vocacional, de la Unió de Religiosos de Catalunya, organitza el 25 d'octubre una trobada de religiosos i coordinadors laics de pastoral juvenil i vocacional amb el lema *Desvetllar i acollir les vocacions dels joves d'avui*. El lloc serà el Centre Teològic Martí-Codolar de Barcelona i com a ponents hi haurà Montserrat Viñas, abadesa de Sant Benet de Montserrat i Mn. Joaquim Cervera, sociòleg. Per a més informació, plaça Urquinaona, 11, 2n 2a, -08010 Barcelona, tel. 93/ 302 43 67.

Secció a càrrec de: Teleespectadors Associats de Catalunya (TAC) Balmes, 92, 1r 1a A - 08008 Barcelona Tel. i fax (93) 488 17 57

Programes recomanats

Per a adults

08.00	TV3	Bon dia Catalunya
09.00	A3	El primer café
11.30	TV1	Saber viure
13.30	TV1	La botica de la abuela
16.10	TV3	L'hora de M. Pau Huguet
18.00	TV3	La revista de la tarda
21.35	T5	Médecin de famille
23.45	TV1	El debate de la 1
21.20	TV3	Vides privades
00.30	La 2	Negro sobre blanco
17.30	La 2	A su salud
21.00	C+	La semana del guñol
20.00	La 2	Línea 900
21.15	TV3	30 minuts

Per a tota la família

13.10	TV3	Setciències	Dilluns-Divendres
20.00	TV3	Si l'encerto l'endeveno	Dilluns-Divendres
20.15	TV3	El partit	Dissabte
18.00	T5	De domingo a domingo	Diumenge
15.40	T5	Caiga quien caiga	Diumenge
21.20	C33	Gol a gol	Diumenge

Per a joves

24.00	TV3	Histories increíbles	Dilluns
21.35	T5	Querido maestro	Dimecres
12.00	C+	Del 40 al 1	Dissabte

Per a una valoració diària de les pel·lícules podeu trucar al telèfon del cinema del TAC 488 17 37.

TELE ZAPPING

TV1

Dissabte

06.00 *El profesor Poopsnagle*
08.00 *¡Sábado fiesta!*
Inclou: El retorno de d'Artacan
Yogi y la búsqueda del tesoro
La banda de Mozart

09.45 *Club Disney*

Diumenge

06.00 *El profesor Poopsnagle*
08.00 *¡Domingo fiesta!*
Inclou: El retorno de d'Artacan
Yogi y la búsqueda del tesoro
Casper

La 2

De dilluns a divendres

07.00 *Con mucha marcha*
Inclou: Fábulas del bosque verde
El show de Underdog

12.30 *Barri Sèsam*

13.00 *Con mucha marcha*
Inclou: La llamada de los gnomos
Los osos del Bambú

Antena 3

De dilluns a divendres

07.30 *Club Megatrix*

Programació infantil

Dissabte i diumenge

07.30 *Club Megatrix*

Tele 5

De dilluns a divendres

07.35 *Jin Jin y sus amigos*
08.35 *Liberad a Willy*
09.00 *Robin Hood*
09.30 *Con ocho basta*

Dissabte i diumenge

De les 07.00 a les 11.00: Dibuixos animats

Inclou: Fórmula uno
Grandullón
La sirenita

TV3

Dissabte i diumenge

08.00 *Club Super 3*
Inclou: Petits contes
Leo, el rei de la selva
James Bond, Jr.

C33

De dilluns a divendres

07.30 *Club Super 3*
Inclou: Doraemon
Petits contes

17.30 *Club Super 3*
Inclou: Pingu
Els barrufets

• **SORTIDA A COLLSEROLA.**— El CCU convida a una passejada pel sector oest del Parc de Collserola el **26 d'octubre**. També anuncia que es reprendrà l'horari habitual d'atenció al públic: de dilluns a divendres, de 16.30 a 21.30; i dissabtes, de 10.00 a 14.00.

• **PARRÒQUIA MARE DE DÉU DE LA BONANOVA.**— Solemnitat de la Mare de Déu de la Bonanova. El **26 d'octubre**, misses a les 9.00, 10.30 i 12.00. A les 13.00, missa solemne concelebrada. Predicarà l'homilia Mn. Francesc Vergès, amb la participació de la Coral Parroquial. A les 18.00, cant de vespres. Exposició del Santíssim i benedicció. A les 20.30, missa del jovent.

• **PARRÒQUIA MARE DE DÉU DE LA SALUT DE SABADELL.**— Actes pel 50è aniversari de la coronació. El **26 d'octubre**, festa del cant popular i tradicional marià. Primera part: interpretació a càrrec de cantaires i antics cantaires de les masses corals locals. Segona part: participació del poble. L'acte serà presentat per Mn. Albert Taulé.

• **TROBADA DE PREVERES I DIAQUES AMB EL SR. CARDENAL.**— El **27 d'octubre**, a les 11.00,

a la casa d'exercicis de sant Ignasi del c/ Carrasco i Formiguera, 32. Organitzada per la Unió Apostòlica del Clergat i oberta a tots els ministres ordenats de Catalunya que hi vulguin assistir. El Sr. Cardenal dirigirà la meditació sobre *L'Esperit Sant en la vida sacerdotal i en la vida de l'Església*. Per quedar-se a dinar, cal avisar prèviament Mn. Pere Campanyà, tel. 203 74 51, abans del **25 d'octubre**.

• **PARRÒQUIA SANT JOSEP-SANTA MÒNICA.**— Tots els dimecres, dia de santa Mònica. Missa a les 12.00 i a les 20.00. Pregàries a santa Mònica, patrona i model de les mares cristianes. Es convida mares i vídues. Rambla Santa Mònica, 9 - Barcelona 08002.

• **CENTRE D'ANIMADORS DEL CANT LITÚRGIC.**— Curs 1997-98. Els temes: *Estudis de repertori, cant coral i formació litúrgica*, els dilluns de 19.00 a 20.00. Professors: Lluís Saumell, Domènec Cols i Alfred Cañamero. *Estudis de direcció, lectura musical i polifonia*, els dilluns de 20.00 a 21.15. Responsable del primer curs: Mercè Cano; i del segon curs: Fernando Marina. *Presentació de novetats*, dos cops per trimestre, de 18.30 a 20.00, diversos compositors faran

una presentació de cants nous. Els cursos optatius: *La salmòdia*, dilluns alterns de 18.00 a 19.00. Professor: Domènec Cols. *Lliçons de sofeig*, dilluns alterns de 18.00 a 19.00. Professor: Alfred Cañamero. Per a més informació, tel. 93/ 302 22 35, fax 93/ 318 42 18.

Girona

• **CONFERÈNCIA «ESGLÉSIA I PODER».**— El **21 d'octubre**, a les 20.15, al Casino Menestral de Figueres. El Grup d'Empordanesos i Empordaneses per la Solidaritat (GEES) organitza aquesta conferència, a càrrec de Leonardo Boff. C/ Ample, 17, tel. 972/ 50 18 19.

• **FESTA CONTRA EL RACISME I LA XENOFÒBIA A MALGRAT DE MAR.**— Al matí, festa per a la mainada. A la tarda, exposició d'objectes tradicionals de Gàmbia a la Sala del Casal de Jubilats (Parc de can Campassol) i música típica de Gàmbia. Per a més informació, 93/ 765 33 00.

Tarragona

• **UNIÓ DE DONES DE REUS I COMARCA.**— El **22 d'octubre**, a les 16.45, conferència *Somnis i bellesa de Baviera*, a càrrec de M. Montserrat Barenys i Busquets. Sala d'actes del Centre de Lectura, c/ Major, 15 - Reus. Per a més informació, 977/ 77 31 12.

• **FESTES DE SANTA ÚRSULA A VALLS.**— El **26 d'octubre**, diada castellera, a les 13.00, a la plaça del Blat. Amb la Colla Vella dels Xiquets de Valls i la Colla Joves Xiquets de Valls. Per a més informació, 977/ 60 10 50.

Altres bisbats

• **JORNADES NACIONALS DE LITÚRGIA 1997.**— Del **28 al 30**

d'octubre, al Seminari Conciliar de Madrid (c/ San Buenaventura, 9), sota el títol *El Espíritu Santo y su acción santificadora en la Iglesia*. Cal destacar les intervencions de Mons. Ricardo Blázquez amb *El Espíritu Santo, Señor y dador de vida*; la germana M. Luz Galván amb *Maria, la mujer dócil a la voz del Espíritu*; Armand Puig amb *El Espíritu Santo en el Evangelio de Lucas y en los Hechos de los Apóstoles*; Mons. Rosendo Álvarez amb *El Espíritu Santo y la Iglesia en la Liturgia*; Ignàcio Oñatibia amb *Cristo y el Espíritu Santo en los Sacramentos*; Teodomiro Álvarez amb *Cantad cánticos inspirados*; Juan Miguel Ferrer amb *Presentación de materiales litúrgicos del Comité Central para el año 1998*; la germana Concepción González amb *Orad en el Espíritu*; Josep M. Rovira Belloso amb *La esperanza cristiana: el Espíritu y la Esposa dicen, ¡Ven, Señor!* Per a més informació, Secretariado de la Comisión Episcopal de Liturgia, c/ Añastro, 1 - 28033 Madrid, tel. 91/ 343 96 44.

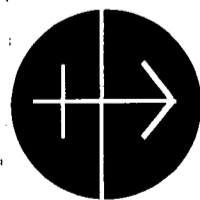
GRUP DE VIDUS I VÍDUES DE L'ESPERANÇA

El dia 31 d'octubre, a les 5 de la tarda, a la parròquia de Santa Anna, tindrà lloc la seva festa principal dedicada a homenatjar els 250 sants del grup que són els esposos i esposes que han anat al Pare del cel.

Serà presidida pel bisbe Joan Carrera i el consiliari Mn. Joan Vila.

També anunciem el recés trimestral a El Miracle els dies 15 i 16 de novembre, dirigit pel P. Daniel Codina.

Convidem també tots els que vulguin acompanyar-nos, tant als actes anunciats com al recés de preparació al Nadal, que ens farà el P. Cebrià Pifarré de Montserrat i tindrà lloc a les 5 de la tarda a la parròquia de Santa Anna.

Ajuda a l'Església Necessitada

i el grup Pasqua tenen l'honor de convidar-los a la **Pregària per a la unitat dels cristians**, que es realitza cada dimecres de l'any, a les 19.15h, a la parròquia Major de Santa Anna, Rivadeneyra, 3 de Barcelona.

Els esperem.

Petits anuncis

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència medicosanitària, permanent o temporal. Tel. 450 39 30.

RESIDÈNCIA de 25 àvies en estada permanent. Acollida diürna, vacances i caps de setmana. Excel·lent zona, parc Collserola. Tel. 203 97 40, Isabel.

COMPRO instruments musicals vells o trencats i joies antigues. Tel. 357 83 94.

ADMINISTRADOR finques col·legiat J. Esteban. Tel. 939 32 47 84.

COMPRO segells, monedes, postals, objectes antics i llibres. Tel. 357 83 94.

FRANCÈS I ANGLÈS, correspon-sal i traduccions. Tel. 218 65 24.

LLOGO pis totalment equipat. Zona Poble Nou. 60.000 ptes. Tel. 453 10 40.

LLOGO estudi treball, 30.000 ptes. mens. Tel. 237 95 48 nits.

RESIDÈNCIA femenina. Barri Tres Torres. Per a totes les edats. Es-tàncies curtes o llargues. Informació: 203 24 68 i 203 23 66.

ES LLOGA habitació amb dret a cuina per a noia estudiant al c/ Trafalgar. Tel. 268 23 68.

AUX. GERIATRIA assisteix per-sones 3a edat. Tracte excel·lent. Tel. 245 12 14.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un gir postal o xec bancari de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer Puiggarí, 5-7, 08014 Barcelona.

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ TEL
PREU LÍNIA SETMANES

Grid for advertising insertion with prices per line: 160 ptes., 320 ptes., 480 ptes., 640 ptes., 800 ptes., 960 ptes., 1.120 ptes.

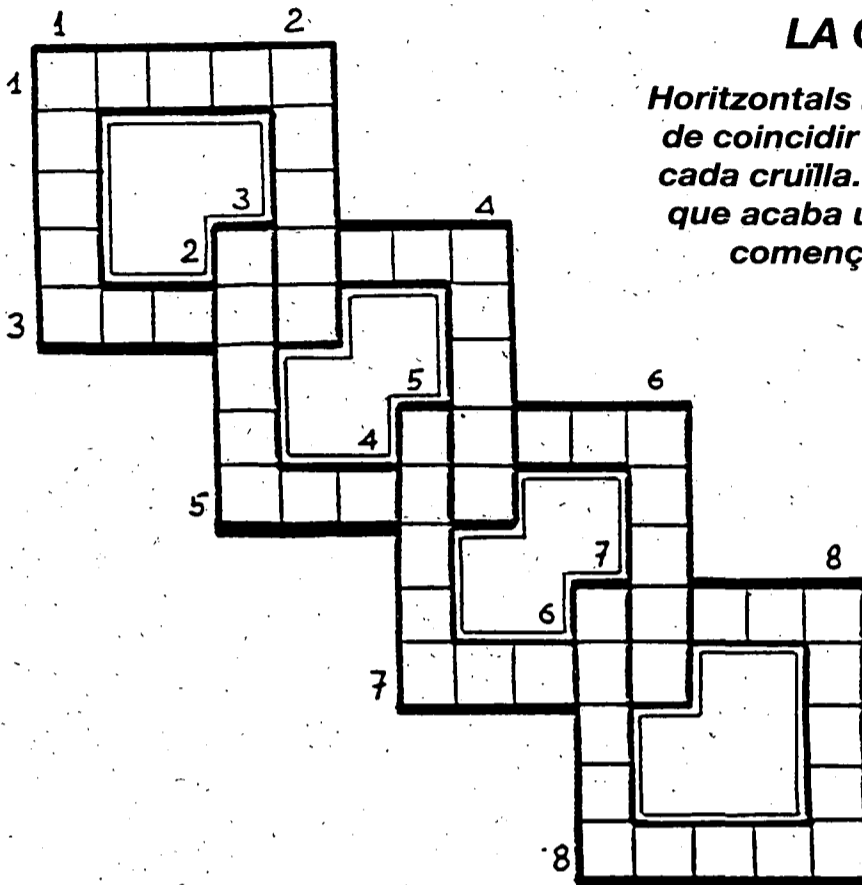
(16% d'IVA INCLÒS)
Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Passatemp

ENCREUATS

per Rosa Collell

LA CADENA

Horizontals i verticals han de coincidir les lletres de cada cruïlla. Amb la lletra que acaba un mot ha de començar l'altre.

HORIZONTALS:

- 1: Nom d'home.
2: Nom de dona.
3: Nom de dona.
4: Nom d'home.
5: Nom d'home.
6: Nom d'home.
7: Nom de dona.
8: Nom d'home.

VERTICALS:

- 1: Nom d'home.
2: Nom de dona.
3: Nom d'home.
4: Nom d'home.
5: Nom d'home.
6: Nom de dona.
7: Nom d'home.
8: Nom d'home.

Solució:

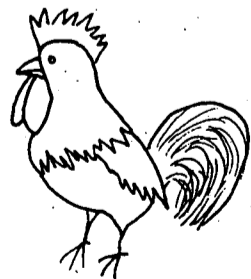
- 1. Ruben.
2. Pilar.
3. Tecla.
4. Josep.
5. Ramon.
6. Lluís.
7. Linus.
8. Senen.
Horizontals: Verticals

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

ESCRITOR CATALÀ

Egea A

Solució al 942

bala; D; re
baladre.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

ZDENKO FIBICH, compositor

Txecoslovàquia, l'any 1950, va dedicar dos segells, que commemoren el centenari del naixement i el cinquantenari de la mort d'aquest compositor txec. La numeració Yvert és 546/47.

Fibich, compositor txec, va néixer a Seborice el 21 de desembre de 1850 i morí a Praga el 15 d'octubre de 1900. Va estudiar a la capital de Praga i després a Leipzig. Als 15 anys va estrenar la seva Simfonia en mi bemoll. Del 1869 al 1870, va estudiar a Mannheim, el 1874 va estrenar la primera òpera Bukovin. L'any 1875 fou nomenat segon director de l'orquestra Nacional de Praga fins al 1878 que passà a dirigir el cor de l'Església russa. Va deixar moltes obres: La nit bona, La tempestat, etc., també moltes composicions religioses.

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

SÓN 6 PARTICULARS PARAULES. TOTES COMENCEN IGUAL: AMB LA SÍL·LABA MIL. LES SAPS?

SILVINASAI
AEOURMMUSE
BSLIIOAETS
ITILSALDEE
NADATLILRM
AIHIUAAIIO
UOSFOHRMAH
ACLLUISLSL
MIRANDAOII
MOSTNUPLIM

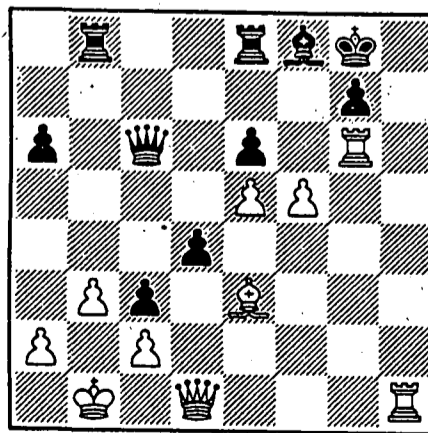
Milidiu. Milifules. Milhomes. Milpens. Milratilles. Milpunts.

ESCACS

per Jaume Mora

DIAGRAMA 712

Blanques juguen.
La segona és una jugada silenciosa.

Solució al diagrama 711

1 C6R A3A, 2 T7C+ AxT, 3 D7T+ R2A, 4 CxA R1A; 5 D8T+ R2A, 6 DxT+ RxC, 7 DxPR+ R1C, 8 T1D 1-0

Des del carrer**«La cooperació és una eina de canvi»****Núria Carulla i Mussons, presidenta de la Campanya 1%**

Fa una dècada que la Campanya 1%-Moviment de l'Impost Voluntari va iniciar-se a Catalunya. Núria Carulla considera que amb aquesta aportació d'un mínim de l'u per cent dels ingressos, pressupostos o estalvis de cadascú es pot transformar el món. Carulla afirma que amb aquesta proposta «desitgem canviar les estructures que fan mal a la gent».

—El 0,7% us semblava massa poc?

—En realitat, ni el 0,7%, ni l'1%, ni força més arreglaran el món, però són el primer pas. Nosaltres sabíem que a França hi havia tot un moviment de grups 1% que aportaven un tant per cent dels seus sous com un impost solidari per finançar projectes de cooperació. Ens va semblar una idea molt atractiva, la pressió política passa pel compromís

personal i no podem canviar els governs si no canviem també nosaltres. S'havien fet campanyes a favor del 0,7%, però vam optar per un mínim d'un u per cent de la nostra vida econòmica per comprometre'ns en la transformació del món.

—La solidaritat és un motor de transformacions mundials?

—Des del principi vam pensar en la cooperació com una eina de transformació i de canvi. Tot això ho volíem fer donant suport a petits projectes que treballen grups de base de països pobres: indígenes, camperols, sindicats, comunitats de base, grups parroquials... Finançar-los

comporta un coneixement del grup i de la seva realitat. A més, implica un intercanvi i, si és possible, un coneixement mutu.

—Després de deu anys de campanya us sentiu esperançats?

—I tant! El que realment desitgem és canviar les estructures que fan mal a la gent. Transformar i construir un nou futur en clau d'utopia i contribuir així al desenvolupament i

emancipació de l'anomenat Tercer Món. La solidaritat comença des de cadascú de nosaltres.

—Com es pot participar en aquest impost solidari?

—Cadascú pot fixar el tant per cent que vulgui. També s'hi pot participar col·lectivament destinant un tant per cent del pressupost anual. Nosaltres som a Barcelona al núm. 242 (bis) del carrer Rocafort. Crec que la nostra feina, si es fa ben feta, ha d'arribar a ser supèrflua, i com diuen els zapatistes en els seus comunicats: «Tenim vocació d'arribar a ser innecessaris.»

Miriam Díez i Bosch**Impromptu****Oriol Camps****Sobre himnes nacionals**

És un tema força espinós i en molts casos no gens agradable. Hi ha himnes nacionals que han nascut popularment, del cor del poble, n'hi ha d'altres que han estat adoptats d'esquena al poble. Ningú no discuteix el simbolisme nacional de *La Marsellesa*, nascuda en un racó de port mediterrani. Ni, per tradició i pel sentiment que representa, el *God save the king* anglès, que si el suprimissin o substituïssin causaria molt més problema emocional que el pas al sistema mètric, que diuen que va ser causa d'algun suïcidi...

Altres himnes nacionals han nascut perquè el govern que sigui ha cregut convenient que l'Estat en tingués un. I, senzillament, va encomanar-lo a algú músic més o menys acreditat. En són exemple la majoria dels que es canten o interpreten a l'Amèrica Llatina. El mal està en què aquests himnes han estat imposats al poble, oblidant que la imposició és enemiga de la convivència. Aquí vàrem viure una trista experiència d'un himne nacional que ningú, o la majoria, no sentia i que ens recordava a cada moment que havíem estat conquerits.

D'aquella experiència els actuals governants no en saben res, perquè encara havien de néixer.

Ara mateix

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Una set difusa

En pocs mesos, dues convocatòries populars del Papa han estat notícia: una a París i una altra a Rio de Janeiro. I totes dues centrades en els sectors on plouen més crítiques a Joan Pau II i a l'Església: la joventut —sol dir-se que Wojtyla està antiquat— i la família —molts consideren pur reaccionarisme el discurs eclesial sobre aquest tema. Però totes dues convocatòries han trobat una gran resposta. Una resposta imprevista per la majoria d'experts en previsió...

La pregunta és inevitable: està ben situada la nostra cultura ambiental per a l'observació de la realitat espiritual i religiosa del nostre temps? O potser opera amb un esquema retallat, en el qual no hi caben algunes zones ocultes dels homes i de les dones d'avui?

Una resposta afirmativa a aquests interrogants no equivaldria a desqualificar en bloc la crítica contemporània a l'Església: té el mèrit d'advertir-nos de la imatge que projectem en les seves pantalles, de la qual també som, en part, responsables. Equivaldria, al meu entendre, a constatar dos oblits —com a mínim— en els quals incorren molts analistes: el d'un ampli sentiment religiós menys apagat que no sembla, i el d'unes minories importants de creients compromesos.

El sentiment religiós és més visible a Amèrica que a Europa. La penetració i el creixement de les sectes serien menors —malgrat campanyes ben planificades i ben finançades— si els seus missatges no trobessin la complicitat d'una buidor interior, d'una insatisfacció, d'una set difusa, d'una nostàlgia de sentit... en el cor de molts. Són sentiments sempre en perill de ser explotats. Però són, també, esclatxes a través de les quals pot obrir-se camí la llum de l'Evangeli.

L'èxit popular del Papa es mou dins d'aquesta lògica. Per això desconcerta els que en tenen una altra: aquella que estableix una correlació absoluta entre mèrits o demèrits, més gran o més petita capacitat d'organització, més o menys prestigi social... dels membres de l'Església, i la incidència religiosa del seu missatge. Els mateixos catòlics, d'altra banda, també hem tendit, algunes vegades, a menysvalorar aquesta dimensió espiritual. Avui, però, com ha dit el teòleg brasiler Faustino Teixeira en la gran trobada de les comunitats de base d'aquell país, fa pocs mesos, «emergeix la consciència que moltes vegades, en nom d'una urgència històrica, va ser sacrificada la subjectivitat i, amb ella, el valor del simbòlic». D'aquesta trobada i de la inflexió que ha marcat en parlarem un altre dia.

Tan a París com a Rio hem pogut veure, també, la força del teixit associatiu laical. Grup a grup, moviment a moviment, parròquia a parròquia... no presenten una gran aparença. Semblen engolits pels corrents d'opinió de més ressonància. Però hi són, com la sal, i, en un moment donat, l'expressió comunitària de la seva fe sorprèn.